
REFERAT
DELEGERETMØDE I DANSK
LABORANT-FORENING
2018

Indhold

1.	Velkomst og valg af dirigenter.....	3
2.	Godkendelser	4
2.1.	Godkendelse af rettidig indvarslet	4
2.2.	Godkendelse af delegerede.....	4
2.3.	Godkendelse af dagsorden	5
2.4.	Godkendelse af forretningsorden	5
2.5.	Godkendelse af stemmeudvalg og bordoptællere	5
3.	Beretninger.....	6
3.1.	Beretning fra bestyrelsen	6
3.2.	Beretning fra uddannelsesudvalget.....	15
3.3.	Beretning fra arbejdsmiljøudvalget	17
3.4.	Beretning fra redaktionsudvalget.....	18
4.	Beretningsdebat	19
5.	Gæstetaler - Simon Tøgern, formand HK/Privat	27
6.	Beretningsdebat fortsat – inkl. replik.....	30
7.	Mundtlig/skriftlig beretning til afstemning.....	36
8.	Gæstetale v/Peter Raben, sektornæstformand HK Stat	37
9.	Regnskab	41
10.	Vedtægtsændringer	42
11.	Almindelige forslag.....	48
12.	Forslag til HK-kongresser.....	58
13.	Valg.....	58
13.1.	Valg af formand	59
13.2.	Valg af næstformand	60
13.3.	Valg af bestyrelsesmedlemmer	60
13.4.	Valg af suppleanter	61
14.	Afslutning	64

1. Velkomst og valg af dirigenter

Delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen, formand: "Kære delegerede. Velkommen til todages delegeret møde i Dansk Laborant-Forening og velkommen til Christiansminde. Det er i år anden gang, at vi holder delegeretmøde her i Svendborg. Så dette års delegeretmøde indeholder både en ny tradition og måske kommende nye traditioner. Nyt var i år musikken, der startede inden klokken 11, hvor vi officielt startede delegeretmødet og fællessangen, som I fik lov til at synge med på og finde jeres hæfter frem for første gang.

I vil også opleve nye digitale toner, hvor vi har et fællesskab her i salen og har oprettet et fællesskab på Facebook i den lukkede gruppe "DL-F Delegeretmøde 2018", som jeg vil anbefale jer at være aktive i. Det har DL-F op til i dag, og gør det også de næste to dage. Så alt er ikke, som det plejer. Til gengæld er jeg sikker på, der vil komme masser af debat, som der plejer i DL-F. Med de ord velkommen til to dage, hvor vi sammen skal debattere og skabe fremtiden her i salen. Og når vi kommer hjem på vores arbejdspladser igen på mandag.

Jeg har lovet at starte med at sige en praktisk ting. Hvis I ikke allerede har kvitteret jer ind for ankomst, skal I gøre det nu. Og med de ord velkommen til jer som delegerede, velkommen til gæsterne og en særlig velkomst til to, som jeg personligt har glædet mig til at byde velkommen til: Vores to æresmedlemmer i Dansk Laborant-Forening. Velkommen til Gerda Christensen og Jørgen Stage Johansen. Det er en stor ære at have jer begge to til stede her i dag.

Skulle I få brug for at få svar på praktiske spørgsmål, så har vi med os i de næste to dage Sara og Jeanna, som står nede bagved lige nu og Helle, som sidder heroppe ved siden af podiet, der er vores faglige konsulent.

I har måske bemærket, at vi mangler Annelise Mikkelsen heroppe sammen med bestyrelsen. Annelise er desværre blevet syg, og bestyrelsen har derfor på vegne af delegeretmødet sendt en buket blomster med ønsket om god bedring til Annelise.

Herefter går vi over til dagsordenens punkt ét. Valg af dirigenter. På bestyrelsens vegne indstiller jeg Vibeke Ansbjerg og Kim Jung Olsen som dirigenter. Jeg skal høre, om der er andre forslag. Det ser ikke ud til at være tilfældet. Og de er hermed valgt, og så skal jeg bede Kim og Vibeke om at komme herop og overtage hvervet som dirigenter."

Vibeke Ansbjerg gik på talerstolen som dirigent: "På vegne af Kim og mig vil vi gerne sige tak for valget. Vi skal gøre vores bedste for, at vi sammen får et par gode dage. Allererst vil jeg sige – i hvert fald til jer, der var her sidste år - det er sådan, at bussen venter, til vi er færdige. Det kan jeg lige så godt sige allerede nu, så I ikke behøver være bekymrede, hvis nu tidsplanen skrider. Jeg skal nok repetere det i morgen."

2. Godkendelser

2.1. Godkendelse af rettidig indvarslet

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Allerførst vil jeg lige konstatere, at delegeretmødet er indkaldt efter de regler, der nu er. Delegeretmødet blev indkaldt i Laboranten nummer 9, 2017, der udkom 27. oktober. Og det er også udsendt til HK-afdelingerne sammen med en cirkulære den 15. september, hvor der er beskrevet, hvordan man vælger delegerede. Og ifølge vedtægternes paragraf 4, kræver det et varsel på tre måneder. Derfor kan jeg konstatere, at delegeretmøde er lovligt indvarslet. Rent praktisk er det sådan, at Kirsten Marie Juel Jensen tager referat, men der bliver også optaget det, der bliver sagt heroppe fra talerstolen. Det er derfor, jeg skal bede jer om at komme herop – og der er også en vandremikrofon – men som udgangspunkt skal man tale ind i mikrofonen af hensyn til, at det hele bliver optaget, så det er lidt nemmere at lave referat. Så er der to journalister til stede. Gunnar Lomborg fra LABORANTEN, som sidder her nede bagved og Alexander, som er ansat i HK/Privat og også er journalist. Og så er der fotografen Hanne. I har nok opdaget hende, når hun går rundt med sit kamera. Hvis der er nogen af jer, der ikke ønsker at blive fotograferet, er I velkomne til at sige det til Hanne. Det er jo sådan, at det, der bliver taget billeder af, det kan også være, det kommer i LABORANTEN eller på hjemmesiden. Så hvis man nu er meget generet, skal man selvfølgelig huske at sige det. Det plejer I ikke at være, så jeg tror ikke, der er nogen, der siger det. Det sidste jeg lige vil sige: Hvis nogle forlader mødet eller tager hjem, eller bliver dårlig og går over på værelset, skal I lige huske at sige til Jeanna eller Sara, så de ved, hvem der ikke er i salen."

2.2. Godkendelse af delegerede

Dirigent Vibeke Ansbjerg gennemgik afbud fra de delegerede.

- Afbud fra delegeret nummer 3, bestyrelsesmedlem Annelise Mikkelsen.
- Afbud fra delegeret nummer 16, Tina Kunz – i stedet er Gitte Thøgersen til stede.
- Afbud fra delegeret nummer 17, Vibeke Louise Barbro Zimmermann.
- Afbud fra delegeret nummer 18, Åse Langbro Larsen.
- Delegeret nummer 32, Birgit Svanholmer kommer først sent i aften.
- Afbud fra delegeret nummer 45, Kianoush Kangarlou Hansen.
- Afbud fra delegeret nummer 58, Gitte Emborg.
- Afbud fra delegeret nummer 91, Birgitte Damby Sørensen.
- Afbud fra delegeret nummer 101, Kirsten Rytter Kristensen.
- Afbud fra delegeret nummer 106, Bertha P B Mortensen.
- Afbud fra delegeret nummer 116, Anne-Marie Kjeldsen. I stedet er Susanne Leest til stede.
- Delegeret nummer 19, Abdelghani Ajane kommer senere.

"Det betyder, at der i alt er otte afbud og to, der kommer senere. Så lige nu er I 111 delegerede til stede."

2.3. Godkendelse af dagsorden

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "I kan se dagsorden på side otte i den fine mappe, I har fået udleveret. Skal jeg høre, om jeg behøver læse den op? Jeg vil bare for god ordens skyld gøre opmærksom på, at der kan komme ændringer i forhold til punkterne syv, otte og ni, alt efter hvad vi beslutter under vedtægtsændringerne. Dagsorden godkendt."

2.4. Godkendelse af forretningsorden

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Der er forretningsorden på side ni. Jeg skal lige høre, om I har noget at sige til den? Må jeg se nogen poter? Så kan I lige få lov at prøve det røde stemmekort. Forretningsorden er godkendt."

2.5. Godkendelse af stemmeudvalg og bordoptællere

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så er det jo sådan, at det kan være, vi skal stemme undervejs. Mange af afstemningerne klarer vi med det her røde kort, som I lige har fået lov at prøve. Men måske skal vi også tælle op. Der er to modeller. Der er det, der hedder en bordoptælling, hvor der er nogen for enderne af hvert bord, som er bordoptællere. Og så kan det være, vi skal have skriftlig afstemning. Så er der også nogle, der skal være med til at samle stemmerne ind og være med til at tælle. Så vi skal have valgt et stemmeudvalg. Og dem, jeg nu nævner, er dem som også kommer til at fungere som bordtællere. I får to roller."

Der foreslås følgende til stemmeudvalget:

- Delegeret nummer 16, Gitte Thøgersen.
- Delegeret nummer 26, Pia Haag Søderberg.
- Delegeret nummer 34, Hanne Lillian Stampe-Villadsen.
- Delegeret nummer 42, Joan Sonne Lykkeaa.
- Delegeret nummer 50, Liselotte Bruun Møller.
- Delegeret nummer 57, Johanne Teilmann.
- Delegeret nummer 66, Rikke Louise Skjoldemose.
- Delegeret nummer 67, Simone Sletten.
- Delegeret nummer 77, Annemette Krügermeier.
- Delegeret nummer 87, Kirsten Olesen.
- Delegeret nummer 97, Tanja Christensen.
- Delegeret nummer 107, Dorte Olsson.
- Delegeret nummer 117, Flemming Jacobsen.

De blev valgt, og derefter foreslog bestyrelsen at tilknytte Hanne Brogaard fra HK IT, Medie og Industri i HK Hovedstaden som stemmeudvalgsformand, der kan hjælpe med at få stemmerne talt op.

Kim Jung Olsen tog over som dirigent: ”Det går jo strygende det her. Vi er allerede nået til dagsordenens punkt tre: Beretningen – herunder udtalelsen. Beretningen, vi skal have, den er på fire punkter. Det er bestyrelsens beretning, arbejdsmiljøudvalgets beretning, redaktionsudvalgets beretning og uddannelsesudvalgets beretning. Vi starter med bestyrelsens beretning. Susanne, du har ordet.”

3. Beretninger

3.1. Beretning fra bestyrelsen

Formand, delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen: ”Tak for ordet. Som jeg indledte med at sige, er det jo anden gang, at DL-F holder delegeretmødet her på Christiansminde. Og vi vil – lige som for tre år siden – have Christiansminde helt for os selv – med debatten her i salen og med masser af aktiviteter til pauserne. Og dermed en særlig tak til alle jer, der har hjulpet til med at få kabalen til at gå op, så alle de delegerede kan sove her på Christiansminde.

Fremtiden er dig er årets tema, og vi vil de næste to dage bruge vores tid til at se nærmere på faget, analysere faget og fremtiden. For hvad kommer der til at ske på arbejdsmarkedet, på uddannelsesområdet, af teknologisk udvikling, og med arbejdsmiljøet? De spørgsmål og mange andre skal vi sammen de næste to dage debattere og finde gode løsninger på. Alle emner, som tegningen her fra jubilæumskalenderen i 2017 fint illustrerer.

Siden udsendelse af den skriftlige beretning, er der sket en enkelt ændring i bestyrelsen. Daisy Hilbrands stoppede fra 1. januar i bestyrelsen grundet nyt job i Tyskland. Så hvis nogen af jer har spejdet forgæves efter hendes, så er forklaringen, at Daisy lige nu formodentlig befinder sig på en fortovscafe i Berlin i gang med dagens første kop kaffe. Derfor ser bestyrelsen i dag således ud som vist på skærmen.

I bestyrelsen har vi forud for delegeretmødet haft besøg af Ole Just fra HK Danmark, som I alle senere i dag får muligheden for at lytte til, der præsenterede for bestyrelsen et bud på fremtidens arbejdsmarked.

Ole fortalte om en meget omtalt McKinsey-rapport, der viser at 40% af alle jobfunktioner, herunder også for laboranter, kan automatiseres. Og de mest forudsigelige, de mest simple arbejdsgange vil være de første til at forsvinde.

Men betyder det, at laboranterne bliver til robot-operatører eller decideret overflødige? Vender samlebåndet tilbage som analysefabrikker, og hvad gør det ved vores selvopfattelse som fag og vores faglige stolthed? Eller frigives der tid til nye og mindre nedslidende arbejdsopgaver? Opgaver der i virkeligheden er mere værdiskabende for både arbejdsgiver og for os som fag, end at stå – som vi gør nogen af os - og bruge arbejdstimer på at være menneskelige fortyndingsrobotter. Og skal vi som fag blive bedre til at lære at lære, så vi bliver de værdiskabende medarbejdere på vores arbejdspladser?

Big data, kunstig intelligens, robotter, automatiseringer. Mere databehandling – og mindre tid i laboratoriet. Er det fremtidens håndværk i faget? Er det overhovedet et håndværk, vil nogen måske spørge. Vil vi møde en fremtid, hvor databehandlingen sågar også overtages af computere med kunstig intelligens, der kan lære at lære hurtigere end os?

Andre vil sikkert sige, at faget altid har forandret sig. Forskellen er bare at de teknologiske forandringer i fremtiden forventes at ske i et tempo, der er væsentlig højere end før oplevet.

Arbejdsmarkedet vil forandre sig. Der tales om flere vikaransættelser. Og hvad betyder det for et fagfællesskab og sammenholdet på en arbejdsplads? For den – skal vi kalde den for en vidensbank, en arbejdsplads har - gennem de erfarne folk i laboratoriet, dem med en højere anciennitet? Og ender vi med to typer af laboranter: Dem med de faste job og gode ansættelsesforhold og udviklingsmuligheder, og de vikaransatte, der måske bliver sat til de mest simple opgaver – og uden en fast arbejdsgiver at tale kompetenceudvikling med.

Så hvad skal vi gøre? Skal vi bygge læhegn og beskytte fortiden, eller skal vi bygge vindmøller og selv skabe fremtiden? DL-F har ikke en færdig løsning på fremtidens udfordringer og muligheder. For DL-F drejer den her debat sig også om, at vi som fag tør se virkeligheden i øjnene og tager dialogen med jer om det, der kommer til at ske, og vi derefter handler på det sammen.

Med de ord om fremtiden vil jeg bevæge mig videre til fremtidens uddannelse. I den skriftlige beretning berører bestyrelsen, hvorvidt der i fremtiden bliver brug for flere eller færre laboranter. Tendensen er, at vi oplever et pres på stillingerne – i nogle brancher større end andre steder.

Så vi er med andre ord et fag med store forskelle i, hvor vi ser vækst, og hvor udviklingen ser mere dystre ud. At forudse behovet for antal nyuddannede laboranter kan derfor være svært. Svært er det til gengæld ikke at få øje på laborantskolernes begejstring over, at laborantuddannelsen nu er pillet af uddannelses- og forskningsministeriets liste over uddannelser, der kræver en neddimensionering.

DL-F har allerede hørt om fornyet optimisme hos skolerne, da de mener, at der nu kan optages flere laborantstuderende. For at der ikke skal herske nogen tvivl: I DL-F er vi fortsat tilhænger af en stram styring af optaget på laborantstudiet, da det er antallet af praktikpladser, der afgør, om antallet af studiepladser bør stige. Og selvom antallet af praktikpladser ser ud til at have været stigende de sidste tre år, så ved vi i DL-F, at den slags hurtigt kan ændre sig. Derfor vil DL-F fortsat over for skolerne holde dem fast på, at skolerne har det primære ansvar for at skabe de nødvendige praktikpladser, før antallet af studiepladser igen kan øges.

DL-F vil samtidig gerne klæde jer på til at skabe flere praktikpladser. Det har vi senest gjort med endnu et praktikantvejlederkursus i Aarhus, hvor der var venteliste til kurset. Og dermed en stor tak til jer i salen, der er med til at uddanne fremtidens kollegaer.

Der vil altid være et gap mellem antal studiepladser og praktikpladser, og det er sådan set helt okay. For på laborantuddannelsen oplever man også frafald, som ikke kun skyldes mangel på praktikpladser, men ganske enkelt at den studerende dropper ud af studiet og vælger nye veje at gå.

Nu skal jeg lige have fornyet min hals. Skål. Nye veje at gå for laborantuddannelsen valgte denne forsamling for tre år siden at træffe et ret skelsættende forslag om. Nemlig at løfte laborantuddannelsen til et professionsbachelor-niveau. Bestyrelsen har arbejdet loyalt med forslaget og har haft inviteret Danske Bioanalytikere - dbio – til at komme med deres bud på fremtidens laboratorieuddannelser. Budskabet var klart. Dbio ser ikke for sig, at de to uddannelser kan smeltes sammen.

Mens budskabet fra Dansk Industri var, at de ikke så et behov for en ægte professionsbachelor, når nu så få tager top-up uddannelsen i dag. Så langt – så godt! Spørgsmålet er så, om de to laboratoriehåndværksfag på andre niveauer kan smelte sammen?

De af jer, der følger uddannelsesområdet tæt, har nok bemærket, at DL-F i januar fulgte placeringen af en bioanalytiker-uddannelsesstation i Kalundborg tæt. Bioanalytikerne var i den sag i gang med at forelske sig – synes vi - lidt for meget i det private arbejdsmarked og gav udtryk for, at bioanalytikeruddannelsen kunne stå over for at blive tonet mere over mod det private arbejdsmarked og arbejdspladser som Novo Nordisk. Uddannelses- og forskningsministeriet har dog meddelt til DL-F, at der ligger ikke nogen bekendtgørelsesændringer klar til at bioanalytikeruddannelsen skal tones over mod industriområdet.

I DL-F vil vi hellere knytte tætte relationer end knytte næven, når den slags tvister opstår mellem DL-F og dbio. Med udsigt til en ny hovedorganisation – hvis LO og FTF ender i en fusion – så er spørgsmålet, om nye samarbejdsrelationer på uddannelsesområdet, hvor vi arbejder i samme retning, vil opstå mellem de to organisationer.

Ikke nødvendigvis som i en og samme uddannelse, men i det mindste, at vi bliver bedre til at samarbejde om med hvad og hvor, der er behov for laboratoriehåndværkere i fremtiden. Men sagen viser også for DL-F at på fremtidens arbejdsmarked vil presset på laborantstillingerne fortsat være til stede – og nok lige så stort, som presset er på de jobfunktioner, vi som fag selv finder yderst interessante at bevæge os ind på.

Tag et kig på den her illustration. De tre cirkler viser tre traditionelle HK-fag og dermed HK-kollegaer på vores egne arbejdspladser. Ser vi samtidig på vores egne ni jobprofiler, er det tydeligt at se, at selv inden for vores eget fagforeningsfællesskab, krydses der faggrænser hver eneste dag.

De ni jobprofiler har vi denne gang valgt at arbejde lidt videre på. Denne gang med ni bud på kurser, som I finder på jobprofilstanden. I DL-F ved vi, at det kan være svært at finde vej i uddannelsesjunglen, og ni kursusforslag dækker slet ikke behovet for et overblik over relevant efter- og videreuddannelse for jer alle.

Udfordringen for DL-F er at vi har at gøre med et fag, hvor kursusønskerne er tæt på at være lige så mange, som vi er medlemmer. Derfor har bestyrelsen for længst erkendt, at DL-F ikke bliver en kursusudbyder af et hav af laborantkurser. Det rækker vores budget og ressourcer bare ikke til. Vores ambition er derimod at klæde jer på til at finde det rette kursus. Inden sommerferien vil DL-F udbyde et online kursus i studieteknik, fordi vi også ved, at det første skridt til efteruddannelse kan være at blive klædt på til at turde tage skridtet.

Et skridt på vejen mod udvikling af små korte kurser med relevans for laboranterne kan også være via trepartsaftalerne. DL-F er lige nu i gang med at afdække hvilke muligheder, der ligger for betalt uddannelse via trepartsforhandlingerne og aftalerne for os som fag. Og vi vil selvfølgelig drøfte potentialet med laborantskolerne, da udvikling af laborantkurser bør være en opgave, de kan løfte.

Så kommer vi til tidspunktet, hvor jeg til gengæld skal løfte sløret for dagens dårlige nyhed. DL-F er af skolerne gjort opmærksom på, at Syddansk Universitet har trukket sig ud af samarbejdet om at udbyde diplomuddannelsen i fremtiden. Det betyder, at der lige nu reelt ikke er et udbud på diplomuddannelsen, hvis man ønsker at færdiggøre hele den uddannelse.

Københavns Professionshøjskole har over for DL-F dog fortalt, at de vil gå ind i arbejdet med at finde en løsning, så der er et fortsat udbud af hele uddannelsen i fremtiden.

Ret til betalt uddannelse er primært aftalt via overenskomsterne og kompetencefondene. Så derfor vil jeg også nu bevæge mig videre ind på det emne - overenskomsternes muligheder og begrænsninger.

Og her spiller vores diplomuddannelse en vigtig rolle. For DL-F kan se – ud fra tal modtaget fra CO-industri – at på Industriens Funktionæroverenskomst, hvor kompetencefonden IKUF hører hjemme, her søger en væsentlig del af vores kollegaer lige præcis diplomuddannelsen.

DL-F ved at på det offentlige område er laboranterne også ivrige ansøgere via deres kompetencefond til netop den her uddannelse. I kulissen står vores nuværende professionsbacheloruddannelse som en top-up uddannelse. I dag udbydes professionsbacheloruddannelsen to steder – i København og i Aarhus. Begge steder er der mulighed for at tage uddannelsen som enkeltfag. DL-F vil derfor arbejde for, at det via kompetencefondene bliver lettere at søge og få godkendt enkeltfag på professionsbacheloruddannelsen.

Uddannelsen skal med andre ord i en fart på den positivliste hos IKUF, der er den største private kompetencefond i vores fag, så laboranterne får en lettere adgang til et kompetenceløft.

I LABORANTEN, der udkommer i næste uge, vil I kunne læse mere om en laborant, der tog en professionsbachelor og skabte sit eget job. Og jeg tror faktisk – hvis I ikke kan vente til i næste uge – så ligger bladet nede hos redaktionsudvalget.

Og for at vende tilbage til min indledning – at 40% af alle jobfunktioner, som laboranter har i dag, kan automatiseres - så fortalte den samme McKinsey-rapport, at jo mere uddannelse, du har taget, jo færre af dine arbejdsopgaver vil i fremtiden kunne klares af en robot. Med andre ord, så er mere uddannelse godt for din jobsikkerhed.

Og selvom en overbygningsuddannelse ikke altid giver en håndgribelig lønstigning, så viser en undersøgelse fra Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd, som også er omtalt i den skriftlige beretning, at uddannelse betaler sig på den lang bane. Din livsløn stiger hurtigere, når du tager mere uddannelse.

Forbedringer på uddannelsesområdet forventer jeg i fremtiden vil komme til at fylde mere ved overenskomstforhandlingsbordene. Overenskomstarbejdet betyder for DL-F det forarbejde, hvor vi som eksperter i vores eget fag fremsender forslag til overenskomstforhandlingerne til HK-sektorerne.

Arbejdet med at forbedre overenskomster betyder dog ikke, at DL-F nødvendigvis skal være dem, der med sorte rande under øjnene møder pressen og præsenterer et forlig. For DL-F er det ikke så vigtigt for os, at vi altid står som afsender af al form for overenskomstinformation, men at det netop sker i samarbejde med HK-sektorerne.

Det har vi gjort gennem informationer via LABORANTEN, hvor vi de seneste tre år har opfordret – via fagbladet – til at deltage i overenskomst forberedende møder. Og ikke mindst – via LABORANTEN – opfordret til at stemme – og givet vores anbefaling til, hvad man skulle stemme.

Vi har taget de sociale medier i brug. Senest på det offentlige område, hvor behovet for hurtig information har været væsentlig højere, end hvad et fagblad kan håndtere. Og ikke mindst har vi de sidste tre år skabt et TR-netværk, hvor deltagerne har givet udtryk for, at de har haft stor glæde af hinanden på tværs af HK-sektorerne.

Når vi nu er ved overenskomstarbejdet, så vil jeg bevæge mig lidt ind på Henriettes område – det offentlige område. Jeg vil ikke kloge mig på forhandlingerne, men derimod komme med en opfordring til at vi – I og jeres kollegaer – går hjem på arbejdspladserne og fortæller, hvorfor nok er nok på det offentlige område.

DL-F medlemmer vil blive ramt af en strejke og lockout, og jeg kan godt forstå, hvis frustrationen over forløbet er stor hos jer, der bliver direkte berørt. Derfor har bestyrelsen også valgt at udarbejde en udtalelse, som Henriette tager sig af, når vi kommer til det punkt.

Men jeg vil som formand for foreningen sende dette budskab: Skal Sophie Løhde og kompagni virkelig have muligheden for at lægge landet øde? På bundlinjen drejer de her forhandlinger sig om respekt. Respekt for de offentligt ansatte kollegaer, der også har ret til at forhandle ud fra den danske model. Hvis vi ender i en konflikt, så gå hjem og fortæl, at problemerne med ikke at kunne få passet sine børn er væsentligt mindre, end den mangel på respekt for reelle forhandlinger, som vores offentlige område har oplevet denne gang.

Derfor vil I også få mulighed for – med et skilt, som I finder ved DL-F standen og et foto på jeres egen Facebook profil – at vise jeres opbakning. Bestyrelsen startede i morges – og foto lagt i Facebook gruppen DL-F delegeretmøde 2018.

Opbakning er også vigtigt for fremtidens tillidsvalgte. I DL-F hører vi jævnligt om tillidsvalgte, der skal forsvare deres brug af arbejdstid på at forbedre vilkårene og arbejdsmiljøet til glæde for os alle – over for både arbejdsgiver og kollegaer.

Så derfor denne opfordring. Gode arbejdsbetingelser for de tillidsvalgte er noget, vi skal stå sammen om. Det er noget, vi skal give til hinanden og give hinanden plads til at udføre på vegne af kollegaerne. Så åbn derfor munden, ros din tillidsvalgte kollega og fortæl over for ledelsen, hvilken forskel for et godt arbejdsliv din tillidsvalgte kollega er med til at skabe.

De er ægte helte på vores arbejdspladser, og dermed en særlig tak til de 176 tillidsrepræsentanter og 492 arbejdsmiljørepræsentanter, som DL-F per 31. december 2017 havde registreret under vores fagområde.

Med de ord er det blevet tid til dagens første solstrålehistorie om HK-medlemsundersøgelsen. En undersøgelse, HK udfører hvert andet år, og som vi senest har modtaget 2016 tal på.

Det synes måske ikke af så meget på en graf, hvor y-aksen er lettere manipuleret, men ikke desto mindre viser resultatet fremgang igen i 2016 på samtlige målepunkter. Og det er vi stolte af i DL-F. Og ja, fremgangen er, som man kalder det blandt statistikere, signifikant.

Dagens anden solstrålehistorie viser en medlemsfremgang i denne periode på 3,4%. Den medlemsfremgang er vi selvfølgelig også stolte af efter en stærk slutspurt i december. Den slags julegaver tager DL-F gerne imod en anden gang!

Medlemsorganiseringen starter allerede ved de første besøg på laborantskolerne. Og for at der ikke skal herske nogen tvivl: DL-F og de lokale HK-afdelinger besøger samtlige skoler, hvor både DL-F, HK og de lokale brancheklubbers arbejde synliggøres – og flere steder med en lokal brancheklubaktiv og laborant, der fortæller om faget og fremtiden.

DL-F oplever at de fleste studerende tager imod tilbuddet om medlemskab og fortsætter deres medlemskab, når de kommer i praktik.

Men hvad er det så for en fagforening, de nye medlemmer møder? De får et fagblad – nu i nyt design – de får nyhedsmails, de kan følge DL-F på Facebook og Twitter. De får adgang til en hjemmeside med nyheder og kursustilbud. Men de får først og fremmest jer – jer som kollegaer – ude på arbejdspladserne.

Det gode kollegaskab, hvor man skaber et fagfællesskab, hvor man taler om faget og fremtiden, hvor man sammen deltager i arbejdspladsens aktiviteter i brancheklubbens og landsforeningens tilbud. De sidste tre år har DL-F drøftet kommunikation til og fra medlemmerne, og vi kan tydeligt se en ændring i, hvor medlemmerne finder deres informationer.

Nyhedsmails fra DL-F bliver nærlæst, for vi ser ofte tilmeldingerne strømme ind, når en nyhedsmail kommer ud. Det samme ved vi er tilfældet for de brancheklubber, der også udsender deres arrangementer via nyhedsmail.

De digitale platforme kan noget særligt – fagbladet LABORANTEN noget helt andet. Det kan for eksempel lægges i kaffestuen, så det kan bladres i, nærstudies af andre faggrupper, og måske få den sidste uorganiserede kollega til at melde sig ind i vores fagfællesskab. Fortællingen om, hvad DL-F laver, hvad en laborant laver, det er også en fortælling, der gør sig bedst ude på arbejdspladserne, ved middagsselskabet, og hvem man ellers kan få til at lytte.

Med andre ord. DL-F kan langt fra løfte synligheds-opgaven på egen hånd. Så når vi er retur på vores arbejdspladser på mandag: Skal vi så ikke love hinanden, at vi fortæller til mindst en kollega om den vigtigste viden om fremtiden, du fik med hjem her fra delegeretmødet i DL-F.

En del af fremtiden er også at indse, at vi ikke altid kan forudse fremtiden. Jeg kan dog forudse, at min taletid snart løber ud.

Derfor har jeg afslutningsvis to ting på hjertet. For det første – på vegne af bestyrelsen – en opfordring til at lade sig vælge til bestyrelsen. Der vil ske en større afgang af bestyrelsesmedlemmer i år, da syv bestyrelsesmedlemmer har valgt at stoppe. Hvert bestyrelsesmedlem med deres egen begrundelse. En bestyrelse med blot to udskiftninger i denne delegeretperiode, der har knoklet for faget og fremtiden de sidste tre år. Så fremtiden er dig, og nu har du muligheden for at få direkte indflydelse på fagets fremtid som bestyrelsesmedlem.

For det andet: Forud for i dag har vores sekretariat arbejdet på højtryk med at få gjort DL-F klar til delegeretmødet. På vegne af bestyrelsen vil jeg takke sekretariatet for jeres store arbejde. Vores udvalg kommer på efter bestyrelsens beretning med deres mundtlige beretninger. Til jer vil jeg også på vegne af bestyrelsen sige: Tusind tak for jeres arbejdsindsats de sidste tre år. Bestyrelsen sætter stor pris på de aktiviteter, I bidrager med i DL-F. En god debat – det sætter bestyrelsen også pris på. Og jeg ser frem til, at vi de næste to dage kan debattere os til gode beslutninger, og med fremtiden for øje finder frem til, hvad DL-F skal arbejde med de næste tre år.

I pauserne vil jeg anbefale jer at gå en tur ned i stueetagen og besøge alle de fine stande, som vores udvalg har lavet, og vores DL-F-stand. Jeg vil også opfordre jer til at deltage i en lille jobprofil-øvelse, som bestyrelsen håber, I lige vil bruge et par minutter på. Og der står nogle stykker dernede, som vil give en lille instruktion. Og ellers hænger der også nogle vejledninger, hvis der er nogen, der er så yderligere, at de sågar læser vejledninger til daglig. Og med de ord, vil jeg give ordet videre til næstformand Henriette Lerche. Tak for ordet.”

Delegeret nummer 2, Henriette Lerche, næstformand: "Tak for ordet. Kære delegerede, kære gæster. Det her delegeret møde falder sammen med overenskomstforhandlinger på det offentlige område, hvilket de fleste af jer nok har bemærket, uanset hvilken sektor, I er ansat i. Det har været en vanskelig og meget atypisk proces denne her gang.

Vi har ikke mødt den store forhandlingsvilje. Hverken fra ministeren for offentlig innovation, Sophie Løhde eller fra kommunernes chefforhandler, Michael Ziegler – nærmest tværtimod vil jeg mene. Retorikken har været hård - og har gået på, at vi offentlige ansatte kun vil tage og ikke give.

Det er ikke et billede bestyrelsen kan genkende. For ved de sidste tre overenskomster har de faglige organisationer vist tilbageholdenhed, og ved den sidste overenskomst i 2015 blev der slet ikke penge til laboranternes organisationsaftale.

Vi oplever årlige 2 % besparelser, der medfører fyringsrunder, effektiviseringer og et alt for stort arbejdspress, og det er begyndt at gå ud over kerneopgaverne i den offentlige sektor. Vi offentlige ansatte oplever at blive kaldt grådige, der blot vil rage til os. Når virkeligheden er, at vores hverdag er præget af et kæmpe arbejdspress med stress og manglende trivsel til følge.

Overordnet set handler det om hvilken slags velfærdsstat er det egentlig, vi vil have her i Danmark? Hvilke arbejdsforhold vil vi byde de mennesker, der skal arbejde for at opretholde den, og hvordan taler vi om dem og med dem? Og den diskussion berører os alle sammen, fordi vi alle er afhængige af velfærdsstaten, uanset om vi er offentlige eller privat ansatte.

Men allermest handler det om, at den danske model lige nu bliver sat under pres. Fordi der ikke vises respekt eller forståelse for lønmodtagernes interesser. En af hjørnestene i en god forhandling – som enhver tillidsrepræsentant udmærket godt ved – er at begge parter går fra forhandlingsbordet med en følelse af sejr og en lyst til at tale med modparten igen. Det handler ikke om at jorde den anden part og tvinge sin vilje igennem, med derimod at finde en fælles løsning på de udfordringer, begge parter står over for.

Netop dét er kernen i den danske model og grunden til, vi ikke har set store generalstrejker i mange år, fordi der jo bliver lavet en aftale, som begge parter kan stå inde for. Derfor er det meget voldsomt, det der sker lige nu. For hvis vi som arbejdere ikke er med til at bestemme over de forhold, vi arbejder under, så føler vi os heller ikke forpligtede af dem.

Den danske model er under angreb fra de politikere, der overfor udlandet er så stolte af den. Men det gælder åbenbart kun i skåltalerne og ikke i praksis. For hvad nu hvis der kommer først en strejke og så efterfølgende et lock out og til sidst et lovindgreb, som det skete for lærerne i 2013? Hvornår og hvordan skal parterne så mødes igen, når tilliden er brudt, og arbejdsbetingelserne er ophøjet til lov? Hvordan skal vi så håndtere fremtidige uoverensstemmelser, hvis der ikke længere er offentlige overenskomstforhandlinger?

Meget er på spil, og fremtiden er uvis for os alle sammen. Vi er flere, der har været bekymrede og været i tvivl om hvad det ville ende med. På nuværende tidspunkt har fagforeningerne udsendt et varsel om konflikt fra den 4. april og ministeren og chefforhandleren har efterfølgende udsendt et varsel om lock out fra den 10.

Der forhandles stadig i forligsinstitutionen, så det er stadig muligt, at der kommer et resultat. Vi må bare vente og se. Som Susanne nævnte i sin beretning, har vi lavet et forslag til en udtalelse, som vi håber, I vil støtte op om. Og jeg gennemgår den, efter jeg lige er færdig.

Og så lidt om arbejdsmiljø. De fleste af os, uanset hvor vi er ansat, har sikkert oplevet at skulle løbe stærkere for at nå vores arbejdsopgaver. Enten fordi vores kollegaer er forsvundet i fyringsrunder, eller fordi ledige stillinger ikke er blevet besat, eller bare på grund af generelle besparelser og effektiviseringer.

Nogle arbejdspladser mener, at effektiviseringer kan opnås ved at ensrette arbejdsopgaverne i snævre arbejdsstationer, så vi ikke længere er med i hele processen, men kun en del af den. Den måde at indrette arbejdet på blev opfundet af Henry Ford i 1920'erne, og jeg synes, det er skræmmende at se, at det vender tilbage igen.

For udover at det gør arbejdet mere ensformigt, fjerner det også overblikket hos den enkelte og dermed ansvarsfølelsen og arbejdsglæden. Trivsel og arbejdsglæde kommer jo også af at føle sig som en del af helheden på arbejdspladsen. Det fedeste er at se ens arbejdsindsats i sammenhæng med kerneopgaven og få lov til at bruge hele ens faglighed – og ikke kun bruge en del af den.

Derfor er det også vigtigt med en professionel ledelse, der anerkender det, vi kan, og formår at give os arbejdsopgaver der udvikler og dygtiggøre os. En professionel og kompetent ledelse, er også nødvendigt for et godt psykisk arbejdsmiljø, hvad al forskning og erfaring viser. Derfor er det utroligt, at der stadig findes så mange dårlig ledere rundt omkring på de danske arbejdspladser, uanset sektor.

Mange DL-F medlemmer oplever en ledelse, der ikke er interesseret i dialog med medarbejderne – og specielt ikke med arbejdsmiljø- eller tillidsrepræsentanter. De ønsker bare at udstede ordrer.

Begge typer tillidsvalgte oplever at det kan være en kamp at få lov til at deltage i efter/videre uddannelse, kurser eller faglige møder. For arbejdsmiljørepræsentanternes vedkommende er det uforståeligt, at det skal være et problem, da de har ret til det ifølge loven. Det er jo ikke ligefrem noget, der fremmer lysten til at påtage sig hvervet som tillidsvalgt. Og det er problematisk. For en stærk tillidsvalgt kan være med til at forme arbejdsmiljøet på arbejdspladsen i en positiv retning og samtidig være en rigtig god samarbejdspartner for ledelsen.

Flere af os oplever også, hvordan der kommer nye normer for hvordan vi forholder os til arbejdsmiljø, fordi vores arbejdsplads får udenlandske ledelser - eller ledere uden kendskab eller forståelse for den danske måde at forholde sig til arbejdsmiljø på.

Den danske tilgang til arbejdsmiljø er baseret på dialog, hvor ledelse og medarbejder finder fælles løsninger via arbejdsmiljøorganisationen. Desværre er der begyndt mange steder at komme en tilgang, der er mere baseret på kontrol og angst for sagsanlæg, end på at tale sammen om tingene og finde løsninger i fællesskab.

Det er en uheldig udvikling, fordi det forebyggende arbejdsmiljøarbejde virker bedst, når vi sammen med ledelsen finder løsninger, der passer til måde vi indretter og organiserer arbejdet på.

Diskussionen om Arbejdstilsynet (AT) har fortsat gennem hele delegeret perioden. Hvordan skal de arbejde, hvad skal de arbejde med, og hvad koster det at have en ordentlig tilsynsmyndighed. Specielt det sidste – finansieringen - har været et emne, der har været diskuteret heftigt. Som det er nu, får de får løbende bevillinger, og størrelsen på bevillingerne afhænger af, hvordan de politiske vinde blæser.

Det betyder også, at Arbejdstilsynets arbejde ikke kan planlægges over en længere årrække, og der er ofte fyringsrunder, når kassen er tom - efterfulgt af ansættelsesrunder, når der er penge i kassen igen.

Bestyrelsen mener, at det vil være den bedste løsning at sikre Arbejdstilsynet en fast årlig bevilling via finansloven, fordi det vil give en stabil indsats og samtidig forhindre det videnstab, der er konsekvensen af de skiftende bevillinger.

I sommeren 2017 nedsatte beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen et ekspertudvalg, der skal gennemtænke arbejdsmiljøindsatsen.

Han gjorde det på baggrund af tal fra det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, der viste at regeringens 2020 planer om færre beskæftigede der lider af muskel-skelet smerter - og færre det har problemer med det psykiske arbejdsmiljø - faktisk gik den stik modsatte vej end ønsket.

Udvalget består af to arbejdsmiljøprofessionelle, to læger, fire repræsentanter fra fagbevægelsen og en formand. Planen er, at udvalget skal fremlægge deres anbefalinger i sommeren 2018. I kan meget kort se, hvad det går ud på dér. Og hvis I vil læse mere, kan I bare google ekspertudvalget, og så kommer hele kommissoriet.

Bestyrelsen ser frem til udvalgets arbejde og deres fremlæggelse, men forholder sig lidt skeptisk. Dels fordi initiativerne ikke må koste flere penge, og dels fordi udvalget skal komme med forslag til forenkling af arbejdsmiljøreglerne. Specielt det sidste kender man fra new public management sproget kan også betyde, at der skal stilles færre krav til arbejdsgiverne. Vi må vente at se.

Som jeg nævnte tidligere, har vi lavet et udkast til en udtalelse, som vi gerne vil have, I sammen med os vedtager. Jeg vil læse den op og gennemgå den sammen med jer:

Udtalelse på Dansk Laborant-Forenings delegeretmøde 17.-18. marts 2018

Respekter den danske forhandlingsmodel!

Overenskomstforhandlingerne på det offentlige område er gået i hårdknude og står over for en stor strejke og lockout, hvor mere end 400.000 offentligt ansatte sendes hjem.

Årets overenskomstforhandlinger bærer præg af at være skyggeforhandlinger uden respekt fra arbejdsgivernes side for den danske forhandlingsmodel, der har tradition for gennem dialog og konsensusløsninger at skabe et forhandlingsresultat, der er spiseligt for begge parter.

Årets overenskomstforhandlinger risikerer at kaste den offentlige sektor ud i en strejke og lockout, hvor resten af Danmark ikke tages som gidsler men derimod bliver vidne til, hvor vigtige de arbejdsfunktioner er, som vores offentligt ansatte kollegaer bidrager med hver dag.

En stærk og kompetent offentlig sektor er en forudsætning for, at medlemmer af DL-F fortsat kan bidrage til fastholdelse af et miljøberedskab i særklasse, der blandt andet giver os rent drikkevand i hanerne og medlemmer af DL-F fortsat kan bidrage til grundforskning i verdensklasse og uddannelse af fremtidens forskningsresultater og deraf øget produktivitet i Danmark.

Hvis Danmark i fremtiden skal være konkurrencedygtig inden for forskning og videnstunge arbejdspladser, må de offentlige arbejdsgivere begynde at forstå, at Danmark har brug for et overenskomstresultat, der tydeligt

signalerer respekt for medarbejderne og anerkender de resultater, de offentlig ansatte hver dag bidrager til at skabe det velfærdssamfund, der i andre lande betragtes som misundelsesværdigt.

Hjulene er for længst kommet i gang på det private arbejdsmarked, og en andel i den vækst skal den offentlige sektor selvfølgelig også anerkendes for.

Vi forlanger et overenskomstresultat for de offentligt ansatte, der afspejler deres daglige bidrag til vores velfærdssamfund – forhandlet mellem parterne – uden indblanding fra politikerne.

Deltagerne på Dansk Laborant – Forening's (DL-F) delegeretmøde den 17.-18. marts 2018 sender dette budskab til de offentlige arbejdsgivere:

Respekter den danske forhandlingsmodel – Nok er nok."

Dirigent Kim Jung Olsen: "Ja, nu nærmer vi os frokosttid, og det jeg skal sige til jer er i forhold til den her udtalelse, der blev læst op, vil jeg lige for en god ordens skyld sige: Hvis nogen har tilføjelser eller kommentarer, skal I under beretningsdebatten komme herop og motivere det, og så skal I også komme med en – kan man sige - skriftlig ændring og give den til dirigerterne, så vi kan få det indarbejdet i udtalelsen. Det andet, jeg lige vil sige til jer, er at vi skal til frokost her nu efterfølgende. Og så vil det være således, at der 13.25 til 13.40 vil der være rundvisning her på Christiansminde for dem, der ikke har været her før. Man mødes nede i receptionen. Derudover har DL-F Hovedstaden bedt om, at dem, der er medlem af DL-F Hovedstaden mødes her i kongressalen, inden de går til frokost. Og der står på den her seddel, at det tager max fem minutter. Så det var det omkring det praktiske. Vi mødes her igen – og det skal være præcist - senest 13.45. God frokost."

3.2. Beretning fra uddannelsesudvalget

Dirigent Kim Jung Olsen: "Så genoptager vi delegeretmødet, og vi er nu kommet til uddannelsesudvalget, som har ordet."

Delegeret nummer 105, Berenice Makumbu Diazolana: "Ja, goddag. Lige for at præsentere os selv. Vi har Simone (*delegeret nummer 67, Simone Sletten*) og Louise (*delegeret nummer 54, Louise Düring Sabroe*) på scenen, og jeg selv hedder Berenice (*delegeret nummer 105, Berenice Makumbu Diazolana*), og vi er fra uddannelsesudvalget. Vi vil gerne lave et lille skuespil omkring efter- og videreuddannelse."

Berenice: "Velkommen til min virksomhed. Jeg er leder for den her afdeling. Og her skal I se en scene med to laboranter, der snakker om efter- og videreuddannelse."

Louise: "Simone, jeg har set det her fede kursus i LABORANTEN. Men vi har så travlt. Hvordan skal jeg nogensinde overbevise Berenice om, at jeg skal på det her kursus?"

Simone: "Ja, det kan jeg godt se. Men kan du ikke bare prøve"

Louise: "Jo, men du ved. Birgitte har været syg, og vi har skullet støtte de opgaver, hun har haft. Og hvis jeg så skal på kursus i tre dage, skal I så tage mine opgaver. Det går jo ikke. Og har du set prisen på det? Hvordan skal jeg få penge til at gå på det her kursus? Ej, men Simone altså. Og det er langt væk. Jeg skal helt til Jylland for at komme på det."

Simone: "Ja, det er lidt langt væk."

Louise: "Nå, men jeg er færdig for i dag, så jeg vil gå hjem. Farvel – vi ses i morgen."

Ny scene

Simone: "Hej Berenice"

Berenice: "Hej Simone"

Simone: "Jeg har kigget lidt i LABORANTEN, og jeg har fundet et kursus, der måske lige kunne være mig."

Berenice: "Hvorfor skulle det gavne dig?"

Simone: "Jeg skal jo snart være praktikantvejleder, når vi får nogle skønne praktikanter her om nogle måneder. Så jeg tænkte, at det kunne være godt, jeg kom på det her praktikantvejlederkursus. Så kan få nogle dygtige praktikanter ud i den anden ende."

Berenice: "Ja, det synes jeg da lyder som en god idé. Det er jo godt at have nogle stabile vejledere i fremtiden, som kan hjælpe de praktikanter, vi får."

Simone: "Lige præcis. Så ja, jeg ville bare lige høre, hvad du tænker om det her, og om det kunne være en mulighed."

Berenice: "Jeg synes, det lyder som en rigtig god idé. Jeg synes, du skal tage af sted."

Simone: "Fedt. Tak. Vi ses på mandag så."

Ny scene. (En måned efter).

Louise: "Hej Simone. Har du haft en god weekend?"

Simone: "Ja, det har jeg. Hvad med dig?"

Louise: "Du var ikke på arbejde torsdag-fredag"

Simone: "Nej, jeg var ude på det her praktikantvejlederkursus på Metropol."

Louise: "Hvad? Hvor fandt du det henne?"

Simone: "Jamen, jeg fandt det i LABORANTEN den dag, hvor vi havde snakket om det kursus, du gerne ville på. Så fandt jeg det her og tænkte, at det var lige noget for mig, og så gik jeg lige op til Berenice for at høre, om det var noget, der kunne lade sig gøre."

Louise: "Hold da op, og så spurgte du bare Berenice?"

Simone: "Ja, det var slet ikke så skræmmende, som jeg troede det var."

Louise: "Så du vil faktisk anbefale alle at kigge i LABORANTEN for at finde et kursus?"

Simone: "Helt sikkert. Det var en rigtig god oplevelse og rigtig fint at kunne sparre med andre praktikantvejledere."

Louise: "Ej, hvor godt. Fedt. Tillykke med det"

3.3. Beretning fra arbejdsmiljøudvalget

Dirigent Kim Jung Olsen: "Det var så uddannelsesudvalget. Og efterfølgende skal vi have beretningen fra arbejdsmiljøudvalget, og jeg vil give ordet til Helle."

Observatør Helle Stærk Hansen, arbejdsmiljøudvalget: "Ja, nu kan det jo være svært at komme efter et skuespil. Men nu må I nøjes med den ægte vare. Jeg vil komme med den mundtlige beretning for arbejdsmiljøudvalget. Det er sådan lidt en uddybning af den skriftlige og et forsøg på at læse i krystalkuglen om, hvad fremtiden bringer. Vi har jo i den forgangne delegeretperiode haft blandt andet et CLP-kursus. Det var temmelig velbesøgt med en lang venteliste. Så der er åbenbart stort behov for at vi bliver ved med at regne på varemærkningen og også at læse leverandørbrugsanvisningerne kritisk, så vi kan opdrage leverandørerne til at mærke compliance, hvilket mange af dem ikke kan desværre.

Så var en opgave fra sidste delegeretmøde, at der skulle være arbejdsmiljønetværk. Det har vi forsøgt at få i gang på flere måder. Vi har prøvet at lave indlæg på sitet. Og gøre tilgangen nemmere. Og vi har spurgt til interessen på midtvejsmødet. Og så er det bare, vi nu vil spørge, om det er et stedbarn, ingen vil have. Fordi hvis det skal leve i AMIU har vi brug for indspark til, hvordan vi genopliver det. Og om interessen er der. For så skal man være aktiv på den.

Noget af det, som vi prioriterer meget højt i arbejdsmiljøudvalget er, at vi hele tiden bliver opdateret på den nyeste viden inden for et bredt spekter af arbejdsmiljø. Vi deltager derfor på diverse konferencer og møder. Meget af det skriver vi også om i LABORANTEN. Men noget af det, vi følger allermest med i er Arbejdsmiljøbladet. Det er sådan set vores bibel. Der er altid gode artikler, som vi bruger som inspiration. Og så er der diverse nyhedsbreve. Dem er der masser af. AT, NFA, Branchearbejdsmiljørådene med flere.

Et andet emne, vi har brugt tid på at diskutere lidt, er arbejdsmiljøets politi: Arbejdstilsynet. Deres fremtid eller har de en? Når selv beskæftigelsesministeren mener, at arbejdsmiljøindsatsen har slået fejl, så er der grund til bekymring. Det ville jeg sådan set fortælle lidt om, men det har Henriette jo allerede gjort. Det havde vi ikke aftalt. Nå, men nu får I så det, jeg har skrevet alligevel – eller forberedt mig på. Det, der jo er problemet, når man har lavet denne her undersøgelse er, at man kan konstatere, at arbejdsmiljøet det bare får det dårligere og dårligere. Det fandt han ud af i 2017, den 30. marts, så det er ved at være et år siden. Så blev der nedsat et ekspertudvalg. Fra anden politisk side var der forslag om at sætte et team i gang, mens vi venter på ekspertudvalget, men det var beskæftigelsesministeren sjovt nok ikke interesseret i.

Der er sket det i Arbejdstilsynet, at man har fyret folk. Fra 2015 er der blevet skåret 71 årsværk. I 2018 yderligere 24. Og frem til 2021 skal der 95 årsværk mere. Og så er det, jeg spørger: Er der så et Arbejdstilsyn? Problemet er at når man er på sådan en arbejdsplads med så mange nedskæringer, så er det, at dem, der kan, de vil flygte. Og hvem er der så tilbage? Ja. Set fra mit synspunkt, så er det jo indlysende, at jo færre der kontrollerer og forebygger, jo dårligere går det med arbejdsmiljø. Vi har brug for nogen, der kan løfte en pegefinger. Man må så ikke sammenligne Arbejdstilsynet med Skattevæsnet. Men der har man dog set, der skal et net til for at fange de

brodne kar. Og at det netop blev for stormasket. Så nu håber jeg, man laver dem lidt mindre i Arbejdstilsynet også.

I den kommende periode vil arbejdsmiljøudvalget have fokus fortsat på Arbejdstilsynet. Det er ikke mindst set i lyset af, at 60.000 mennesker kommer til skade hvert år på arbejdet. Heraf dør noget, og endnu flere bliver varigt uarbejdsdygtige. Så der er grund til, at vi har et stærkere AT.

Et andet emne, vi gerne vil følge med i, er det spændende initiativ, som HK har søsat, som hedder Fremtidens Laboratorium. For hvad bringer fremtiden på laboratorieområdet? Er det robotterne, der overtager? De er ligeglade med arbejdsmiljø, skulle jeg hilse og sige – både fysisk og psykisk. Ændrer vores arbejde sig? Og hvordan? Og mange flere spørgsmål. Og hvad kan det betyde for fremtidens arbejdsmiljø?

Og nu vi er ved fremtiden, vil vi også overveje hvilke kurser, foredrag, artikler eller lignende, som laboranterne kunne ønske sig af os, at vi skal være med til at initiere. Vi er altid åben for forslag. Det er ikke alt, der kan lade sig gøre, men vi vil arbejde på det.

Nu vi er ved det, kunne vi tænke os nye deltagere i arbejdsmiljøudvalget. Vi er pt fire, og vi vil gerne være flere. Så vil jeg slutte af med at sige, at med disse fremtidsperspektiver, så modtages kommentarer til både den skriftlige og mundtlige beretning meget gerne, når vi når til det punkt. Så tak for ordet!”

3.4. Beretning fra redaktionsudvalget

Dirigent Kim Jung Olsen: ”Ja så har vi beretningens sidste punkt, og det er fra redaktionsudvalget. Og det er Thomas.”

Delegeret nummer 9, Thomas Schønning, redaktionsudvalget: ”Hej. Mit navn er Thomas Schønning, og jeg er ansvarshavende redaktør på LABORANTEN og sidder i redaktionsudvalget. Pt. består redaktionsudvalget af følgende personer, og I må egentlig godt rejse jer – dem, der er her. Eva Agnes Peter, DL-F Nordjylland. Rikke Holm, DL-F Midt. Rita Jensen, DL-F Midt. Anita Grosen, DF-L Østjylland, Karen Christiansen fra DL-F Sjælland, Aase Bach Knudsen, DL-F Hovedstaden og så er der Annelise (*Mikkelsen*), der ikke er her i dag, og så er bestyrelsesrepræsentant. Desuden er der Gorm Grove, som er ansat som jourhavende redaktør. Redaktionen er det udvalg, der næsten hver måned har den faste opgave at læse korrektur på LABORANTEN. De starter med at læse elektronisk første-korrektur. Derefter sætter vores layouter det hele op til en andenkorrektur i en digital platform – det hedder Inside. Så læser jourhavende redaktør og et redaktionsudvalgsmedlem andenkorrektur på Inside. Rettelserne sendes direkte til layouteren, som derefter sender det til trykkeriet Rosendahl. Alt dette sker inden for en meget stram tidsplan, og udvalget løser det hurtigt og uden problemer hver gang. Desuden er de altid behjælpelige med andre opgaver, der kan komme fra bestyrelsen. Tak for det! Uden jer ville det ikke gå så gnidningsfrit, som det gør.

Udvalget mødes en gang i kvartalet, hvor vi diskuterer og evaluerer bladets arbejdsgange med videre. Det sidste år har vi i udvalget arbejdet med et nyt layout af LABORANTEN i samarbejde med bestyrelsen og her fra januar i år udkom LABORANTEN i det nye layout, som bliver pudset af her i løbet af i de kommende numre for småfejl. Hvis I ser nogen, så skriv endelig.

Grundet en stor stigning i omkostninger til distribution, er det i bestyrelsen blevet besluttet at sætte antallet af blade ned til 10 blade per år. Det vil sige, at blad nummer 11 – decemberbladet – ikke udkommer længere. Vi må nok regne med at det i fremtiden kun bliver dyrere at sende fagblade ud. Og derfor har mange andre fagblade – herunder HK-bladet – reduceret kraftigt i antallet af udgivelser og i stedet lagt flere kræfter i de digitale former for medlemskommunikation.

Hvad så med LABORANTEN og fremtiden? En survey, som bestyrelsen sendte ud til medlemmer af flere omgange i 2017, viste at en stor del af vores medlemmer ønsker at få LABORANTEN som app-baseret blad. Så det er noget, vi i de kommende år skal have kigget nærmere på. Både i forhold til, hvordan det skal se ud, hvad det skal kunne, og samtidig også hvad der er mulighed for i forhold til de økonomiske rammer, vi har for bladet. Så bestyrelsen håber på at kunne nedsætte et kommunikationsnetværk, der i samarbejde med redaktionsudvalget kan udarbejde en kommunikationsstrategi i forhold til, hvordan fremtidens kommunikation til medlemmerne kan foregå på tværs af både trykte og digitale medier. Så vi på den måde rammer en så bred gruppe af vores medlemmer som muligt. Fagbladet udgør en vigtig del af DL-Fs identitet og samhørighed. LABORANTEN er det eneste, alle vores medlemmer får. Og det skal fortsat være et blad for alle vores medlemmer. Både dem i og udenfor laboratorierne. LABORANTEN bliver i høj grad til på baggrund af DL-F-medlemmer. Og LABORANTEN modtager gerne input til bladet om spændende input fra faget. Man behøves ikke at skrive selv, men arbejder man med en ny teknologi, så hører fagbladet meget gerne om det, og så sender vi en journalist afsted. Tak for det.”

4. Beretningsdebat

Dirigent Kim Jung Olsen: ”Det var så beretningerne, og der bliver så åbnet op for debat nu. Det er både i forhold til beretningen og i forhold til den udtalelse, der er omdelt på jeres borde. Hvis I ønsker ordet, finder I en seddel i jeres mapper, og så skal I bare komme op med den til dirigenterne.”

Delegeret nummer 88, Marianne Lauridsen: ”Det er i forbindelse med den udtalelse, som Dansk Laborant-Forening gerne vil have frem. Jeg er fuldstændig enig i indholdet. Der er over hovedet ikke noget der. Der er nogle små ord, jeg tænker, måske godt kunne ændres. I linje ni, hvor der står ”uden respekt fra arbejdsgiversiden om den danske forhandlingsmodel”, kunne jeg tænke mig, der stor ”FOR modellen” og ikke ”OM modellen”. Og i linje 17 står der ”der blandt andet GIVER os rent drikkevand”. Måske skal der stå ”SIKRER” i stedet for. Det var sådan set det, jeg havde omkring det.”

Delegeret nummer 114, Tenna Skinnerup: ”Jeg vil gøre det ganske kort. Tak for en rigtig god skriftlig beretning. Både fra bestyrelsen, men også fra alle udvalgene. Det er virkelig flot sat op i år og rigtig nemt at læse. OG skaber et super overblik Mundtlig beretning – super også der. Og så har jeg bare nogle få ting, jeg godt vil kommentere på. LABORANTEN – jeg synes, det er et virkelig lækkert nyt design og et spændende tiltag at vi måske også skal have en appbaseret løsning oveni. Det tror jeg absolut er fremtiden. Og så synes jeg, det er helt vildt imponerende, som der står i den skriftlige beretning, at I kan lave et blad til cirka 10 kroner per medlem at producere det. Det synes jeg skal have en klapsalve. Det viser bare, hvor mange frivillige kræfter, der står bag, for at det over hovedet kan lade sig gøre. Ellers skulle der postes flere penge i af vores totalbudget. Så rigtig godt.”

Efter- og videreuddannelse. Der har jeg lige været til generalforsamling i torsdags i HK/Privat Østjylland. Der er de lige startet op på at oprette det, de kalder uddannelsesagenter. Jeg ved ikke, hvorfor det pludselig skal hedde agenter. Det er nok noget med, at det er nyt. Det er smart. Det er fancy. Det er noget med, de vil have folk til at melde sig ude på arbejdspladserne til at være de her uddannelsesagenter, og så vil HK Privat Østjylland så træne dem i at kunne rådgive deres kollegaer i at søge de her kompetencemidler. For eksempel IKUF og hvad det nu hedder på det statslige. Det ved jeg ikke lige. I går på min egen arbejdsplads var der lige en laborant, der meldte sig. Så nu håber jeg selvfølgelig på, at nogle af de mange midler, vi betaler ind, rent faktisk vil blive brugt. Det er de i hvert fald ikke blevet ind til videre. Så jeg tænker: Gå tilbage til jeres egen afdeling og hør om det ikke også er noget, I skal have andre steder i landet. Det synes jeg er en supergod idé. Det foregår selvfølgelig også på frivillig basis, men de bliver lært op, så de ligesom ved, hvordan de skal kunne rådgive deres kollegaer.

I forbindelse med den kommende storkonflikt, så ved jeg, at der er indkaldt til stormøde for de offentligt ansatte tillidsrepræsentanter på torsdag den 22. i Fredericia. Simon Tøgersen – som lige er trådt ind af døren - har fortalt at det drejer sig om helt op til 10.000, der skal mødes på torsdag. Det synes jeg er helt vildt. Men også helt vildt fedt. Senere på dagen fortsætter de til Aarhus – for det er den nærmeste storby, når man er i Fredericia – til en stordemonstration dér. Så hvis I ikke allerede nu har hørt om det, så mød op og støt op om det. For at skrive om det alle steder og på profilbilleder på Facebook viser, at nok er nok.”

Delegeret nummer 42, Joan Sonne Lykkeaa: ”Jeg har også lidt i forhold til udtalelsen. Tak for beretningen. Både den skriftlige og den mundtlige. Det var ganske udmærket. Derudover har jeg så lidt til den der udtalelse, som jeg jo er helt enig i. Der er bare nogle forståelsesting. Det kan godt være, det bare er mig, der er lidt træt. Men i den første sætning fem og seks, hvor der står overenskomstforhandlingerne på det offentlige område er gået i hårdknude og står over for en stor strejke og lockout. Hvem er det, der står over for en stor strejke og lockout? Er det det offentlige område? Altså jeg synes den er lidt svær at læse. Så det kan man lige tænke lidt over.

I linje 17 og 18, hvor man starter med at skrive ”Stærk kompetent offentlig sektor er en forudsætning for at medlemmer af DL-F fortsat kan bidrage til.....blablabla....der blandt andet giver os rent drikkevand i hanerne”. Og så står der ”at DL-F fortsat kan bidrage til”. Kan man ikke i stedet skrive ”og fortsat kan bidrage til”? Der er sådan lidt gentagelser i den.

Og så til sidst. Linje 28-29. Jeg tror ikke helt, jeg forstår. Jeg forstår godt, hvad der menes, men det er lidt kringlet skrevet, sådan som jeg læser det. Men jeg tror nu, der kommer en her bagved, der kommer med et bedre forslag til det.

Men derudover vil jeg kommentere lidt på beretningen. Den der med at robotterne kommer. Det er sådan set det, jeg hører dig sige, Susanne. Og det er jo nok ikke helt forkert. Det er selvfølgelig en udfordring, vi også har på det offentlige område. Jeg er på Københavns Universitet. Men jeg også nogle andre udfordringer. En af dem er globaliseringen. Vi får rigtig mange internationale, der bejler vores job. Og meget, meget få af dem er laboranter. De fleste af dem er kandidater fra Sydeuropa og Østlandene og har svært ved at få job de steder. Derfor søger de laborantjob, og det får de, hvis det står til lederne. Det er ikke altid, at jeg er enig. Det vil sige, at mulighederne for at laboranter kan få job, er ikke så stor. Plus at vi får nogle gange overkvalificerede kollegaer, som ikke rigtig synes, de skal lave laborantarbejde. Og jeg som fællestillidsrepræsentant får så rigtig meget arbejde med at rette op på alle de problemer, det så giver i det psykiske arbejdsmiljø.

Derudover har vi jo vores smertebørn, laboratorieassistenter eller studentermedhjælpere eller hvad vi nu vælger at kalde dem. Hos os hedder de laboratorieassistenter. Vi bliver altså ved med at se det som en udfordring. De kommer løbende ind på vores forskningslaboratorium. Og jeg ved sgu ikke, hvad vi skal gøre ved det, for vi siger det jo alle steder på Københavns Universitet. Men det holder ikke op. Og jeg ved simpelthen ikke, hvad der skal til. Det er i hvert fald stadig en udfordring, vi har. Tak.”

Delegeret nummer 27, Anne Marie Kverneland: ”Dejligt at se jer. Det er nemlig ikke så nemt at sidde derovre med modlys og ikke kan se noget som helst, så nu benytter jeg mig af anledningen. Tak for flotte beretninger til jer alle sammen. Jeg synes også, slidesene, der fulgte med, var rigtig fine og inspirerende at kigge på. Bortset fra at jeg fik et chok over det, Susanne fortalte om diplomuddannelsen, og at SDU nu har ligesom opgivet at køre videre med den overbygning. Så jeg er rigtig glad for, at I følger med og jeg synes også, det vil være rigtig godt, at vi har en tråd sammen. Her må vi virkelig passe på dem, der *er* startet på den her uddannelse, som jo selvfølgelig også gerne vil gøre den færdig.

Jeg har kigget en del i den skriftlige beretning, og det er også derfor det, jeg vil sige noget om, har taget udgangspunkt i den. Hvis man kigger på det, I skriver på side 14 om medlemsudvikling, synes jeg faktisk ikke, den ser lige godt ud alle steder. Og jeg kunne da godt tænke mig at vide, om I i bestyrelsen ved hvorfor? For skyldes det nedlæggelse af arbejdspladser? Eller handler det mere om, at laboranter ikke ønsker at være medlem af HK/DL-F? I min egen afdeling – HK IMI Hovedstaden og den sektor, vi hører til, som er HK/Privat - arbejder man meget aktivt sammen med de organizers om at få flere medlemmer. Det giver rent faktisk positive tal på bundlinjen, kan man fristes til at sige, når man kommer fra den private del af vores område. I taler også om at statens område mister medlemmer. Når man kigger på fordelingen mellem sektorer, er det også ret tydeligt, at der er et eller andet i gang dér. Men jeg kunne da godt tænke mig at vide, om det er måske fordi – som blandt andet Joan er inde på – at en del af jobsene forsvinder og går over til nogle af de der mere løst ansatte. Eller hvad det skyldes. Og så hvis vi taler om reelt tab af medlemmer, kunne jeg da også godt tænke mig at vide, hvad DL-F vil gøre ved det. Fordi jeg mener jo, at selv om vi er landsforening, har vi også en klar interesse i at være med til at stoppe det.

Så er det jo rigtig godt, at man har kunnet kigge på ledighedsprocenten her i beretningen. Men jeg savner virkelig at vi får den ledighedsstatistik tilbage i LABORANTEN. Og jeg ved godt, at det har skyldtes alle de problemer, der har været med ny IT i HK som sådan. Men jeg synes virkelig, det er vigtigt at I fortsætter med at arbejde for, at det kommer tilbage, så vi kan trække de der procenter. Fordi det er faktisk også nogle gange et godt argument at have, hvis man skal diskutere med sin ledelse, om man skal udvide antallet af praktikpladser eller ej. Så er det faktisk et rigtig godt tal at have med i hånden.

Noget af det, som fylder rigtig meget på arbejdspladsen, handler jo om uddannelse og kompetenceudvikling. Jeg er helt enig med DL-F – og som Susanne også sagde - det er ikke jeres opgave at give kurser inden for de her forskellige områder. Men det er jeres opgave at klæde medlemmerne på til at tage skridtet. Til at gå i gang med at undersøge og søge de kurser, der giver et kompetenceløft. Der synes jeg virkelig, I har en mission. Fordi der er brug for mere hjælp til at finde rundt i den jungle af muligheder, der findes. I skal være fremme i skoene. Vise vejen med tydelige skiltninger. Så både den enkelte eller sammen med kollegaerne kan finde frem.

Og der vil jeg sige, at Tenna snakkede om de her uddannelsesagenter, som HK/Privat har sat meget ind på, at vi skal have. Jeg tror altså, vi skal gøre det på flere fronter. For det er ikke nok at få nogen vagt på en arbejdsplads.

Jeg tror virkelig, at I som forening gennem bladet og hvor I ellers kommer igennem med hjemmeside og det, skal vise nogle enkle måder at finde rundt i det her. Der kan man som det enkelte så også se, at man kan have god gavn af at være medlem af DL-F og HK. Man kunne nemlig også overveje, om det er en opgave for uddannelsesudvalget. Men det kunne også være - med en tråd ind i uddannelsesudvalget eller bestyrelsen - et netværk af uddannelsesinteresserede medlemmer, der kan være med til at arbejde med det her emne. Jeg tror i hvert fald, det er vigtigt, at landsforeningen er på banen og ikke kun overlader det til afdelingerne. Det her skal I gøre i et samarbejde.

Hvis man har læst quizen, er der et spørgsmål om miljøteknologerne. Da er jeg ret interesseret i at høre: Hvad sker der egentlig her? Melder de sig ind i HK/DL-F eller vælger de Teknisk Landsforbund? For hvis de ikke melder sig ind hos os, bliver det ikke nemt at få dem organiseret på nogen måder. Så har de ikke set lyset. Og så tror jeg, der er stor risiko for, at vi helt mister den uddannelse.

Nu stod der også i beretningen, at det ikke lykkedes i de sidste overenskomstforhandlinger at få dem med ind dér. Så det er så også et spørgsmål, jeg har. Hvad sker der nu med overenskomstforhandlingerne? Er det noget, der bliver brugt krudt på at få den her nye uddannelse med ind i, så de på en nemmere måde har mulighed for at opfordre dem til at være en del af vores forening. For hvis det ikke lykkes nu, tror jeg sådan set, vi mister den del af et potentielt område.

Jeg sidder med i uddannelsesudvalget på laborantskolen i Hillerød. I sidste uge, da vi havde møde, da fik vi at vide lige præcis det, som Susanne var inde på, at nu var der givet lov til at skolerne kunne øge dimensioneringen igen. Det, der sådan ligesom ikke helt fulgte med, det var om der er då også et krav til de her skoler, at de også skal sikre, at der er det her antal nødvendige praktikpladser samtidig. For hvis ikke de to ting hænger sammen eller følges ad, kan jeg godt blive ret bekymret. Og det er jeg på vegne af de studerende, der starter på uddannelsen, for så vil det blive rigtig svært for dem at få det, der er med til at afslutte deres uddannelse, det praktikophold med projektopgave, der er så vigtigt. Så da tænker jeg også, det kunne være fint at få lidt ord på: Hvad har I tænkt jer at gøre?

Og så er det jo faktisk sådan, at når vi snakker praktikpladser og øgning af studerende, er der jo egentlig heller ikke nu Så mange praktikpladser. I hovedstadsområdet for eksempel har vi mange laborantarbejdspladser. Mange af dem er store, og nogle af dem er rigtig store. Blandt andet den, jeg selv kommer fra, som er Novo Nordisk. Vi har i vores klub igennem mange år arbejdet hele tiden for at få flere praktikpladser, og i dag har vi faktisk 50 praktikpladser om året. Der står i beretningen, at det er nødvendigt med 250 praktikpladser om året. Jamen så er vi jo alle sammen lidt matematikkyndige, og så kan vi hurtigt regne ud, at Novo Nordisk tager altså så 20 % af dem. Hvad så med de andre? Hvis vi nu skal være ærlige over for os selv, er der så ikke steder, hvor man kunne gøre det lidt bedre?

Er to eller tre praktikpladser flot, hvis der er 100 laboranter eller mere ansatte. Det er jo vores efterfølgere til jobbene. Så vi har både et fagligt, men også et moralsk ansvar for at løfte bedre her.

Det er vigtigt at DL-F arbejder med fremtidens laborantuddannelser. Vi møder mange udfordringer. Og her på det seneste er vi – også på vores egen arbejdsplads - begyndt at møde de her studentermedhjælpere. De er nemlig blevet interessante, fordi de typisk har været i gang med en bacheloruddannelse, og noget af det, man gerne vil bruge deres viden til, er faktisk mere den her mere forskningsmæssige tankegang, de har. Det er ikke så meget det her med laboratorieassistenter, de mest ønsker at bruge dem til. Så tænker jeg, at de jo også er meget

nemme at få ind og nemme at komme af med, og de koster heller ikke så meget. Det er jo rigtig frustrerende, når man gerne vil bevare sine laborantstillinger på arbejdspladsen.

På sidste delegeretmøde for tre år siden var synlighed noget af det, der blev diskuteret og måske også kritiseret. Og derfor vil jeg gerne benytte anledningen her i dag til at rose jer. Jeg synes, I har været rigtig meget fremme i medierne på flere platforme. Og jeg synes, I har gjort det hver gang, der har været noget relevant, der har haft en vinkel til laborantverdenen. Så jeg vil sige: Bliv ved med det, men det har dælme været godt at se jer være synlige.

Så har jeg også nogle kommentarer om de her farmakonomer. For på min egen arbejdsplads, så er det sådan, at de hører med ind under dem, som laboranterne hører ind under. Det tror – hvis jeg skal være ærlig – ikke at mange af dem synes er særlig fedt. Men der, hvor de arbejder, er særligt inden for det her kvalitetsområde. Og derfor undrer det mig måske heller ikke i virkeligheden, når I skriver, at farmakonomforeningen ikke er interesseret i at tale med jer. Det kan jeg genkende fra min egen arbejdsplads. Jeg tror faktisk, de kæmper for deres egen overlevelse. I dag er det jo sådan, at en farmakonom bliver uddannet på et apotek, og hvad er et apotek, det er et køb og salg med lidt særlig viden. Det er der jo i virkeligheden også for dem, der bliver uddannet i andre af HK Handels områder. Hvorfor kan man ikke lige så godt organisere dem dér? Det kunne jo være et godt sted at starte. Og hvis det handler om vores område – ja det er jo så det her kvalitetsområde - står vi jo klar. HK/Privat. DL-F. Vi vil jo gerne have dem ind. Så jeg har godt forståelse for, at farmakonomforeningen føler sig trængt. Men hele det her kvalitetsområde er jo noget broget, når man ser sådan på det. Det er jo ikke decideret uddannelse, man kan tage. Det er typisk nogen, der kommer – og det er lidt tilfældigt de kommer ind på området – og de kommer fordi der er nogle emner, de arbejder med, som er mere over i det kvalitetsmæssige, som de synes er rigtig spændende. Men jeg tror også, det er noget af det, vi skal være mere fokuserede på. Det prøver jeg i hvert fald selv sammen med nogle af dem på min egen arbejdsplads. At få lidt flere ord på, hvad er det egentlig for noget, vi arbejder med. Da vil jeg sige, at der er rigtig mange ord, jeg ikke kender. For det andet: Hvordan kan vi gøre noget aktivt for dem, så de kan genkende et eller andet i at være medlem af en laborantklub. Så det har vi taget hul på.

Så har jeg et par småting til udtalelsen. Udover de ting, der er nævnt, har jeg så en til linje 10: Ordet spiseligt synes jeg måske ikke hører til. Det lyder bedre at sige ”en tradition for gennem dialog og konsensusløsninger at skabe forhandlingsresultater, der imødekommer begge parter”

Og så er der nede i linje 32. Måske kan jeg gøre mig lækker for et redaktionsudvalg. Men der står så ”partnerne” – der skal vel stå ”parterne”. Så det er vel også sådan en, der lige skal rettes. Det var lige til udtalelsen.

Så har jeg lige et lille vups. Og det er så til bestyrelsen. For cirka fire uger siden fik tillidsrepræsentanter en mail fra bestyrelsen om eller med opfordring om at prøve at finde nogen, der vil stille op til bestyrelsen. Jeg synes egentlig ikke, det er en fair måde så tæt på mål, hvor man skal vælge, at man først der strækker armen ud og siger hey, vi har brug for hjælp. Og jeg tænker også, at når man sådan kigger ud over forsamlingen, så er vi jo ikke alle sammen sådan helt unge mere. Det er også derfor, det er skide-hyggeagtigt at komme her i dag. Der er jo rigtig mange af os, der har været her mange gange efterhånden. Det gør også, at vi måske ikke lige er dem, der står og rækker hånden op, når vi skal igennem en pinefuld affære i morgen. Hvem er der så tilbage? Der er nogle af de yngre og nogle af dem, der er førstegangsdeltagere på et delegeretmøde. Og det synes jeg er rigtig dejligt, der er yngre og førstegangsdeltagere. Men jeg synes ikke, det bliver særlig sjovt, hvis man ikke har lyst til at være med i bestyrelsen, men egentlig gerne ville være med til et delegeretmøde, at man skal sidde og føle sig næsten sådan

helt nede under bordet, så man ikke bliver set, og føle at det kan blive rigtig ubehageligt. Det synes jeg ikke, I kan være bekendt. Faktisk. Og jeg synes også, I kan gøre førstegangsdeltagere forskrækkede. Fordi det tør jeg da ikke næste gang. Jeg skal godt nok ikke risikere noget. Så jeg synes ikke, I har håndteret det der særlig godt. Det vil jeg altså gerne sige.

Når så alt det er sagt, vil jeg slutte med at sige tak til hele bestyrelsen. Tak for jeres store arbejde. Og det gælder også udvalgene. Tak fordi I er med til at gøre DL-F synlige og vedkommende for vores medlemmer. Og jeg glæder mig til, at I gør det endnu bedre de næste tre år. Jeg skal nok sammen med mine kollegaer være der for at hjælpe jer. Tak for ordet.”

Delegeret nummer 41, Joan Hindsgaul-Nissen: ”Hej alle sammen. Jeg er så en af de her, der har haft en lønfest og arbejder i det offentlige. Bare så I ved det. Jeg vil gerne sige tak til bestyrelsen for jeres arbejde. Og tak for en god beretning. Måde den mundtlige og den skriftlige. Jeg har det lidt som Joan Lykkeaa, at vi har den her udfordring i det offentlige med studentermedhjælperne. De sniger sig ind på os. Og vi er måske selv lidt ude om det, når det kommer til stykket. For når jeg står ude på min arbejdsplads - Statens Serum Institut - og siger til mine laborantkollegaer: Lad nu være. Der er både det gode arbejde ved at være laborant, men der er også det lidt kedelige. Ja, ja, siger de, men vi vil være forskningslaboranter. Vi vil ikke lave det kedelige arbejde. Det kan vi få studentermedhjælperne til at tage. Så beder vi jo sådan set selv lidt om det.

Så har jeg også en anden bøn. Det er de unge mennesker, der skal færdiggøre deres uddannelse. Og jeg ved godt, det gælder selvfølgelig ikke nogen af jer, der er her. Men jeg kunne godt tænke mig, at I tager det med og går hjem og snakker med jeres kollegaer. For på Statens Serum Institut har vi altid haft en del praktikanter. Ikke så mange som på Novo, men alligevel en del. Men det går støt den anden vej. Grunden er ikke kun økonomi. Grunden er, at laborantkollegaerne siger, de ikke har tid. De har ikke overskuddet. Og derfor, når ledelsen kommer og spørger, om ikke de skal have en praktikant, så siger de nej tak. Hvad gør vi ved det? Vi skal alle sammen hjælpe. Vi skal alle sammen sørge for, at de unge bliver færdige og kan overtage vores job. Så hjælp mig.

Jeg har også en anden lille bøn til jer. Jeg har mange bønner. Hvis nu vi tænkte på de her kollegaer, som er blevet slidt ned af laborantarbejde. Om dem har vi jo nogen af, som er fleksjobbere. Hvis vi nu alle sammen gør en indsats for at få dem ind i stedet for studentermedhjælperne. De er jo trods alt uddannede laboranter. Så kunne vi ikke alle sammen sørge for, at vi gør en indsats her også.

Så har jeg lidt til den her udtalelse. I kan rette det, og I får det, og det er skrevet ned. Det er til linje 28. Det er der, hvor der står, at ”hjulene er for længst kommet i gang på det private arbejdsmarked”. Så kunne jeg godt tænke mig, at der kom et komma. ”Den offentlige sektor har også en andel i denne vækst, hvilket de skal anerkendes for.” Tak for ordet og fortsat godt delegeretmøde.”

Delegeret nummer 103, Tina Kjeldal: ”Jeg vil også starte med at sige tak til alle de fine beretninger. Både de skriftlige og de mundtlige. Jeg synes, det var rigtig fint, at uddannelsesudvalget havde fået lavet det fine skuespil der. Det var rigtig frisk gjort. Der har været gang i mange ting, og det er også det, de her beretninger afspejler. Og jeg synes, det er rigtig flot, at man når så mange ting på tre år. Det synes jeg også, jeg gerne vil have lov til at sige tak til bestyrelsen for, at de har været så aktive. For det er jo frivillig arbejdskraft. Alle gør det ved siden af deres arbejde. Så det synes jeg, det er flot.

Jeg har en lille kommentar omkring skriftlig beretning. Der stor, at der havde været tid til arbejdspladsbesøg. Der vil jeg godt komme med opfordring til, at når man er ude at besøge arbejdsplads, så kunne det måske være en idé, hvis bestyrelsen kontaktede den brancheklub, der var i området, så man havde en mulighed for, at hvis man havde tid, eller at arrangementet indbød til det, at man kunne komme med for at gøre reklame for hvem der er i brancheklubben udadtil. Ellers kunne man om ikke andet have kontakt til tillidsrepræsentanten på stedet. Jeg havde nemlig en lille undring omkring, at der stod, man havde været ude og besøge Arla i Hvidebæk, og jeg har gjort lidt benarbejde for at finde ud af det. Nu er jeg selv tillidsrepræsentant i Hvidebæk, og jeg synes ikke lige, jeg kan huske det der besøg. Og jeg har ikke kunnet støve nogle andre op, der ved, hvem det er. Så det håber jeg, jeg får nogle svar på senere.

Derudover har Susanne snakket meget om det her med, at faget udvikler sig hele tiden. Og robotterne kommer. Og jeg siger hurra for de her robotter. For hvor er det da godt, at vi kan få noget af det her ensidigt gentagne nedslidende arbejde lavet af robotter. For vi skal jo arbejde, til vi bliver 70. Så det kan ikke nytte noget, at vi alle sidder med en pipettearm, når vi er 50. Så det synes jeg er en god ting. Det er selvfølgelig klart, vi skal bare lære, hvordan vi udnytter robotterne bedst muligt.

Så siger jeg også tak for ros til alle tillidsrepræsentanterne. Den tager jeg på min kappe selv som tillidsrepræsentant. Det kan jeg bruge til noget. For jeg kan genkende billedet af, at kollegaerne ikke altid kan huske, at det er for deres skyld, man tager den tjans. Det er ligesom om, det er mere en gene, at man mangler ind imellem på arbejdspladsen. Det er somme tider svært at oplyse dem om, hvorfor det er, man er væk, for det er jo ikke altid, man kan fortælle det i detaljer. Men det der med at få kommunikeret ud over bordkanten, hvordan er det i virkeligheden, at det gavner dem. Det er somme tider svært, når man synes, man kun skal kigge på sin egen lille firkant og ikke kan se på hele firmaet eller i det hele taget faget som helhed. Det er så den udfordring, der følger med. Så er det godt, at man får den opbakning herfra.

Til sidst vil jeg gerne komme med lille kommentar til det, Anne Marie sagde før om søgning af bestyrelsesmedlemmer og mail til tillidsrepræsentanter. Jeg vil gerne ærligt erkende, at jeg ikke har gjort meget i det. For hvis det er, at man ikke er aktiv i en brancheklub og ikke vil deltage i en generalforsamling i den brancheklub, der er i området, så tænker jeg, at så er man måske heller ikke minded for at være med i bestyrelsen for en laborantforening. Så jeg syntes det var en lidt skæv måde at komme rundt om det på. Jeg håber, vi får fundet nogle blandt de folk, der er her i dag. Selv om jeg godt ved, at vi har en på vores område, der har givet fuldmagt per brev, at hun gerne vil være med. Og jeg under hende også gerne at komme med. Men jeg håber, vi fremadrettet kan få nogen blandt de folk, som er valgt som delegerede."

Delegeret nummer 25, Anne Elme Breum: "Tak for nogle rigtig gode beretninger til jer alle sammen. Det udsendte materiale var af utrolig god kvalitet og let at gå til. Jeg kan huske for to perioder, hvor jeg var med sidst, sad vi og kikkede op og i med ringmapper, så de kunne høre det ned gennem salen. Jeg ved ikke, om der er nogen, der kan huske det. Så det er jeg i hvert fald rigtig glad for, og det er overskueligt og let at gå til.

Jeg glæder mig rigtig meget til at komme meget i gang med temaet om fremtiden. For det fylder utrolig meget ude hos os. Jeg er tillidsrepræsentant på Novozymes. Vi har en 450 kollegaer, og så kan jeg jo sige til Rie: Vi har 25 praktikanter. Vi tager procentregningen i aften. Kompetenceudvikling er også noget, vi lægger meget vægt på på den private arbejdsplads, jeg kommer fra. Og det er jo ingen hemmelighed for jer, der sidder her, at Susanne Bahne og jeg er på samme arbejdsplads. Vi går også ud og giver noget lokal rådgivning, og det er også rart at vide,

at vi kan gå til HK IMI og også få støtte herfra. Om det hedder jobagenter eller rådgivere eller hvad. Men DL-F har også en muskel i, at I laver vores TR-træf. Der kunne man godt lægge nogle kræfter ind til, så vi får den side med omkring vores rådgivning som tillidsrepræsentanter ud til vores kollegaer.

Så kan jeg sige til redaktionsudvalget, at LABORANTEN allerede ligger som en app på min Ipad. Og hvorfor gør den så det? Jamen, det kan man, når man går ind på en hjemmeside, kan man lige trykke den ind. Jeg vil foretrække, stadigvæk at vi har en papirudgave, for den er meget rar at lægge på bordet hos dem, man gerne lige vil vise en artikel, der er. Om det er ude i kafferummet eller hos en leder eller hvor man nu kommer hen. Så begge dele ja tak.

DL-F og synlighed: I vores kreds – når vi sidder her – er det rigtigt, at har været rigtig synlige de sidste tre år. Men nogle gange oplever jeg også, at frustrationen med ligesom at komme ud over rampen: Har DL-F den styrke, der skal til? Eller skal man have en eller anden HK-muskel for virkelig at komme ud over? Fordi jeg er ikke bekymret for fremtiden for laboranter. Men jeg tror ikke på, vi har en laborantuddannelse om 10-15 år, der ser ud, som den gør i dag. Der er vi i en helt anden boldgade. Så vi skal virkelig tænke kreativt fremadrettet.

Studertermedhjælper, ja, dem har vi også. Joan var også inde på inden for det offentlige, at der kommer også andre faggrupper ind og tager vores job. Det skal vi også tænke ind i vores fremtidsperspektiv. Det er ikke kun big data og robotter og så videre. Men der er også andre faggrupper, som kommer ind. Så vi skal være styrket, når vi kommer dertil. Det var ordene fra mig. Endnu engang mange tak til bestyrelsen for utrolig godt arbejde.”

Delegeret nummer 85, Jo-Jo Steenholdt: ”Hej. Jeg havde egentlig ikke planlagt at skulle sige noget. Men der var en anden, der sagde noget, som gjorde, jeg tænkte: Så er jeg nødt til at gå op og sige noget alligevel. Men jeg vil sige tak til alle jer, der gør et stort arbejde. Men jeg fik lyst til, da Annemarie sagde noget om kvalitet, fik jeg lyst til at rejse mig op og sige noget. Som der faktisk står i materialet på side 35, har der været kvalitetsnetværk i DL-F, som jeg forsøgte at starte. Men jeg manglede opbakning til, at det kunne fortsætte, så derfor er det så blevet lagt ud i nogle mindre afdelinger. Men både jeg selv og Jorna prøver faktisk at lave nogle kvalitetsnetværk netop sådan så vi kan være på forkant. For vi kan ikke uddanne os til at vide en hel masse om kvalitet. Men vi kan netværke os til det. Og jeg vil rigtig gerne netværke med nogle flere end de der få, som møder op til de netværksmøder, der er. Så jeg kan kun opfordre dem, der vil vide noget om kvalitet, til at være med. For mit eget vedkommende, ligger der faktisk nogle flyers i stuen til venstre, fordi jeg har lavet et netværk i Roskilde. Og alle er velkomne, der gider komme til Roskilde. Og Jorna laver noget i Nordjylland, og jeg ved også, der er andre, der laver noget om kvalitetsnetværk. Netop for at vi kan sparre med hinanden og følge med i, hvad der er. Hvis der er nogen, som har spørgsmål til det, er de velkommen til at finde mig og spørge. Det var egentlig bare det, jeg sådan helt impulsivt fik lyst til at sige.”

Dirigent Kim Jung Olsen: ”Så er der ikke flere, der på nuværende tidspunkt har indtegnat sig heroppe. Så er det gode spørgsmål altid. Hvad gør vi så? Det, vi gør, er, at vi holder en pause et kvarter før tid. I skal være tilbage her i salen senest kvart over tre. Henriette indkalder de offentligt ansatte delegerede til et kort møde. I mødes i Neptun. Det liggerovre under restauranten.”

5. Gæstetaler - Simon Tøgern, formand HK/Privat

Delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen, formand: "Velkommen tilbage efter kaffepausen, hvor at der forhåbentlig både er bidt til bolle på den ene og den anden måde. Nu her efter kaffepausen starter vi ud med vores første gæstetaler her på delegeretmøde. Det er sådan, at bestyrelsen har inviteret Simon Tøgern, sektorformand fra HK/Privat til at komme med sit bud på fremtiden. Vi har bedt Simon om at fortælle, hvordan en moderne fagforening skal arbejde med uddannelse, faglighed og medlemsinddragelse i en fremtid, hvor arbejdspladserne ofte krydser landegrænser. Med de ord: Velkommen til Simon Tøgern"

Simon Tøgern, sektorformand i HK/Privat: "Tak for invitationen til at overvære jeres delegeretmøde. Tak for de sager om, hvad jeg skal sige til jer. Det er altid interessant at komme til jeres delegeretmøde. Dels fordi I er så velorganiserede, men også fordi det er den øverste myndighed i en rigtig velfungerende landsforening, som der står respekt om i organisationen, men også uden for HK. Jeg kan genkende jeres passion for faget. Det er rigtig godt, og det er rigtig fedt, og det er jo også det, der driver jeres indsats i organisationen. I har valgt et meget ambitiøst slogan for delegeretmødet: Fremtiden er dig. Da jeg så det, tænkte jeg: Tak skal du ha – det må man da håbe, det er.

Fremtiden skal såmænd nok komme, men spørgsmålet om den bliver vores, afgøres jo af, om vi griber ud efter fremtiden og holder fast i den! Og det med at "gribe ud efter den" mener jeg, om vi forbereder os – fagligt og politisk – på de udfordringer, vi kan se tone frem.

Den uden sammenligning største udfordring består i at sikre, at vores medlemmer har de kompetencer, der bliver krævet i fremtiden. Derfor er den altoverskyggende overskrift på næsten alt, hvad vi foretager os i HK/Privat og også i Laborantforeningen i disse år er: Uddannelse, uddannelse og uddannelse! Det handler om vores grunduddannelse, det handler om vores efteruddannelse, og det handler om videreuddannelse.

Den udfordring er der flere vinkler på. For det første ved vi jo, at vores arbejdskraft bliver mere værd, når vi efter- og videreuddanner os. På den måde får vi og den enkelte et tryk mere arbejdsliv. Vi bliver mere værd for virksomheden, og vi får nemmere ved at skaffe os et andet arbejde.

Vi kan se i vores lønstatistikker og alverdens andre undersøgelser, at mere uddannelse giver mere i lønningsposen. Dem, der følger med på Facebook og besøger Dansk Metals Facebook en gang imellem vil se, de kører en kampagne for en rapport, de har lavet sammen med Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Hvoraf det fremgår, at den bedst uddannede metalarbejder har 6000 kroner mere om måneden end dem, der ikke uddanner sig.

Vi er ikke metalarbejdere, men det giver et meget godt signal om proportionerne i det her. Det er altså ikke småpenge, vi snakker om. Uddannelse gør en stor forskel – også hvad lønnen angår.

Omvendt kender vi alle eksempler på kolleger, der mister deres arbejde og har svært ved at skaffe sig et nyt, fordi de er kommet bagud rent kompetencemæssigt.

For det andet ved vi, at mere uddannelse også giver et bedre arbejdsliv. Vi kommer til at beherske flere discipliner og fagligheder, og det giver indflydelse og det giver mere magt over dagligdagen, og det gør som regel også

tingene lidt sjovere. Vi kan jo hver især tænke på, hvordan det ville være, hvis vi skulle bestride vores aktuelle job og de funktioner vi bestrider med den viden, vi besad for 10, 15 eller 20 år siden. Det vil for langt de fleste af os være umuligt.

For det tredje har vi alle en interesse i, at vore virksomheder er produktive og lønsomme. Det kan de kun være, hvis de benytter sig af den nyeste teknologi, og hvis medarbejderne er veluddannede. Det er et synspunkt, som vi deler med arbejdsgiverne. En stor del af de punkter, som Karsten Dybvad for eksempel, direktøren i Dansk Industri mødte op til møderne med i det såkaldte Disruptionsråd, handlede netop om uddannelse, uddannelse og uddannelse.

Men der er også en fjerde vinkel på alt det med uddannelse. Sådan lidt mere overordnet og samfundsmæssigt. Den går på, at hvis vi vil opretholde et lige og rigt velfærdssamfund i stil med det, vi kender. Hvis vi vil opretholde den type samfund i en verden, der bliver mere og mere globaliseret, så er en af flere forudsætninger, at virksomhederne er lønsomme og produktive. Og det forudsætter igen, at vi alle veluddannede og på omgangshøjde med alle de udfordringer som et moderne arbejdsliv i en vidensøkonomi stiller.

Tingene hænger sammen. Vores indsats for mere uddannelse har således i virkeligheden flere formål. Men vi er jo ikke sådan kun konkurrencestatens små duksedrenge. Vi siger jo ikke bare uddannelse, uddannelse og uddannelse! Vi siger det på vores måde. For når vi siger uddannelse, siger vi jo samtidig, at vi vil sikre, at alle får adgang til efter- og videreuddannelse – det skal ikke være arbejdsgiverne eller lederne som sådan et nådesbevis giver nogen ret til at efteruddanne sig, og andre ikke får lov at efteruddanne sig. Vi siger, at det skal bygge på rettigheder til alle. Vi vil heller ikke have et system, hvor folk skal betale af egen lomme. Det skal jo ikke være den enkeltes privatøkonomi, der afgøre, om man har mulighed for at efteruddanne sig. Det skal være noget, vi sikrer, således at alle får en reel mulighed for at efter- og videreuddanne sig. Ingen skal lades tilbage, fordi de ikke har råd. Derfor er det også, at vi sikrer adgangen til efter- og videreuddannelse via vores overenskomsts system. Derfor er vi også aktive, når der er trepartsforhandlinger. Aktive i forhold til at sikre, at der bliver skubbet flest mulige midler i retning af efter- og videreuddannelse for netop vores medlemmer. Derfor arbejder vi også for sådan politisk, at vi kan få en stor efter- og videreuddannelsesreform, således at voksne midt i livet får reelle muligheder for at efteruddanne sig. Altså ikke bare to uger eller tre uger, sådan lidt spredt fægtning, men at man får de økonomiske muligheder for måske at hive et par år ud af arbejdslivet for at påbegynde en ny uddannelse. Vi kalder det voksenSU. Derfor arbejder vi også for det som på fagforeningslingo kaldes for realkompetencevurdering – eller RKV – at det at de kvalifikationer og kompetencer, som vi lærer igennem dagligdagen, at vi kan få papir på dem, og de således kan være med til at sikre os adgang til efter- og videreuddannelse. Og endelig – som det også er blevet nævnt heroppefra – arbejder vi på det her med uddannelsesagenter. Det her med uddannelse bliver let noget, vi kommer til at stresse hinanden med. Og derfor er det også, vi siger, at uddannelse er noget, vi skal gøre sammen. Det åbner overenskomsterne mulighed for, og med idéen om uddannelsesagenter, er det netop, at vi siger til de kollegaer, som er lidt mere interesserede i alt det her med uddannelse, at de kan få noget ekstra information af os som organisation mod at de så er barfodsstudievejledere - eller hvad man nu vil kalde det – i forhold til kollegaerne, som de sætter i gang og inspirerer kollegaerne til at tage efter- og videreuddannelse. Og netop fordi I også er på arbejdspladser, hvor I deler overenskomst med – mange af jer i hvert fald – Teknisk Landsforbund, er det vi siger, at vi vil rigtig gerne inddrage andre faggrupper i denne her tankegang om at have uddannelsesagenter blandt kollegaerne.

Så alt det med uddannelse og kompetenceudvikling går ikke væk. Det kommer til at fylde mere og mere. For jer laboranter – men selvfølgelig også for alle andre fagområder i HK/Privat.

Men vi står også med en anden udfordring. Mange af jer – jeg vil i virkeligheden tro, at det er det store flertal her af jer, der kommer fra HK/Privat – er ansat i virksomheder, som er tværnationale eller globale. I har kunder, kolleger eller dele af ledelsen eller ejerkredsen siddende i andre lande. Det stiller også nye typer af krav til os som faglig organisation, os som tillidsrepræsentanter og som almindelige ansatte.

Viden, penge, ejerforhold kan jo flyttes hen over nationale grænser med ganske få klik på et tastatur. Det kan være svært nok at forholde sig til. Men en del af udfordringen består jo også i, at mange af vores kollegaer sidder rundt omkring i lande, hvor samfundsforholdene er nogle helt andre. De sidder i lande, hvor der ikke findes frie og demokratiske fagforeninger. Lande, hvor fagforeningerne er statens og det politiske politis forlængede arm. Lande, hvor man ikke bare lige kan skype med tillidsfolkene på den anden side af jorden for lige at snakke om, hvordan det går.

Det stiller os som sagt over for nogle helt nye udfordringer og nye politikområder og nye måder at arbejde på. Det er et område, hvor EU og samarbejdet i de forskellige faglige internationaler, vi er medlem af, sjældent slår til. Vi har i HK/Privat gennem de sidste tre år på IT-området støttet opbygningen af en IT-fagforening i Rumænien. Rumænien glemmer vi lidt er det næststørste af de østeuropæiske lande, som blev medlem af EU for nogle år siden. Polen er en smule større. Men i Rumænien er der opbygget store IT-virksomheder, og de store internationale IT-koncerner har store afdelinger der. Der har vi støttet en fagforening, som har lavet klubber i nogle af de store virksomheder, men som er ved at etablere sig som en national IT-fagforening. Og den slags projekter kommer vi til at se mere til i de kommende år.

Jeg vil også sige lidt om vores organisation HK/Privat. I mange år så har vi jo næsten stirret os blinde på det faldende medlemstal. Ikke bare fordi færre medlemmer svækker vores økonomi, men også fordi vores politiske styrke i fagbevægelsen jo grundlæggende set bygger på, at vi er mange. Vi bygger vores politiske styrke og legitimitet på, at vi repræsenterer de mange.

Medlemstallet i HK og en lang række andre faglige organisationer har i snart to årtier været faldende i – nogen organisationer har været hårdere ramt end andre. Og mange her i salen – mig selv inklusive – har jo ikke været medlem af HK i perioder, hvor det gik frem. Det er sådan set gået tilbage hele tiden. Men lige her nu – i år og sidste år – må vi sige, det går bedre og bedre. Eller for at være mere præcis: Det går mindre og mindre galt! I 2011 havde vi det største medlemsfald. Ikke bare det – vi var også i panik. For hvad fanden – for nu at sige det fransk – hvad er det, vi skal gribe og gøre i. Da var panikken ved at gribe os i HK. Og mange andre steder i fagbevægelsen. Men vi kan se, at mange af de ting vi gør, efterhånden er begyndt at vende udviklingen. Jeg havde håbet på, at 2017 var året, hvor vi – i hvert fald i HK/Privat – fik vendt udviklingen. Så godt gik det dog ikke. Bortset fra vores venner i HK/Privat Østjylland – der er sikkert også nogle af dem til stede her – de kan nemlig prale af at være den første HK/Privatafdeling, som over et helt år har haft medlemsfremgang. Det synes jeg godt, vi kan være lidt glade for. Og lige nu står vi også samlet set i HK/Privat til en fremgang. Det er ikke store tal, men det er plus-tal. Det er 0,5 % fremgang, vi står til. Så efter mange år med tilbagegang, ser det rigtig godt ud. Og det er jo klart, at vores offentligt ansatte kolleger er rigtig glade for tiden. De har haft en medlemsfremgang de seneste måneder på 4.000. Det er formentligt udsigten til konflikten, men so what. Det er jo også i en konflikt, man får tingene linet rigtigt op.

Men tingene udvikler sig rigtigt i øjeblikket. Også på en helt anden front udvikler organisationen sig. Vi udvikler vores kommunikation. Jeg vil tro, der er mange af jer, der har fulgt vores Facebook-kampagne omkring #MeToo eller #IkkeHosOs, som vi har kaldt det. Det er fordi alt det her med seksuel chikane jo ikke bare er noget, der foregår i Hollywood. Det er jo også et fænomen – en ting – som har været meget tabubelagt, men som ikke desto mindre har krævet, at vi også som faglig organisation går ind i det og prøver at sætte ord på det. Derfor har vi haft denne her meget succesfulde Facebook-kampagne. Jeg vil næsten tro, de fleste af jer har set det. Og vi kan også se, at vi med den kampagne er nået langt ud. Der er rigtig mange medlemmer og også alle mulige andre, der på Facebook har reageret positivt på det. Det er som sagt en succes. Og det er jo også noget, vi skal forstå at gøre rent kommunikationsmæssigt. Ramme et emne, som er meget oppe i medierne. Ramme et emne, som mange er optagede af. Og ramme det på en måde og i en tone, som folk kan lide. Det har skabt rigtig megen goodwill omkring HK og HK/Privat.

Og set indefra så kan vi også glæde os over, at det er lykkedes. At en kampagne ikke nødvendigvis er sådan noget, der skal planlægges i årshjul og vedtages det ene, andet og tredje sted. Men at det er noget, vi i løbet af få uger kan beslutte os for, og så folde ud.

Og det er en kampagne, der er nået langt ud. Jeg havde ikke lige forestillet mig, at Ugebladet Ude & Hjemme var sådan et sted, hvor man tog HK/Privats temaer op. Men det har man gjort på baggrund af vores kampagne. Der må være mange, der læser vores Facebook-side, for vi har fået en henvendelse fra den danske ambassade i Chile om at der er nogle chilenske kvindeorganisationer, der på en eller måde har fået nys om det, og at de meget gerne vil vide mere omkring den her kampagne. Og vores egen Marianne Vind, som kommer senere på eftermiddagen, har i øvrigt også været i Polen – i anden sammenhæng skal jeg skynde mig at sige – og holdt tale i det polske parlament, som er fyldt op med katolikker og andre bagstræberiske typer. Men også der har der været lejlighed til at brede budskabet ud. Så vi når langt ud.

Når vi har den slags succeser – det er jo en ny måde at arbejde på fagligt og politisk – skal vi til at øve os på, hvordan vi kan indarbejde det i vores almindelige faglige arbejde. Så alt i alt – ikke mere selvros – tingene udvikler sig. Organisationer udvikler sig og vores politik udvikler sig! Så set herfra bliver det faktisk sværere og sværere at fastholde pessimismen! Kan I have et fortsat godt delegeretmøde.”

6. Beretningsdebat fortsat – inkl. replik

Delegeret nummer 7, Pia Møller Hansen, bestyrelsen: ”Nu skal jeg lige samle mig. Rie, nu prøver jeg på at få øjenkontakt med dig. Jeg blev faktisk lidt ked af at du sagde det der, at det var i sidste øjeblik, at vi havde informeret i sidste øjeblik om det der med næstformanden. For jeg synes rent faktisk at Henriette Lerche og jeg, vi har gjort os meget umage med at komme ud med det tidligere. Jeg har blandt andet sagt det på vores første formøde. Der var du der jo så ikke. Nej, det skal ikke være personlig hetz. Men jeg vil bare sige, jeg synes faktisk, jeg har gjort noget for det i hovedstaden for ligesom at fortælle, at vi manglede en næstformand. Man kan så sige, at det at vi vælger at sende det ud til TR, er nok også fordi at man tænker umiddelbart, hvis man er helt ny delegeret, så er det ikke dem, vi skal trykke på maven til at tage en næstformandspost. Det er min personlige holdning. Jeg tænker, det måske kunne være meget rart at have nogle år på bagen. Derfor har man valgt at sende ud til TR. Men jeg blev faktisk lidt ked af, at du synes at vi ikke har været i god tid.

Noget andet er jo så – og det er en helt anden diskussion, måske er det ikke klogt, at jeg åbner op for den – men man kan sige, vi ved jo ikke, hvor mange der går ud, fordi vi er valgt for tre år af gangen. For vi ved ikke før – ja allerede i dag, kan der være en, der siger, ja jeg går også ud. I oktober vidste vi måske, at der var tre, der stoppede. Og så vidste vi først for en måneds tid siden, at der var syv, der stoppede. Men det er en anden diskussion, kan man sige. At det er sådan, vi er valgt. Ja, jeg tror, jeg fik det hele med. Tak.”

Delegeret nummer 88, Marianne Lauridsen: ”Tak skal du have. Og det er i forbindelse med det, der lige er blevet sagt. Jeg er selvfølgelig rigtig ked af at høre, at der er syv, der ikke kan fortsætte i bestyrelsen af den ene eller den anden grund. Vi stod og snakkede om det for et øjeblik siden nede i Neptun. Der var det sådan lidt med; Er der andre muligheder, end at man bliver valgt for tre år af gangen. Jeg ved godt – og det snakkede vi også om - at vi kan ikke ændre på det nu. Men måske skulle fremover man overveje, at man kunne vælges for kortere perioder, så vi ikke har en hel bestyrelse – næsten en hel bestyrelse - som stopper til delegeretmøde. Jeg kan ikke se lige her og nu en løsningsmodel, men det kunne godt være, vi skal snakke om det til næste delegeretmøde, at der er en mulighed for at ændre på vedtægterne.

Og så en af de der ting, der også blev snakket om. Det var tid til TR-arbejde. Lige nu snakker jeg kun statsansatte – jeg skal ikke udtale mig om dem, men jeg tænker det er ens for alle mere eller mindre. Men at jeg hørte, der er flere og flere TR, der inden for staten får at vide, de kan enten vælge mellem deres TR-arbejde eller uddannelse. Så vidt jeg husker, står der noget om, at vi ikke må blive et dårligere kort på hånden, eller sådan noget i den stil. Det er ikke lige sådan, det står. Med hensyn til vores kompetencer. Så jeg spekulerer på. Er det et sted, hvor HK skal ind og snakke med de her arbejdsgivere om, hvordan man lige læser det her. For det ser ud til – umiddelbart som jeg hører det - at de enkelte TR ikke kan få lov til at bruge den fornødne tid. Og det tænker jeg - hvis det er et generelt problem, skal vi have DL-F og HK ind over, så vi ligesom kan få rusket op i det der igen. Der er jo blevet skåret to procent. Og to procent. Og to procent. Igennem rigtig mange år. Så vi er ikke så mange ansatte til at lave som minimum det samme arbejde om ikke mere. Så der er nogle problemer der. Så det er en af de ting, jeg tænkte på. Og den anden var, om hvis det er noget økonomisk. Altså hvis de fra arbejdsgiveren siger, at det er noget økonomi. Hvordan griber vi det an? Er det noget, vi som fagforening skal gøre noget ved og kan gøre noget ved? Det var sådan bare nogle tanker omkring det her. Tak.”

Delegeret nummer 2, Henriette Lerche, næstformand: ”Tak for gode kommentarer. Det er altid godt at have noget, man kan diskutere. Jeg vil starte med Joan Lykkeaa. Om det spørgsmål, du rejste vedrørende globalisering og hvordan det påvirker os med kandidater, studentermedhjælpere og lignende. Det er ret kompliceret, fordi det er noget, der sker i rigtig mange fag. Og det handler om at der kommer nogle nedbrudte fagbarrierer og faggrænser. Det begynder at være mere flydende, hvem der gør hvad. Hvor man måske for 50 år siden – var du uddannet til murer, så var det kun det, du gjorde. Og var du uddannet laborant, lavede du kun laborantarbejde. Jeg tænker, det hænger også sammen med at vi har en arbejdskraftens fri bevægelighed. Både inden for Europa men også på globalt plan. Der gør at folk migrerer. Vi har nogle udenlandske forskere og kandidater, der måske ikke lige kunne få job i hjemlandet og prøver et andet sted og vil egentlig bare have et arbejde og så kan man sige, de snobber nedad og tager blandt andet vores jobs. Jeg synes, det er svært at finde en løsning, fordi det er så mange ting, det afhænger af, og det er så kompliceret. Men jeg tænker det er noget, vi som fagbevægelse samlet bør kigge på. For vi er jo ikke de eneste, der oplever det. Jeg ved godt, det ikke er et svar på det spørgsmål, du stillede, men mere en opfordring til, at vi måske prøver at løfte andre steder og se mod andre lande og andre fagbevægelser rundt omkring i Europa.

Så til Anne Marie Kverneland, som stiller spørgsmålstegn ved noget med nedgang af medlemmer på statsområdet. Umiddelbart vil jeg sige, at det er altså de nedskæringer, vi oplever. Det gør, at der er afskedigelser. Det gør så også, at dem, der er tilbage, løber endnu stærkere, og så er der desværre heller ikke tid til at tage praktikanter ind. Det er jo også – som Joan fra SSI sagde - rigtig ærgerligt, fordi det er jo ligesom vores fødekæde. Og det er jo nemt nok at stå her og sige, at så må vi bare tage os tid til det. Men det er måske noget, man må prøve at rejse på de enkelte arbejdspladser. Jeg føler også, vi som fagbevægelse må sige, at hvis vi skal have en fremtid for det her fag, bliver vi nødt til at have nogen, der bliver uddannet i det.

Så spørger Anne Marie også om noget med miljøteknologerne, og hvordan det går med dem. Der kan jeg sige, at det er rejst som krav i overenskomsten her nu i 18. Både på det statslige, kommunale og regionale område. Vi er udmærket godt klar over, at hvis vi taber dem nu, så er de måske tabt for evigt. Vi kan så bare kun håbe på, at der kommer en forhandling, så vi kan begynde at diskutere det. Men som sagt, vi har prøvet. Og i øjeblikket gør vi, hvad vi kan.

Så er der hele diskussionen, som også blev rejst af Marianne i før, om de nye kandidater og det er ret mange, der ikke har mulighed for at genopstille til bestyrelsen. Jeg kan kun tale på egne vegne. Så det her er min personlige mening. Jeg blev konstitueret i januar 2017 sidste år, og allerede på det tidspunkt, havde jeg besluttet mig for, at det var min sidste periode i bestyrelsen, fordi jeg skal prøve noget andet. Og allerede der begyndte jeg – med dem jeg nu omgås – at fortælle om det og at der ville komme den her problemstilling, kunne jeg godt se ude i fremtiden. Men igen. Vi har jo ikke nogen regler for, at vi har en deadline for, hvornår man skal fortælle, man stiller op. Vi lever alle meget forskellige liv, der pludselig kan tage en uventet drejning. Og det er så bare også det, vi ser her. For nogen er det, at vi har en arbejdsgiver, der pludselig ikke vil mere. Men for andre er det; nu skal jeg bare noget andet. Jeg synes, at Mariannes forslag om, om vi begynder at kigge på, om vi kan gøre noget økonomisk, kan vi gøre noget på hvordan vi vælger folk periodemæssigt, kan give god mening. For det kan da godt være, det er det, der skal til. Yes, tak for det.”

Delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen, formand: ”Allerførst vil jeg sige tusind tak for en rigtig god debat. Som jeg startede med at sige i min mundtlige beretning til klokken kvart over elleve i dag, at det har vi en god tradition for at kunne gøre her i Dansk Laborant-Forening. Jeg har nogle gange kaldt os for danmarksmestre – i hvert fald i HK - i debat. Og i år er heller ikke nogen undtagelse. Og der er i øvrigt masser af programpunkter til dem, der ikke har været på talerstolen endnu. Ja, jeg vil forsøge at komme igennem alle jer, der har været på talerstolen heroppe. Nogle har jeg samlet lidt i nogle emnefeltter. Og hvis I synes, I er blevet forbigået, så kan vi nok godt finde ud af, at I må komme op en gang til.

Så allerførst til Tenna i forhold til det, du nævner med uddannelsesagenter. Som Rie ganske rigtig efterfølgende kommer op og siger, er det et område, som HK/Privat som sektor har sat i gang. Faktisk blev det besluttet på HK/Privats kongres i 2015. Dengang hed det vistnok uddannelsesambassadører. Det er så blevet til agenter. Det er sådan lidt mere frækt, tænker jeg faktisk. Det er sådan lidt mere ninja. Men jeg tror stadigvæk, tanken er den samme. At vi skal have nogle kollegaer - det kan være tillidsrepræsentanter eller ganske almindelige gode kollegaer, som egentlig har et stort hjerte i forhold til uddannelsesområdet, og gerne vil være med til – ikke at rådgive – men i hvert fald pege i den rigtige retning i forhold til vores kollegaer, der gerne vil finde vej i denne her uddannelsesjungle. Og det kunne ganske rigtigt – som der er nogle af jer, der også foreslår, det er Anne Breum, der siger: Kunne sådan noget som TR-temadag også bruges til at drøfte uddannelsesagenter, og hvordan vi som tillidsfolk får vores kollegaer bedre klædt på til at gå i gang med uddannelse. Så den er noteret som en idé.

Så er jeg rigtig glad for, Tenna, at du nævner stormødet på torsdag. Simon Tøgern havde fat på mig lige på vej ind af døren ind til salen. Og jeg kan vist forstå, at jeg også skal til et stormøde på torsdag. I første omgang tænker jeg, at vi i hvert fald kan gøre det, at vi lægger de ting, der er af Facebook-oplysninger – for eksempel hvis der er en Facebookside på det, og det er der - ind i vores lukkede Facebookgruppe, vi har her til delegeretmøde, så I alle sammen kan finde vej derinde og videre til, hvor I skal møde op på torsdag.

Til Rie. I forhold til vores medlemstal, er det rigtigt, at da vi dykkede lidt længere ned i tallene, kunne vi se, der var nogle store regionale forskelle eller geografiske forskelle på udvikling, og om det går op eller ned af bakke. Og vi ved, at en af årsagerne til, at der sker de her flytninger er at der rent faktisk flytter industriarbejdspladser fra det vestjyske og til andre HK-områder – for eksempel til hovedstadsområdet. Der sker der et ryk. Vi ved desværre også, at noget af det medlemstab, vi har oplevet, formodentlig skyldes noget IT i HK-systemet. Fordi vi i december lige pludselig fik 500 medlemmer. Det var desværre ikke nogen, vi fandt på gaden, som stod og tænkte, de ser sgu lidt laborantagtige ud, vil I ikke være med. De var faktisk allerede medlemmer af HK. Men det har vist sig, at selve IT-systemet HK har indeholdt den lille – skal vi sige – bug, at når man rykker fra den ene HK-afdeling til en anden, så er det set, at man har mistet sin landsforeningskode. Det er vi mere opmærksomme på fremadrettet – både HK og DL-F – kan jeg godt garantere. For det er selvfølgelig også noget med økonomi. Så der er i hvert fald noget, der er der. Men vi er ikke gået ned og kigget sådan mere dybt i detaljegraden i forhold til, hvorfor medlemmerne så melder sig ud. Rent faktisk er det meget sjældent, vi modtager de her udmeldelser hos os direkte i DL-F-sekretariatet. Det er noget, som HK-afdelingerne modtager, eller jer, som er tillidsrepræsentanter, får dem ude på arbejdspladsen. Så reelt set har vi ikke et dybere overblik over, hvor udmeldelserne er sket. Hvor mange, der er sket i de områder, hvor jobbene også rykker væk. Det her dejlige HK IT-system vil vi meget gerne udfordre på det, vil jeg sige. Og så må vi se, om vi kan rykke nogle tal ud af de folk, vi har i sektorerne.

I forhold til ledighedsstatistikken ved Rie i hvert fald også, at jeg blev rigtig glad for at du sagde det. For det er også min egen kæphest, og det ved vores faglige konsulent i foreningen også, at det er næsten på hvert formandskabsmøde, at jeg spørger ind til den der ledighedsstatistik, hvornår vi kan få tal på den. Det, vi blev lovet, er at her fra første april skulle der være hul igennem til, at vi som landsforening igen kunne få vores ledighedstal en gang måned. Fordi på det punkt er jeg i hvert fald laborant helt ind i knoglerne. Det der med statistik og tal og grafer og meget gerne sat ind i Excel-ark gør mig begejstret. Og selvfølgelig skal det med i LABORANTEN hver tredje måned, som vi har indført i sidste delegeretperiode, tror jeg vi gjorde det. Man har været nødsaget til dybest set at lade være med at bringe det de sidste to år, på grund af at tallene simpelthen ikke har kunnet trækkes ud af vores HK-system.

Så nævner Rie også det her med uddannelsesagenterne. Det kunne sagtens være en oplagt opgave for vores eget uddannelsesudvalg og tage fat på. Eventuelt som en fællesopgave for vore eget TR-netværk og uddannelsesudvalg i fællesskab.

I forhold til miljøteknologer. Nu har Henriette taget den offentlige del af det. Vi ved at miljøteknologerne pt er skrevet ind i én privat overenskomst. Jeg mener, det er GLS-A. Det er gartneri, landbrug og skovbrug. Der er der rent faktisk skrevet ind. Og det er den eneste. Det er så nok ikke der, vi har voldsomt mange miljøteknologer gående, fordi vi får dem desværre ikke. Det strømmer ikke ind i butikken. Og jeg er fuldstændig enig. Der skal ses på det. Vi ser på det på det offentlige område, og vi fortsætter med det på det private. Fordi det her er et land, der skal vindes. Vi har tradition for at organisere og overenskomstdække miljøteknikerne, så det her betragter vi som et naturligt område for DL-F og HK.

I forhold til antallet af praktikpladser, Rie, kommer du også ind på, om der er krav til, hvor mange studiepladser skolerne må have i forhold til antallet af praktikpladser. Det står i hvert fald i noget bekendtgørelsesarbejde. At det er sådan, at laborantskolerne ikke bare må sige, at herovre vil vi have 400 studerende. Der ligger i papirerne, en passus om, at antal studiepladser og lokale praktikpladser skal hænge sammen. Så er der bare nogle af skolerne, der er gået i gang med at udvide deres territorium. For hvad er lokalt? En skole som i Hillerød – der er det ikke kun Nordsjælland, de betragter som lokalt. Jeg tror, de betragter hele Sjælland som deres lokalområde. Når man så har tre andre skoler også på Sjælland, begynder det ligesom at clashe lidt. Jeg kan garantere jer, at vi har rent faktisk haft en fin dialog de sidste tre år, og vi er blevet inviteret til møder med skolelederne i deres skoleledernetværk. Og det er sådan nogle ting, vi siger, selv om de nogle gange rynker lidt på panden af os. Men vi bliver rent faktisk inviteret igen. Så jeg tror egentlig godt, skolerne vil have den her virkelighed at vide fra Dansk Laborant-Forening.

Så er der flere af jer, der har været oppe haft nogle kommentarer om studentervedhjælperne. Joan har. Joan har. Rie har. En af de ting, vi faktisk har drøftet i vores TR-netværk er det lige præcis den her problematik med studentervedhjælperne og egentlig også med internationale kollegaer- begge dele i forhold til organisering. Det er en opgave, vi faktisk sidder med i de her måneder og har set på, om vi skulle lave en temadag. Hvor vi blandt andet havde tænkt os, der skulle masser af cases på sådan en temadag. Så vi kan få det diskuteret igennem og også forhåbentlig komme med de her gode historier, I som tillidsfolk kan tage med hjem og prøve at se, om I ikke kan bruge som en løsningsmodel. Så vil jeg sige, Joan fra SSI. Du har fuldstændig ret. Hvis vi selv har nogle arbejdsopgaver, vi selv synes er lidt småkedelige og gerne vil give dem fra os, så er der selvfølgelig nogle andre, der står parat til at tage opgaverne og gribe dem. Det skal man også være bevidst om i forhold til den her diskussion. Hvad enten det drejer sig om studentervedhjælperne, der arbejder med fremstilling eller ude hos Rie bevæger sig ind på forskningsområdet.

I forhold til Tina ovre fra Midtvest, så er det bestemt noteret, at vi skal give et ring til den lokale brancheklub, når vi er ude på arbejdspladsbesøg eller i hvert fald aftale, at vi tager noget materiale med. I forhold til dit mere konkrete spørgsmål om Arla-besøg, så ved jeg, at jeg gør det, at når jeg skal ud på arbejdspladsbesøg, at så skriver eller ringer jeg til den lokale afdelingsformand og orienterer om, at jeg rigtig gerne vil ud på en af vedkommendes arbejdspladser. Og der bliver også aftalt hvordan og hvorledes med kontakt til en tillidsrepræsentant. Jeg har været i Videbæk et par gange, men de gange, jeg har været der, har det været Arla Danmark Protein. Det kan godt være, det er vores formulering, der ikke er helt præcis. Jeg har i hvert fald været på matriklen derude, og der har jeg i hvert fald hilst på en tillidsrepræsentant. Så det er den Arla-butik, jeg har været i.

I forhold til Anne Breum, du kommer ind på synlighed og spørger, om Dansk Laborant-Forening har styrken alene i forhold til synlighed, og om vi har brug for HK-muskel. Det er desværre ikke sådan, at når jeg sidder hjemme klokken 24 og skriver et læserbrev, fordi jeg bliver vred på Esben Lunde Larsen – vores, nej, han er fødevareminister, men ikke vores miljøminister mere, gudskelov – den slags optager de ikke per automatik på Politiken, bare fordi der står Susanne Bahne. Det ville være dejligt. Men vi bruger faktisk HK-sektorerne. Hvad enten det er HK Stat – Peter sidder dernede og kan bekræfte, at vi har et samarbejde i forhold til kommunikation især på fødevarerområdet det seneste år. Rent faktisk har vi i princippet fire kommunikationsafdelinger at trække på. Det er ikke så tit, vi har haft noget på det kommunale område. Men vi gør brug af de kommunikationsfolk, der er i systemet, fordi vi ikke har vores egne kommunikationsfolk. Jeg kan sige til jer, der sidder dernede: Tusind tak

for samarbejdet. Det gør det væsentligt lettere for formandskabet og DL-F-sekretariatet, at der sidder journalister og hjælper med at kunne få det helt i skabet.

I forhold til det her med tid til TR. Nu kom det lige op. Og også det her med valget. Jeg synes egentlig, der er blevet sagt det, der skulle på det punkt. Men jeg vil også gerne bede de folk, der sidder nede på bagerste række, at notere de ting, der bliver sagt fra tillidsrepræsentanterne om tid til TR-arbejde. Fordi DL-F hører det rigtig meget for tiden. Vi hører, at der ikke er tid til at tage i sin fagforening som TR. Selv om det i mange overenskomster er skrevet ind, at man skal have den fornødne tid til at udfylde sin rolle som tillidsrepræsentant. Tidligere har problemet dybest set været omvendt. På det private område oplevede man de her ondsksfulde kapitalistiske arbejdsgivere, der bestemt ikke ville have fagforeningen inden for døren. Men nu er det faktisk statens område, jeg kan se – også i vores bestyrelse – som de seneste tre år har haft problemer i forhold til at få tid til at gå til et bestyrelsesmøde i Dansk Laborant-Forening. Hvad er alternativet? At vi ikke har en bestyrelse. Det ville være det værste, der kunne ske. At det skulle være fritid det hele. Jeg mener faktisk også, der er en rigtig principiel diskussion i det her for HK og sige, det her fagforeningsarbejde – ligegyldigt om man er tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant eller sidder her og repræsenterer sit laborantfag, så er det noget, man gør for sine medlemmer, for sine kollegaer. Og den slags er selvfølgelig også en form for arbejde og skal ligge i arbejdstiden.

Jo-Jo. Endelig. Vi har lagt nogle papirer ned på en af standene i forhold til kvalitetsnetværk. Hvis der er nogen af jer, der er interesseret – i hvert fald jer der kommer fra det private område – så er der også opbakning, det skal der være, ude i HK-afdelingerne til at starte lokale netværk op. Kvalitetsnetværk er oplagt at lave lokalt for DL-Ferne.

Og så har jeg stående her, at jeg er nået til den sidste. Og det er sådan set at sige: Tusind tak for jeres debat igen. En del af sådan en debat er selvfølgelig at evaluere DL-Fs arbejde de sidste tre år også fremad og starte diskussionen om – som vi gør færdig i morgen - hvad vi så skal have af arbejdsopgaver de næste tre år. Men det er også at vidensdele mellem jer, der sidder her i salen og noget, I kan tage med hjem. Det håber jeg, I også har fået ud af denne lørdag eftermiddags beretningsdebat, vi har haft her i salen. Jeg håber som sagt, jeg har fået jer alle med. Ellers må I komme op. Eller også må vi tage den i aften. Så vil jeg give ordet tilbage til Henriette, der tager udtalelsen. Og ellers bare sige tak for ordet.”

Delegeret nummer 2, Henriette Lerche, næstformand: ”Planen er, at jeg læser den op. Så skulle vi gerne se alle ændringer. Tak for de mange ændringer, vil jeg starte med at sige. Det er altid godt med folk, der godt kan lide ord.”

Udtalelsen blev læst op, og herefter opstod der en debat med en række ændringer til tegnsætning, stavemåder, enkelte ord osv. Dirigent Vibeke Ansbjerg brød ind i debatten ved at sige, at det ikke var muligt at arbejde med korrektur i plenum, opfordrede til at man kunne komme op til dirigerterne med input og lovede, at sekretariatet ville gå hele udtalelsen sprogligt igennem og uddele den igen.

Efter flere korrekturømgange, kom udtalelsen således til at se sådan ud:

RESPEKTER DEN DANSKE FORHANDLINGSMODEL!

Overenskomstforhandlingerne på det offentlige område er gået i hårdknude, og risikere en stor strejke og lockout, hvor mere end 400.000 offentligt ansatte sendes hjem.

Årets overenskomstforhandlinger bærer præg af at være skyggeforhandlinger – uden respekt fra arbejdsgivernes side for den danske forhandlingsmodel, der har tradition for gennem dialog og konsensus-løsninger at skabe et forhandlingsresultat, der er imødekommer begge parter.

Årets overenskomstforhandlinger risikerer at kaste den offentlige sektor ud i en strejke og lockout, hvor resten af Danmark – ikke tages som gidsler – men derimod bliver vidne til, hvor vigtige de arbejdsfunktioner er, som vores offentligt ansatte kollegaer bidrager med hver dag.

En stærk og kompetent offentlig sektor er en forudsætning for, at medlemmer af DL-F fortsat kan bidrage til fastholdelse af et miljøberedskab i særklasse, der blandt andet sikre os rent drikkevand i hanerne, og fortsat kan bidrage til grundforskning i verdensklasse og uddannelse af fremtidens forskere, der sammen med laboranter i den private sektor er med til at skabe nye forskningsresultater og deraf øget produktivitet i Danmark.

Hvis Danmark i fremtiden skal være konkurrencedygtig inden for forskning og videnskabsstungete arbejdspladser, må de offentlige arbejdsgivere begynde at forstå, at Danmark har brug for et overenskomstresultat, der tydeligt signalerer respekt for medarbejderne og anerkender deres resultater. De offentligt bidrager ansatte hver dag til at skabe det velfærdssamfund, der i andre lande betragtes som misundelsesværdigt.

Hjulene er for længst kommet i gang på det private arbejdsmarked, og den offentlige sektor har også en andel i denne vækst, hvilket de skal anerkendes for.

Vi forlanger et overenskomstresultat for de offentligt ansatte, der afspejler deres daglige bidrag til vores velfærdssamfund – forhandlet mellem parterne – uden indblanding fra politikerne.

Deltagerne på Dansk Laborant-Forening's (DL-F) delegeretmøde den 17.-18. marts 2018 sender dette budskab til de offentlige arbejdsgivere:

Respekter den danske forhandlingsmodel – Nok er nok!

7. Mundtlig/skriftlig beretning til afstemning

Dirigent Kim Jung Olsen: "Så har vi vist været igennem udtalelsen. Både dem der kom op til dirigerterne og dem vi har taget i frit forum. Men som det også er blevet nævnt heroppefra. Den kommer lige igennem redaktionsudvalget, og så bliver den omdelt til jer i morgen. Nu skal vi lige have stemt om beretningen først. Hvem kan stemme for? Hvem kan stemme imod? Beretningen er enstemmigt vedtaget. Så skal vi også for en god ordens skyld have stemt om udtalelsen. Hvem kan stemme for? Hvem kan stemme imod? Udtalelsen er enstemmigt vedtaget. Så er vi færdige med beretningen."

TEMA – FREMTIDEN ER DIG. Indgår ikke i referatet

8. Gæstetale v/Peter Raben, sektornæstformand HK Stat

Delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen, formand: "Godmorgen og tak for i går. Før vi sådan for alvor går i gang her søndag morgen, så er der lige en enkelt fødselar her i dag, som vi skal fejre. Jeg skal bede delegeret nummer 21, Anette Lundskov Eriksen om at komme op til mig.

Dermed er vi klar til søndagens gæstetaler. I går talte Simon Tøgern, sektorformand for HK/Privat om uddannelse, fagligheder og medlemsinddragelse. I dag vil vi starte vores program med en taler, der kommer fra en sektor, der lige nu har travlt med at få fremtidens arbejdsvilkår på plads. Bestyrelsen har inviteret Peter Raben, sektornæstformand i HK Stat. Formandskabet i DL-F har en tradition for et rigtig godt samarbejde med Peter, hvor vi drøfter faget og arbejdsmiljø. Hvor det sidste uden tvivl er en af Peters særlige styrker og interesseområder. Vi har derfor bedt Peter om at give hans bud på, hvordan det kommer til at se ud med arbejdsmiljøet i fremtiden. Og desuden vil Peter naturligvis komme ind på, hvorfor en konflikt på det offentlige område drejer sig om meget mere end løn og en betalt frokost. Med de ord: Velkommen til Peter Raben."

Peter Raben, sektornæstformand i HK Stat: "Godmorgen og tak for i går. Kære delegerede. Jeg er rigtig glad for at kunne overbringe denne hilsen og give jer nogle ord med på vejen på delegeretmødet, som jeg har set frem til at deltage i som gæst.

I er jo herligt fagligt aktive, der virkelig går op i jeres fag og det faglige arbejde. I diskuterer på livet løs og har skarpe holdninger, der også er med til at give HK en stærk faglig profil. Og det er der brug for. Meget af det, I altid har beskæftiget jer meget med, er arbejdsmiljø, og det er rigtigt som Susanne også sagde, det ligger også mit hjerte rigtig nært. Pipetteskader og stinkskeber er nogle af de klassiske arbejdsmiljøproblemer på jeres område, ligesom det kemiske arbejdsmiljø har været og stadig er et vigtigt felt.

Der har ellers været en tendens til de senere år at have mindre fokus på netop det kemiske arbejdsmiljø, selv om der fokuseres meget på kemi i andre sammenhænge: Fødevarer, parfume, tøj og så videre. Der er en masse regler for kemikalier i legetøj, men ikke nær så skrappe regler for kemikalier i arbejdsmiljøet – heller ikke for de konsekvenser, kemikalier kan have for blandt andet gravide. Under halvdelen af de kemiske stoffer, der anvendes på danske arbejdspladser er - ifølge blandet Arbejdsmiljø – testet for, om de kan skade fostre og påvirke barnets udvikling efter fødslen.

Kontrollen med det kemiske arbejdsmiljø i Danmark er blevet stærkt beskåret. De seneste 15 år er der ikke foretaget systematiske målinger af, hvor meget kemi danske arbejdspladser bliver udsat for. Og der er meget farlig kemi på arbejdspladserne. Der anmeldes årligt 3.000 hudlidelser, hvoraf mindst halvdelen godkendes. Og årligt dør 1.200-1.500 af arbejdsbetinget kræft. Tænk hvis så mange døde i trafikken, hvor der nu årligt dør heldigvis kun omkring 200. Men hvis det var så stort et tal inden for trafikområdet med trafikofre, så ville der nok blive gjort meget mere for at bringe dette uhyggeligt store tal ned.

Derfor vil fagbevægelsen arbejde for at få øget indsatsen i forhold til det kemiske arbejdsmiljø. Det har vi drøftet i LOs udvalg for Arbejdsmiljø og Samarbejde (kaldet ASU), hvor jeg sidder som den ene af HKs to repræsentanter. I dette udvalg følger vi også nøje det ekspertudvalg, som blandt andet Henriette også var inde på i går i den

mundtlige beretning. Et udvalg, som ministeren har nedsat til at komme med anbefalinger til at styrke arbejdsmiljøindsatsen.

For ministeren har måttet erkende, at det går den gale vej med arbejdsmiljøet. Også som det blev nævnt i går, kan man slet ikke holde de måltal, der er sat for forbedring af både det fysiske og psykiske arbejdsmiljø frem mod 2020. Tværtimod. Derfor har ministeren også nedsat et ekspertudvalg med også repræsentanter for blandt andet arbejdsmarkedets parter.

De her eksperter skal sammen fremlægge en række anbefalinger, der kan danne grundlag for politiske beslutninger; men én af præmisserne i kommissoriet for udvalget er, at alle tiltag skal være omkostningsneutrale både for virksomhederne og for samfundet. Og så vil det nok blive svært for alvor at rykke noget. For det koster noget i første omgang at skabe et godt arbejdsmiljø. Men på længere sigt er det en god investering for både virksomheder og samfund. Mange økonomiske og menneskelige omkostninger kan spares.

Desværre går det langsomt og trægt i ekspertudvalget. For arbejdsgiverne er født i trillebørens tegn, som en tidligere LO- eller forbundsformand vist en gang sagde. De skal både skubbes og løftes. Især når arbejdsgiverne mener, at den hellige, ukrænkelige ledelsesret er antastet. For den frygter de – især når der tales om det psykiske arbejdsmiljø.

Netop det psykiske arbejdsmiljø er belastet i disse år og ikke mindst stress er blevet vor tids svøbe. Al den snak om stress er dog overdrevet, mener arbejdsgiverne. De påstår, at stress ofte er selvforskyldt, fordi vi har alt for travlt i fritiden med alt for mange gøremål og alt for store ambitioner om at ville nå det hele. Ja, det er måske rigtigt, at nogen har meget travlt i deres fritid og burde måske en gang imellem slappe lidt af fra blandt andet de sociale medier. Men meget stress er altså arbejdsrelateret.

En undersøgelse med interviews af 16 stressramte HK'ere viste, at det var arbejdet, som var udslagsgivende for, at de gik ned med stress og blev sygemeldt. Derfor er det vigtigt, at vi på arbejdspladserne bliver bedre til at spotte og ikke mindst forebygge stress. Men også når skaden er sket, også bliver bedre til at tage hånd om de kollegaer, der vender tilbage til arbejdspladsen.

Jeg hører desværre eksempler på mennesker, der efter sygefravær på grund af stress er vendt tilbage på jobbet, men enten går ned igen med stress eller selv søger væk. Simpelthen fordi forholdene på arbejdspladsen ikke har ændret sig eller i værste fald er blevet værre. At det er sådan bekræftes af en undersøgelse gennemført af en forsker ved Københavns Universitet.

Det er nemlig forholdene på arbejdspladsen, der skal forbedres for at skabe et godt psykisk arbejdsmiljø, som vi i HK egentlig hellere vil kalde det organisatoriske og sociale arbejdsmiljø, som det kaldes i Sverige. Vi vil nemlig gerne have understreget, at det ikke handler om den enkeltes robusthed som person, men om at arbejdspladsen som helhed skal indrettes, så alle trives og har et sundt og sikkert arbejdsliv. Derfor vil vi i HK også gerne efter svensk forbillede gerne have indført en bekendtgørelse, der pålægger ledere på alle niveauer et langt større ansvar for arbejdsmiljøet og kræver mere uddannelse af lederne. Alt for mange ledere er klædt alt for dårligt på og magter ikke at sikre et godt arbejdsmiljø.

Lederne står imidlertid ikke med opgaven alene. De tillidsvalgte spiller også en vigtig rolle – ikke mindst arbejdsmiljørepræsentanterne. Og dem er der jo næsten 500 af i jeres rækker – nogle af dem måske også til stede

her i dag. Mange arbejdsmiljørepræsentanter gør en stor, men nogle gange lidt overset indsats. Deres virke bliver ikke altid værdsat og anerkendt tilstrækkelig af kolleger og ledere.

Derfor har LO besluttet at gøre 2019 til et særligt arbejdsmiljørepræsentant-år med det formål at skabe øget respekt og anseelse om AMR-rollen og arbejdet i arbejdsmiljøorganisationen, styrket fokus på samarbejdet mellem AMR og TR, styrket samarbejde mellem AMR og de lokale fagforeninger, blandt andet netværksdannelse og endelig styrket videns- og kompetenceudvikling i forhold til arbejdsmiljø for både AMR, TR og de lokale fagforeninger.

I løbet af 2019 vil der blive gennemført en række kampagneaktiviteter for at aktivere AMR, TR og kollegerne på arbejdspladserne samt fyraftensmøder, netværksaktiviteter, studiekredse og lignende i og på tværs af de lokale fagforeninger. Altså en mangeartet indsats, som vi også vil gå ind i fra HKs side.

Som opvarmning til alt dette er der via fagforbundene sendt et spørgeskema ud til 18.000 AMR inden for næsten alle LO-forbund. Spørgeskemaet er sendt i denne uge, og I har forhåbentlig fået det – dem af jer, der er AMR. Spørgeskemaet skal afdække hvilke vilkår og udfordringer, som AMR står med. Og det er vist desværre rigtig mange.

Vi ved, at alt for mange ikke får tilbudt den supplerende uddannelse på 1,5 dag, som AMR har ret til årligt. Vi ved også, at mange AMR har svært ved at få fri til kurser og møder om arbejdsmiljø, når det foregår i HK. Det oplever vi på mange private arbejdspladser, men på statslige arbejdspladser har vi også stadig flere eksempler på, at både AMR som TR har sværere og sværere ved at få fri, når det drejer sig om møder i HK. Fordi det betegnes som organisationsarbejde, der ikke har noget at gøre med hvervet som tillidsvalgt på arbejdspladsen – mener arbejdsgivere altså.

I det hele tager er staten som arbejdsgiver gået i spidsen med det, vi tillader os at kalde dårlig arbejdsgiveradfærd, der forpuster arbejdsklimaet. Blandt andet med påstanden om, at hver 10. statsansat laver for lidt – er low performer – og derfor i virkeligheden bør fyres! Med fjernelse af de såkaldte kutymefridage: fri d. 24.12., 31.12. og grundlovsdag samt andre indskrænkninger af det som arbejdsgiverne kalder arbejdsgiverbetalt frihed. Jeg skal dog lige sige, at fri til sin egen begravelse har man dog endnu! Bare så I lige ved det. Men det ændrer sig nok også.

De forringede arbejdsvilkår og forværrede samarbejdsrelationer er bagtæppet for de igangværende overenskomstforhandlinger, der ikke ligefrem er blevet nemmer af, at statens hovedforhandler Innovationsminister Sophie Løhde har været innovativ på en ikke særlig konstruktiv måde.

Det har nærmest virket som om, at hun troede, at det var en dyst med andre partier i folketinget om at indgå et politisk forlig og ikke en forhandling mellem arbejdsmarkedets parter om en ny overenskomst.

CFUs formand Flemming Vinter og vores egen formand fra HK Stat, Rita Bundgaard og de andre forhandlere fra CFU sad i en hel uge – stort set dag og nat - i Finansministeriet uden at komme ud af stedet. De samme temaer - store som små - blev ved med at køre rundt. Ja selv varmemålere i præstegårdene kunne man ikke blive enige om.

De mange gode krav fra de faglige organisationers medlemmer blev næsten alle blankt afvist. Samtidigt præsenterede Sophie Løhde en stribe forringelser, der var helt uantagelige. Hun ville heller ikke være med til at finde en forhandlet løsning på lærernes arbejdstid eller give en garanti for bevarelse af den betalte spisepause for alle. Vi i HK Stat og HK Kommunal har ganske vist betalt spisepause skrevet ind i vores overenskomst. Men det er

der mange andre faglige organisationer, der ikke har og frygter, at det går som med kutymefridagene, når Sophie Løhde betegner den betalte spisepause som et personalegode.

En afgørende uenighed er om den økonomiske ramme. Vores krav er, at vi på det offentlige område skal have en lønudvikling, der svarer til lønudviklingen på det private område. Nu er der kommet gang i – heldigvis kan man sige - hjulene i de private virksomheder. Aktionærerne får pæne udbytter, direktørerne gageforhøjelser, og mange privatansatte oplever en velfortjent lønfremgang, selv om nogle har større fremgang end andre, og ikke alle er lige vellønnede. Men dog.

Der er generelt set vækst i det danske samfund. I en redegørelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet fra december 2017 forventes en samlet lønstigning de næste 3 år på det private arbejdsmarked på 8,6%. Men regeringen vil kun give de statsansatte og sikkert også de kommunalt ansatte 6,7% over en treårig periode. De seneste tal fra Det Økonomiske Råd peger endda på endnu højere lønstigninger i det private. Det, må vi så håbe på, holder stik. Disse lønstigninger skal også afspejle sig i overenskomsterne på det offentlige område. Efter at have holdt igen i flere år – mange år kunne man snart sige - skal der nu sikres en reallønsudvikling, der kommer alle til gode.

Og der er råd til lønforbedringer. Ikke blot går det godt i erhvervslivet. Der er også overskud på statsregnskabet. Det netop offentliggjorte regnskab for statens finanser for 2017 viser et overskud på 31 milliarder kroner – bedre end forventet. Overskuddet skyldes blandt andet, at der er kommet flere penge ind i moms og personskatter på grund af opsvinget. Derfor er der også økonomisk råderum til ordentlige lønforbedringer til de offentligt ansatte, hvilket jo i virkeligheden så også vil udmønte sig i øget omsætning og dermed i sidste ende flere penge ind via moms og personskatter – altså samfundsmæssigt en ganske god forretning.

Men den fornuftens vej vil regeringen ikke og fastholder sin stejle afvisning af de offentlig ansattes rimelige og retfærdige krav. Derfor er forhandlingerne brudt sammen, så de faglige organisationer har sendt strejkevarsler for 10 % af vores medlemmer fra den 4. april, mens regeringen, KL og Danske Regioner har svaret igen med en masselockout fra den 10. april. En meget voldsom – synes jeg - reaktion fra arbejdsgiverne. Ja, det kan vel nærmest kaldes asymmetrisk krigsførelse. Det er ikke os, men de offentlige arbejdsgivere, der lammer Danmark – medmindre der ved forligsmandens bistand inden da er fundet en forhandlet løsning, hvilket ikke ser hel nemt ud!

Vi har ønsket og ønsker fortsat en forhandlet løsning, men er også parat til at tage en konflikt, hvis det som sidste udvej er nødvendigt. Strejker og lockout er jo en del af værktøjskassen i den danske model, når alle forhandlingsmuligheder er udtømt. Så derfor er vi godt i gang med at forberede os til en storkonflikt, hvilket både er en stor logistisk operation og et kæmpe informationsprojekt. Vi informerer både i HK Stat og i HK Kommunal medlemmer og tillidsvalgte, og har – begge sektorer - lavet en konfliktguide, som alle kan finde på HK.dk og slå op i og få svar på en lang række spørgsmål om konflikten.

OK18 er ikke kun et spørgsmål om de offentlig ansattes løn- og arbejdsforhold, men også om bevarelsen af den danske model og den frie forhandlingsret. Den blev knægtet ved, at den daværende regering i 2013 dikterede lærernes arbejdstid via et lovindgreb i stedet for en forhandlet løsning. Derfor er det afgørende – og derfor er der også lavet en musketéred om - at lærerne nu får lov til at forhandle sig til en løsning. Ligeså vigtigt er det, at de sammenbrudte OK18-forhandlinger ikke løses ved et lovindgreb, som vi kan frygte ligger klar i skrivebordsskuffen. Derfor må og skal der findes en forhandlet løsning, ellers har den danske model spillet fallit.

Og som der står i udtalelsen, der blev vedtaget i går: Så ”respektér den danske forhandlingsmodel”. Og respektér de offentligt ansatte, der dagligt gør en stor indsats for at sikre vækst og velfærd i Danmark. Som det også er beskrevet i udtalelsen fra i går. Vi kræver den respekt. Fordi en stærk offentlig sektor er forudsætningen for en stærk privat sektor. Laboranternes grundforskning i det offentlige er med til at skabe forskning på de private laboratoriearbejdspladser. Så vi er altså gensidigt afhængige af hinanden.

At vi står overfor en mulig storkonflikt på det offentlige område, er noget nyt og uprøvet – en historisk situation. En anden historisk begivenhed finder sted, når LO og FTF ved ekstraordinære kongresser fredag den 13. april skal afgøre, om de to hovedorganisationer ikke blot skal flytte sammen, men også blive til én ny hovedorganisation.

Beslutningen kræver 2/3 flertal på begge kongresser, og det vil nok lige op til den hemmelige, skriftlige afstemning på kongresserne være uklart, om der kan mønstres de tilstrækkelige stemmer. Især på LO-kongressen. Men uanset udfaldet vil det få stor betydning for dansk fagbevægelses fremtid. Det har gennem en række år været H’s ønske, at vi får skabt en fælles hovedorganisation, da det på mange vil styrke os, så vi står stærkere overfor arbejdsgivere og politikere. Om tiden er moden, vil vi få at se, om cirka fire uger.

Så både hvad angår fælles hovedorganisation og de offentlige overenskomstforhandlinger, må vi vente med spænding og se, hvad der sker. Forhåbentlig bliver det ikke det forsømte forår, nu da der ellers er ved at være lidt mere lune i luften. Men et godt forår, der bringer os videre frem i fagbevægelsen og i HK og også blandt alle jer og jeres kollegaer. Så med de ord vil jeg sige fortsat godt delegeretmøde.”

9. Regnskab

Dirigent Kim Jung Olsen: ”Ja, så genoptager vi officielt delegeretmødet igen. Jeg kan meddele at vi nu er 110 delegerede til stede. Vi er nået til dagsordens punkt fire. Og jeg vil give ordet til faglig sekretær, Helle Vendelbo.”

Faglig sekretær Helle Vendelbo Jensen: ”Ja, regnskabet, som I også finder i materialet. Den her oversigt, I ser her, giver lige et overblik over de tre års forbrug, og hvor meget vi har forbrugt af midlerne for den seneste delegeretperiode. For 2015 kan man sige, at der ser det ud som om, vi har haft et voldsomt overforbrug. Det kan forklares med et delegeretmøde. Det er ikke som sådan et overforbrug, men det er fordi vi har sparet penge sammen fra året før. Normalt bliver der budgetsat at vi sætter penge af hvert år til delegeretmøde, fordi det er en temmelig stor udgiftspost. Men ellers for 2016 går det næsten lige op. Og så kunne det se ud som om vi i 2017 over hovedet ikke har brugt nogle penge. Eller i hvert fald ikke nok. Men det kan jeg godt betro jer, at det har vi. Det er sådan, at der deri skal lægges de penge, vi sidste år skulle lægge til side til delegeretmødet i år. Så det er så dem, vi bruger nu. Det håber jeg, at I nyder.

Vi har sat det op i pædagogiske lagkager, så I kan se, hvordan fordelingen er på midlerne. Den største klump er jo medlemskommunikationen, og det er fagbladet LABORANTEN, som jo står for den absolut største udgift. Det er det også, når vi kigger på 2016 og 2017. I 17 er den steget en ekstra tand, den udgift. Det handler om, at distributionen er blevet dyrere. Så det er de vilkår, vi har at leve med. At det er et dyrt blad og et vanvittigt godt blad. Men det er det, der koster pengene. I forhold til medlemsaktiviteter og det politiske arbejde så vil I kunne se, hvis vi skruer tilbage til 2015, at vi har medlemsdemokrati, og den fylder meget her – det er de udgifter der er til delegeretmøde. Udgifter til delegeretmøde ligger i medlemsdemokrati. Den er jo så blevet lidt mindre i 2016 og

også i 2017. Jeg tror ikke, jeg vil sige meget mere om det. Hvis nogle har spørgsmål, skal I selvfølgelig være velkomne.”

Delegeret nummer 114, Tenna Skinnerup: ”Jeg kunne egentlig bare tænke mig at høre, hvor meget af de 52 % til LABORANTEN går til distributionen af det, og hvor meget er selve produktionen af det. Fordi vi snakkede om i går om det her med appen, der måske ville komme. Så sådan fremtidsagtigt kunne det jo være, vi kunne spare en del penge på distribution. Så det var egentlig bare et spørgsmål.”

Delegeret nummer 48, Line Groth-Andersen: ”Ja godmorgen. Jeg vil høre med det der arbejdsmiljø, hvad dækker det? Er det bestyrelsens interne psykiske arbejdsmiljø, er det kurser eller arbejdsmiljøudvalget?”

Faglig sekretær Helle Vendelbo Jensen: ”Det er jo altid skønt at få nogle spørgsmål, som man havde regnet med. Så kan man jo forberede sig på det. I forhold til dig Tenna. Det er sådan at portodelen udgør omkring 25-26.000 på et blad. Layout koster omkring 28.000. Så bruger vi nogle penge på journalist, fotograf og jourhavende og den slags ting – det er omkring 40.000 kr. Og så koster det cirka et par og 20.000 at få det trykt. Det er sådan i runde tal. Så ud af omkring 115.000 kr., er det omkring 26.000, der går til porto. Så i forhold til en app-løsning, er der selvfølgelig nogle ting der.

Så i forhold til arbejdsmiljøet. Det ser ud som en forsvindende lille post. Det dækker over, at den post her er kun, hvad arbejdsmiljøudvalget bruger i forhold til jeres mødeaktiviteter. Arrangementer, som arbejdsmiljøudvalget laver, ligger i medlemsarrangementer.”

Dirigent Kim Jung Olsen: ”Så ser det ud som om, der er kommet svar på regnskabet. Regnskabet skal ikke godkendes. Det er til orientering. I har nu ti minutters pause, fordi vi skal have delt noget rundt på bordene.”

10. Vedtægtsændringer

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Så vil jeg også lige sige godmorgen til jer alle sammen. Nu går vi med raske skridt videre til dagsordenens punkt fem. Det er her, man skal holde tungen lige i munden. For nu er det det her vanskelige med vedtægter. Men det plejer jo at lykkes at komme igennem det med fælles hjælp. Jeg vil lige minde jer om, at hvis I går hjem, at I skal aflevere materiale til Sara eller Jeanna derude. Lige nu er vi 110 delegerede til at stemme.”

Ændringsforslag 1

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Det første forslag, der er, er bestyrelsen, som har stillet et ændringsforslag – ændringsforslag et på side to i den der særlige mappe, I har fået med vedtægtsændringsforslag. Det er et forslag til §5, stk. 1. Og det er meget pædagogisk. De har markeret ændringerne med gult, så I kan se, at det, der er ændret, det er, at der er tilføjet i stk 1: Inden for hver brancheklub eller i afdelinger uden brancheklub. Og lidt længere nede er der indsat en parentes: (dog tildeles minimum 12 delegerede). Og så er der en tilføjelse, som egentlig bare er en konsekvens: Antal delegerede ifølge HKs regelsæt. Det er fordi, I uanset hvad, er underlagt HKs love. Jeg vil give ordet til Susanne, der vil forklare lidt nærmere om det forslag, bestyrelsen har stillet.”

Delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen, formand: "Nu siger Vibeke, man skal holde tungen lige i munden. Det er en af mine yndlingsdiscipliner. Dem, der kender mig, vil vide, at sådan en søndag med vedtægtsændringsforslag, det er simpelthen juleaften for mig. Nå, men for tre år siden, da vi sad her i salen, havde bestyrelsen også et vedtægtsændringsforslag med i forhold til fordelingen af de delegerede. Og vi fik lavet en opdatering af vores vedtægter - en ny fordelingsnøgle, som passede bedre til den størrelse, brancheklubberne reelt set har i dag. Så kom vi til at skulle begynde at beregne, hvor mange delegerede I skulle have. Og fordi det var første gang med den nye beregningsmodel, valgte vi at lave det, vi kan kalde for en stresstest. For sagen er den, at vi i DL-F for tre år siden ikke havde forudset, at der kunne være en udfordring i vedtægterne, som det nye vedtægtsæt ikke tog højde for. Nemlig hvis der sker det, at brancheklubberne vokser i størrelse. Hvis de her skal vi kalde dem mellemstore brancheklubber vokser sig over 700 medlemmer – så har de nuværende vedtægter den konsekvens, at så straffes de reelt for, at der sker en positiv medlemsudvikling. Det synes vi ikke er i orden. Tværtimod synes vi, at hvis man vokser i medlemsstørrelse, skal man da også have flere delegerede med sig til at repræsentere sine kollegaer.

Så der er egentlig ikke mere i det her forslag, end at vi med denne tilpasning ønsker at sikre alle brancheklubber på over 700 medlemmer selvfølgelig tildeles minimum 12 delegerede. Bestyrelsens forslag vil fortsat indeholde den her vigtige mindretalsbeskyttelse, som bestyrelsen mener er vigtig i DL-F modellen for et medlemsdemokrati.

Der er med andre ord ikke tale om, at vi vil til at gøre det anderledes, end vi gør i dag og vedtægterne beskriver i dag. Vi vil bare gerne sikre, at brancheklubber med over 700 medlemmer naturligvis tildeles minimum 12 delegerede og ikke risikerer færre delegerede end brancheklubber, der er mindre end 700 medlemmer. Jeg kan oplyse, at det er en enstemmig bestyrelse, der indstiller forslaget til vedtagelse."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet til det? Det ser ikke ud til at være tilfældet. Så vil jeg bede jer fatte jeres røde kort. Hvem kan stemme for? Hvem kan stemme imod? Forslaget er enstemmigt vedtaget."

Ændringsforslag 2

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så kommer vi til ændringsforslag nummer to, som er fremsat af DL-F MidtVest. I de oprindelige vedtægter står arbejdspladsklubber under 3,1. 3,2 er brancheklubber, og 3,3 er bestyrelsen. Forslaget indebærer, at arbejdspladsklubberne udelades. Forslagsstiller ønsker ordet. Nu kommer Tina."

Delegeret nummer 103, Tina Kjeldal: "Ja. Vores motivation for det her, det er, at vi kan se ude ved os, at hvis vi laver en klub – en arbejdspladsklub - så vil den komme til at bestå af alle HK-medlemmer, der sidder på arbejdspladsen. Det vil sige, det vil både være hende, der sidder i receptionen, dem der sidder i logistikafdelingen, det vil være supportere. Det vil være mange andre end laboranter. Det falder os så for, at vi synes ikke helt, vi kan se, de har en plads i strukturen i DL-F. Derfor tænkte vi, at der er brancheklubber - de dækker hele landet - og det er dem, der er grundpillen i alle de aktiviteter, der er. Det er brancheklubberne, som udgør det og støtter medlemmerne i dagligdagen omkring det faglige fællesskab, vi har. Derfor synes vi, det er meget naturligt, at brancheklubberne ligger som grundpillen. Yderligere ser vi også at på DL-Fs hjemmeside står der en fin passus om Hvem er vi. Og der står at DL-F består af bestyrelsen og brancheklubber udpeget af sekretariat. Så her har man heller ikke tænkt arbejdspladsklubber ind. Vi synes, det var mere naturligt, at de bliver holdt mere ud af det. Vi forsøger ikke at udelade nogen som helst laboranter på den her måde. Vi ved, at brancheklubberne dækker hele

landet, så alle de laboranter, der er medlem af en arbejdsklub, vil også medlem af en brancheklub, så den mulighed er der. Så man går ikke glip af en inspirationskilde eller mulighed for den indflydelse man vil have, eller fagligt fællesskab, man kunne ønske sig.

Vi har også lagt mærke til, at det er det eneste tidspunkt, man nævner arbejdspladsklubberne i vedtægterne. Ellers kører det mest på brancheklubberne. Det er også dem, der nævnes i LABORANTEN. Og det er også i brancheklubberne, man vælger delegerede. Så vi tænker, at brancheklubberne må være grundstenen i DL-F, og så består den selvfølgelig af bestyrelsen, som vi gerne vil have op som punkt et. Fordi vi tænker, det er DL-Fs ansigt udadtil i forhold til HK og andre organisationer. Det var vores motivation for det her.”

Delegeret nummer 114, Tenna Skinnerup: ”Jeg vil sige på min arbejdsplads har vi to arbejdspladsklubber, en for HK Kontor og en for HK Laboranter. Konsekvensen, hvis det her forslag bliver vedtaget, vil sådan set være, at HK Laborantklubben ikke kunne gøre brug af de ressourcer, vi har her – sekretariatet eller bestyrelsen. Det gør vi i dag. Både med foredrag, Susanne og andre har også været ude og holde oplæg og input. Det vil vi være rigtig trætte af at miste den mulighed. Jeg synes ikke, det er en god idé.”

Delegeret nummer 42, Joan Sonne Lykkeaa: ”Jeg vil bare lige støtte MidtVest i det her forslag. For jeg kan også godt se, der kan komme støj på linjen. Jeg synes, der vil blive noget signalforvirring. På Københavns Universitet har vi noget, der hedder HK klub, som er alle HKere, men vi har selvfølgelig også de lokale laborantklubber. Men jeg synes, det kan give noget misk-mask. Jeg vil mene, det er brancheklubberne, man skal henvende sig. Man mister ikke sin indflydelse, hvis man ikke står i vedtægterne hos DL-F, så jeg støtter forslaget.”

Delegeret nummer 7, Pia Møller Hansen, bestyrelsen: ”Med det her forslag, kan man sige, at man udelukker alle arbejdspladser, som har en laborantklub ved at de ligesom ikke er med. Skal det virkelig være en arbejdsplads, der skal bestemme at alle andre ikke må have en laborantklub? Det synes jeg egentlig er et problem. Derfor indstiller vi til forkastelse. Det forpligter også, at man har en arbejdsklub for laboranter. At de har et ansvar over for ens kollegaer. Det synes jeg egentlig også er et godt signal at sende. Ja, jeg tror det var det.”

Delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen, formand: ”Om der står arbejdspladsklubber eller ej i vedtægterne har jo ingen betydning for, om man har en arbejdspladsklub ude på arbejdspladsen og hvordan, den ser ud. Men det er vores indtryk i DL-F, at lige præcis på laborantområdet så langt størstedelen af de her HK-klubber faktisk rene laborantklubber, og derfor har vi skrevet det ind i vedtægterne i tidernes morgen. Fordi vi gerne som bestyrelse og landsforening vil have en forpligtigelse til at huske på de her arbejdspladsklubber. Derfor vil vi rigtig gerne have det stående stadigvæk. Fordi vi også mener, det sender et signal til jer ude på arbejdspladserne om, at vi lægger mærke til jer, og I også omvendt kan komme og sige, jamen, der er en relation - det står selv i jeres vedtægter. Jeg kan sagtens forstå det her med at det kan blande noget HK-struktur ind i det. Men vi vil rigtig gerne have lov til at have det stående, fordi vi først og fremmest gerne i bestyrelsen vil have den her forpligtigelse på os. Tak.”

Dirigent Vibeke Ansbjerg: Giver det anledning til flere kommentarer? Så skal jeg høre: Hvem kan stemme for MidtVests forslag? Hvem kan stemme imod? Forslaget er forkastet.”

Ændringsforslag 3

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Nu skal vi holde tungen lige i munden. Vi skal til ændringsforslag nummer tre. Der sidder et i materialet, og så fik I et her i morges, og så har I også fået et her i pausen. I skal bemærke, at alle forslag er stillet af bestyrelsen. Opretholder I alle tre forslag, eller er der ét, I ønsker at fremme.?"

Delegeret nummer 2, Henriette Lerche, næstformand: "Nej, bestyrelsen ønsker ikke at fastholde alle tre forslag. Vi ønsker at trække det oprindelige forslag i hæftet og det ændringsforslag, der blev delt ud i morges. Vi vil gerne fastholde det ændringsforslag, der lige er blevet delt ud."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Nu skal I få en forklaring, så vi alle har det samme stykke papir i hånden. Det papir, I skal bruge, er det, hvor der allernederst er fire linjer, der er markeret med gult. Er alle med på det? Nu er de to andre forslag væk. Det, der er ændret. For det første er det ændret: I de gamle vedtægter stod der, at der skulle være to næstformænd. Det er foreslået ændret til, at der bare står næstformand - og så syv bestyrelsesmedlemmer, hvor der så tidligere var seks bestyrelsesmedlemmer. Det er fordi, man er ni i alt. Og så står der: "Skal repræsentere de to hovedoverenskomster privat og offentlig." Man har simpelthen lagt de offentlige sammen til én. Før i tiden stod der både Stat og Kommunal. Så forslaget er, at man bare siger offentlig. Selvfølgelig også som konsekvens af, at man ønsker en næstformand for den ene type og en næstformand for den anden overenskomsttype. Før i tiden havde man faktisk – til jer, der måske ikke har været med så mange gange – en formand valgt for det private, en for det statslige og en for det kommunale. Og i og med at der kun er en næstformand, er det en konsekvens af de. Og så foreslår de, at der i tilfælde af mangel på kandidater, kan delegeretmødet beslutte at dispensere, så der i stedet for syv bestyrelsesmedlemmer, som står højere oppe, kan vælges otte, således at bestyrelsen har mulighed for efterfølgende at konstituere sig. Sådan så de tilgodeser, at der er en formand for det ene område, og en næstformand for det andet område. De er det, vi skal stemme om. Så tror jeg, Henriette vil motivere."

Delegeret nummer 2, Henriette Lerche, næstformand: "Man kan sige, at bestyrelsen ønsker selvfølgelig, at der bliver valgt en næstformand, hvad vi heller ikke har lagt skjul på. Men qua den debat, vi har haft om det, og at der ikke rigtig er nogen fra Stat, der stiller op, så simpelthen for at forhindre, at vi sidder her engang til hen i næste uge, ind til en af ren udmattelse melder sig. Så vi har så valgt at fjerne ettallet, så der ikke står én næstformand, men at der bare står næstformand. Vi indstiller det til vedtagelse."

Delegeret nummer 42, Joan Sonne Lykkeaa: "Principielt har jeg ikke noget imod forslaget, men jeg har måske lidt imod, at vi begynder at sige det private og det offentlige. For der har jo været en debat i HK gennem mange år, og man skal slå HK Kommunal og HK Stat sammen. Det gør vi jo sådan set principielt ved at skrive det ind i vores vedtægter. Det ved jeg ikke helt, om vi kan tillade os. Jeg er godt klar over, at det kommunale ikke er ret stort på laborantområdet, men jeg tror, vi skal være lidt forsigtige med det her, for det er jo ikke vedtaget i HK at Stat og Kommunal er lagt sammen. Så jeg er lidt bekymret over den der det offentlige område."

Delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen, formand: I DL-F har vi en ret stor systematik. Blandt andet gemmer vi alle referaterne for delegeretmøderne. Og dem har vi høvlet igennem forud for det her forslag for lige at tjekke op på, om hvornår vi sidst valgte to næstformænd på et delegeretmøde. Det var i 2006. Det er sidste gang, vi har valgt to næstformænd på et delegeretmøde. Det er skrevet ind dybest set af samme årsag. Måske Rie sidder dernede og nikker lidt. Jeg kan ikke huske, hvornår det blev skrevet ind i vedtægterne, det her med at vi kunne få

lov til at dispensere, hvis man ikke kunne få valgt to næstformænd. Så siden 2006 har vi dispenseret lige præcis på det her punkt fra vores egne vedtægter. Joan, når du siger, du er usikker på, om HKs love kan give os lov til det her, så er jeg ret sikker på, at det kan vi få lov til. For vi har gjort det på det private område i rigtig mange år. For under ordet privat dækker det faktisk allerede to sektorer – nemlig HANDEL og HK/Privat. Så som Henriette siger, det er et forslag, som bestyrelsen dybest set har lavet med armen vredet rundt på ryggen, for vi og jeg vil rigtig gerne have valgt en næstformand. Men for at vi ikke skal have den her udmattelseskamp, ser vi os nødsaget til at lave den her kattelerm i vores vedtægter denne her gang. Tak for ordet.”

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Giver det anledning til yderligere bemærkninger? Nej. Det betyder jo så, at det, vi stemmer om, er. Nu læser jeg det lige op: ”På delegeret mødet vælges formand, næstformand, syv bestyrelsesmedlemmer og seks suppleanter. Formandskabet skal repræsentere de to hovedoverenskomster – private og offentlige. I tilfælde af mangel på kandidater, kan delegeretmødet beslutte at dispensere, således at der i stedet vælges otte bestyrelsesmedlemmer. Ved afgang konstituerer bestyrelsen sig, herunder også med mulighed for at vælge næstformand.” Er alle med på det? Så skal jeg høre, hvem der kan stemme for? Og imod? Forslaget er vedtaget.”

Ændringsforslag 4

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Så kommer vi til nogle af de lidt lettere. Forslag nummer fire, som også er stillet af bestyrelsen. Bestyrelsen har overladt det til mig at forklare, hvad det går ud på. For det er ikke så svært. Nu har I lige vedtaget, at der kun er en næstformand. Derfor er det i paragraf syv en konsekvens, idet der tidligere stod næstformændene, at der nu kun skal stå næstformanden to gange. Hvem kan stemme for? Og imod? Forslaget er vedtaget.”

Ændringsforslag 5

Dirigent Vibeke Ansbjerg: Rask videre til ændringsforslag nummer fem. Det ligner til forveksling det, vi lige har været igennem. Nede i midten står der også næstformænd i flertal, og det ændres til næstformand. Hvem kan stemme for? Og imod? Forslaget er vedtaget.”

Ændringsforslag 6

Dirigent Vibeke Ansbjerg: Her kommer endnu et, som er en konsekvens af den virkelighed, vi befinder os i. Ændringsforslag nummer seks, som er stillet af bestyrelsen: Før stod der i § 9 kontingent. Bestyrelsen foreslår, at det bliver ændret til økonomi. Plus de har lavet en lille staverettelse, for de kan bedre lide, at linjer staves med j i stedet for i. Men det med økonomien. Det er jo sådan, at vi har enhedskontingent i HK, så der opkræves ikke særlig kontingent for at være medlem af Dansk Laborant-Forening. Så det er en konsekvens af det, så man ved, det kun skal handle om økonomien. Hvem kan stemme for? og imod? Forslaget er vedtaget.”

Ændringsforslag 7

Dirigent Vibeke Ansbjerg: Så kommer vi til ændringsforslag nummer syv, som også er stillet af bestyrelsen. En ændring til §10, stk. 1, hvor der tidligere stod, at LABORANTEN skulle udsendes mindst 10 gange per år. Bestyrelsen har ønsket at det skal ændres til, at det mindst skal udsendes seks gange per år. Thomas vil sige noget om, hvorfor det forslag er der.”

Delegeret nummer 9, Thomas Schønning, bestyrelsen: "Da vi også i fremtiden ønsker at udgive et fagblad i den gode kvalitet, som I er vant til, men vi samtidig er underlagt et budget af begrænsede midler, og ved fremtidig eventuelle stigninger i omkostninger til bladet – eksempelvis til distribution hvis priserne stiger yderligere – vil det betyde, at pengene skal tages fra andre områder. For eksempel medlemsaktiviteter eller kurser. Bestyrelsen vil gerne have den mulighed for i fremtiden at kunne sænke antallet af blade, hvis økonomien bliver for stram til ti udgivelser. Vi har ikke nogen planer om pt at nedsætte antallet af udsendelse af blade yderligere, men det er svært at spå tre år frem i tiden, og derfor vil vi gerne have det ændret i vedtægterne allerede nu."

Delegeret nummer 114, Tenna Skinnerup: "Vi diskuterede det også på vores formøder inden delegeretmødet og tænkte også nok, at det var på grund af prisen for at sende det ud til os, at I gerne ville det her. Det vi også kom til at snakke om, var, at der var enighed om, at vi alle sammen hellere vil have et tykt blad med et godt indhold få gange end et tyndt blad, der ikke rigtigt siger os noget, mange gange. Så det håber vi også, I kigger på, og ikke bare opretholder mange blade, hvis der ikke ligesom er indhold til det. Jeg tror faktisk bare, det var det."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Er der flere, der ønsker ordet? Så skal jeg høre, hvem der kan stemme for? Og imod? Forslaget er vedtaget.

Ændringsforslag 8

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så kommer vi til ændringsforslag nummer otte. Jeg kan se, det er Tenna, der skal op og sige noget igen. Der er den ændring at det er et forslag, der drejer sig om §11, stk. 1. Hvor ændringen er, at møderne holdes i skiftende weekender, som det passer ind i den overordnede planlægning."

Delegeret nummer 114, Tenna Skinnerup: "Grunden til at vi egentlig stillede det her forslag, var fordi i september sidste år, da vi skulle holde møde, der var ingen fra Østjylland, der kunne deltage, selvom datoen var meldt ud et helt år i forvejen. Og de sidste tre år er det blevet holdt den samme weekend i september hvert år. Det er dejligt, at det er noget, vi kan regne med. Problemet er bare, at vi altid har planer den weekend. Så det er altid i konkurrence med frivilligt arbejde, en 90 års fødselsdag, den faste campingtur med hele familien eller er det alle os, der stadig holder noget af vores ferie i september, vi skal konkurrere med. Så vores forslag var, at vi ligesom tog skiftende weekender i september eller oktober, så det ligesom rullede hen over en periode. Bestyrelsen skriver jo så, at de ikke mener, det hører til i vedtægterne. Og det har vi så også snakket om. Og det synes vi, vil give dem ret i. Så vi håber, de har hørt, hvad vi har sagt, og så trækker vi forslaget."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så skal jeg for god ordens skyld høre, om der er nogen, der ønsker at opretholde det? Så er forslaget trukket."

Ændringsforslag 9

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så kommer vi til ændringsforslag nummer ni til §13: Da er den eneste rettelse, at ordet diæter slettes i overskriften, for der udbetales ikke diæter mere. Så det er en konsekvens. Hvem kan stemme for? Og Imod? Forslaget er vedtaget."

Ændringsforslag 10

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så kommer vi til § 10. Det er en ny paragraf, bestyrelsen har ønsket at få skrevet ind. Disse vedtægter er vedtaget på det ordinære delegeretmøde 17. og 18. marts 2018 og træder i kraft straks. Hvem kan stemme for det? Og imod? Forslaget er vedtaget.

Så skal jeg for god ordens skyld konstatere, at vi nu har inkorporeret alle de her ændringer, I har stemt ja til. Så hvem kan stemme for det samlede antal vedtægter med de ændringer? Og imod? Så er de vedtaget."

11. Almindelige forslag

Forslag 1

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så kommer vi til næste punkt. De almindelige forslag. Bestyrelsen har foreslået, at der etableres et kommunikationsnetværk. Chris fra bestyrelsen vil uddybe, hvad det går ud på."

Delegeret nummer 4, Chris Palbjørn-Søgaard, bestyrelsen: "Som udgangspunkt synes jeg, at teksten siger ret meget. Men sådan lige for at forklare bevæggrundene for det, så handler det jo om – også som Susanne var inde på i går - at der er forskellige fordele ved forskellige medier. Det er ikke sådan, at man ønsker bare at vælge den ene frem for den anden. I hvert fald ikke lige pt. Men der er forskellige fordele. Der er for eksempel rigtig gode fordele ved bladet, men der er også fordele ved det elektroniske. Nogle mennesker er efterhånden vant til at bruge de her elektroniske medier. Der er en helt anden mediekultur på det. Dels handler det om, at det kommer hurtigt frem, og at der er forventninger til, at der kommer opdateringer med det samme. Men der er også forventninger til, hvordan man skriver. Bare det hvordan man formulerer sig, er jo helt anderledes, hvis man skal henvende sig til de mennesker, der læser de elektroniske medier. Det er den ene del. Den anden del er, hvilke medier skal man bruge til at ramme de her folk, man gerne vil have. Det er ikke noget, jeg sådan har en forventning om, at de syv-otte bestyrelsesmedlemmer er eksperter i. Derfor vil vi rigtig gerne have hjælp fra alle de eksperter, der er ude i DL-F. Om ikke andet er det dem, der bedst ved, hvordan man rammer dem. Derfor er forslaget at lave det her kommunikationsnetværk, der skulle være sådan en slags hjælp til bestyrelsen til, hvordan skal man egentlig kommunikere og gør det bedst. For det er jo også ærgerligt at ramme ved siden af."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Er der nogen, der ønsker ordet? Hvem kan stemme for forslag nummer et? Og imod? Forslaget er vedtaget."

Forslag 2

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så går vi videre til forslag nummer to, hvor det oprindelige forslag er stillet af DL-F Østjylland. Vi opfordrer til, at DL-F indgår i Eurolab Danmarks professionelle netværk. Så er der et ændringsforslag fra Østjylland: Vi opfordrer til, at DL-F udbreder kendskabet til Eurolab Danmarks professionelle netværk. Og det sidste er et ændringsforslag fra bestyrelsen til Østjyllands forslag. Det er, at vi slutter sætningen af med: såfremt der er indgået HK-overenskomst med virksomheden."

Delegeret nummer 110, Kirsten Nørgaard: "Jeg arbejder i en forsyningsvirksomhed, hvor der typisk findes en til to laboranter. Derfor er det meget vigtigt at netværke ud af huset. Jeg har været med til at starte netværk op mellem forsyningssselskaber i Danmark. Det har været rigtig givende, og det har eksisteret i 25 år. Et andet sted, hvor jeg

har mulighed for at træffe andre laboranter, er i DL-F Østjylland. Det er også et godt sted at skabe netværk. Senest er jeg trådt ind i nyt netværk, der hedder Praktisk måleteknik. Det giver mig mulighed for at hente inspiration fra helt andre typer laboratorier på nogle helt specifikke emner, som vi i det netværk vælger at kigge dybere ind i. Det sidste netværksmøde, jeg var til, omhandlede et måleresultats usikkerhed. Altså hvordan beregner man et usikkerhedsbudget, og hvordan bruger man et usikkerhedsbudget. Netværket for praktisk måleteknik findes i en forening, som hedder Eurolab. Jeg erfarede, at flere af mine kollegaer i DL-F Østjylland ikke kendte den her forening. Mange firmaer er medlem af den her forening. Og et firmamedlemskab giver mulighed for at minimum 25 personer kan deltage i de forskellige netværk, der findes. Hvis det ikke er muligt præcis på jeres arbejdsplads, er der formodentlig en anden i jeres brancheklub, der har mulighed for at deltage i jeres netværk. Og man har jo mulighed for at opfordre den person til at referere i ens brancheklub. Det er en idé, som hermed er givet videre til jer, som I kan tage med hjem. Desuden er det også sådan, at vi ikke behøver at bruge mange gode frivillige kræfter på at drive netværk, som allerede findes andre steder. Der er eksempelvis et netværk, der hedder Kvalitetssikring og akkreditering. Men DL-F Østjylland vil gerne trække begge forslag til fordel for bestyrelsens sidst stillede. For selvfølgelig er vi enige i, at man ønsker samarbejder med organisationer, der har overenskomst. Men de medlemmer, jeg har mødt i Eurolab, er nogen, der laver et stykke frivilligt arbejde ved siden af deres job. Så jeg ønsker bare at sige, at dialog skaber mulighed – ingen dialog skaber ingen muligheder.”

Delegeret nummer 48, Line Groth-Andersen: ”Jeg vil bare høre, hvad prisen er. Det synes jeg, kunne være ret interessant. Når det er en virksomhed, gætter jeg på, at prisen ligger i 10-15.000-området. Navnlige eftersom det giver adgang til så mange medlemmer.”

Delegeret nummer 110, Kirsten Nørgaard: ”Priserne kan alle sammen slås op på deres hjemmeside. Et medlemskab for 25 medlemmer koster 3000 kroner. Jeg arbejder på så lille arbejdsplads, hvor det ikke kan betale sig, så jeg har fået personligt medlemskab, der koster 500 kroner om året, og det giver mulighed for at deltage i samtlige netværk.”

Delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen, formand: ”Kirsten, jeg synes, det er en rigtig god historie, du kommer op og fortæller, omkring hvordan man kan bruge de her professionelle netværk og også giver noget god inspiration til erfaringsudveksling her i salen, som kollegaerne kan gå hjem og søge videre på på nettet. Fordi DL-F ved, at der findes rigtig mange andre typer af de her professionelle netværk end lige Eurolab. Der er DANVA inden for vandområdet. Vi har faktisk også sådan en lille perifer kontakt til noget, der hedder Slamflokken. Det er et netværk, som er for medarbejdere på vores rensningsanlæg. Det er ikke et netværk, som DL-F er med i og betaler kontingent til. Men derimod har vi en rigtig god kontakt, og når de holder årsmøder, hvor vi flere gange er blevet inviteret ud for at komme og give en præsentation og fortælle for eksempel om kompetenceudvikling inden for deres fagområde.

Så det at bestyrelsen har stillet det her ændringsforslag skal bestemt ikke ses, som at vi er ude på at forhindre jer i at socialisere eller deltage i lokale netværk derude. Og hatten af for at du betaler selv. Og det er heller ikke noget, som DL-F på nogen måde skal bestemme over, hvad jeres egen arbejdsgiver melder jer ind i, og som I på vegne af jeres arbejdsplads kan få lov til at deltage i i forhold til jeres arbejdsindhold. Det her ændringsforslag, det er stillet af DL-F, fordi vi – som vi også skriver i vores motivation – Eurolab Danmark er en virksomhed, som godt nok har en bestyrelse, der består af frivillige. Men bagved den bestyrelse sidder der, vi kan kalde dem backoffice, der sidder i hvert fald nogle administrative, der sidder formodentlig nogle bogholdere. Og det er sådan, at vi har nogle interne politikker i HK, som DL-F selvfølgelig støtter fuldstændig op om, og som jeg også vil anbefale anbefale, at I gør ude

i brancheklubberne. Det ved jeg i hvert fald, der er nogen, som også får en klar besked om, at det skal man gøre. Selvfølgelig skal HK som fagforening kun købe ydelser – så at sige - af virksomheder og leverandører, der har HK-overenskomst. Så det er sådan set det, den tilføjelse går ud på. At vi kan sagtens indgå et samarbejde med Eurolab – såfremt der indgås en HK-overenskomst.”

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Giver det anledning til yderligere? Så skal jeg konstatere, at det oprindelige forslag – det der sad i mappen – det er trukket. Og det, der står øverst på ændringsforslaget til forslag nummer to, også er trukket. Så det, vi stemmer om, er ændringsforslag til ændringsforslag til almindelige forslag nummer to: Vi stemmer om, at ”Vi opfordrer til, at DL-F udbreder kendskabet til Eurolab Danmarks professionelle netværk, såfremt der indgås HK-overenskomst med virksomheden.” Hvem kan stemme for? Og imod? Forslaget er vedtaget.”

Forslag 3

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Så kommer vi til forslag nummer tre, som er stillet af DL-F Midtvest, hvor der står: Bestyrelsen skal arbejde med at tydeliggøre indflydelsen på og arbejdet med overenskomsterne. Og jeg kan se, Tina er på vej op for at motivere forslaget.”

Delegeret nummer 103, Tina Kjeldal: ”Vi havde jo det her punkt oppe at vende lidt for tre år siden også, hvor vi stillede spørgsmålstejn ved, hvorvidt vi skulle have noget til at stå omkring overenskomster i vores vedtægter. Da blev vi dengang tydeliggjort omkring, at vi havde faktisk en formand og en næstformand, som var en del af noget forhandlingsudvalg. Derfor blev det ligesom ikke noget, der blev fjernet fra vedtægterne. Derfor kom vi til at snakke om bagefter, at vi kunne faktisk godt tænke os at få mere information omkring, hvad er det så helt præcis, der foregår. Hvad er det DL-F forsøger at få med ind i de her forskellige overenskomster, som man nu har mulighed for at sidde med til bords ved. Vi har lidt et ønske om, at vi kunne godt tænke os at få mere at vide gennem hele processen. Både når man indstiller nogle forslag, og så bagefter måske høre noget om, hvor meget er så kommet igennem. Det var sådan bare lige for at kunne følge det. Og det kunne man så passende have en passus om i det dejlige laborantblad, vi har.”

Delegeret nummer 2, Henriette Lerche, næstformand: ”Det er jo altid godt at vide, hvad der foregår, og det kan vi kun tilslutte os alle sammen. Bestyrelsen er jo helt klart enige i, og det tror jeg er blevet sagt her, og det står også i motivationen, at vi synes jo et eller andet sted, at vi allerede deler noget information med jer, men det kan selvfølgelig altid optimeres. Så bestyrelsen indstiller forslaget til vedtagelse.”

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Så skal jeg høre, hvem kan stemme for? Og imod? Forslaget er vedtaget.”

Forslag 4

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Så kommer vi til forslag fire: Bestyrelsens skal arbejde for at udbrede kendskabet til alle formaliteterne angående delegeretmøder og lignende. Og der har bestyrelsen et ændringsforslag. Bestyrelsens ændringsforslag går ud på at man sletter ”og lignende”. Du får lige ordet, Tina.”

Delegeret nummer 103, Tina Kjeldal: ”Ja, vi sad – dengang vi nu skulle sidde og forberede os til det her delegeretmødet – og var sådan lidt usikre på de her datoer. For hvornår er det, vi skal have indsendt navnene på delegerede? Hvornår er det, vi skal have indsendt de her ændringsforslag, vi har? Og hvad er det egentlig taget, vi skal have sendt ind og hvornår? Det tænkte vi, det kunne vi godt tænke os en tydeliggørelse af i LABORANTEN. Så

der ikke er nogen, der er i tvivl. Fordi vi er jo ikke alle sammen nogen, der har været her mange gange. Forhåbentlig kommer der nye folk til hver gang, der er delegeretmøde. Så for at alle kan være med, er det fint lige at få det præciseret hver gang. Vi kunne tænke os at holde fast i det ord der "og lignende". For vi har jo også i vores dagsorden til at stå, at hvis man gerne vil indsende forslag til diverse kongresser, som kommer i den næste delegeretperiode, så kunne vi også godt tænke os at få præciseret, hvornår det er, vi skal have dem sendt ind. Om det er samtidig med de andre forslag, eller hvordan det ligger. Så kan man også tænke det igennem. At hvis man har et eller andet, man gerne kunne tænke sig, at DL-F tager med til diverse kongresser, så er det her, vi skal have det med."

Delegeret nummer 7, Pia Møller Hansen, bestyrelsen: "Jeg har lige to kasketter på i den her. Jeg tager lige DL-F-kasketten først. Ændringsforslaget er fordi, vi gerne vil have, at der står primært i DL-F – det er fordi DL-F primært skal udbrede kendskabet til delegeretmødet i DL-F. HKs kongresser og andre lignende arrangementer, der hører til i HK, er altså HKs opgave at videreformidle. Så tager jeg lige den anden kasket på: DL-F Hovedstaden, formand: Vi har så den fantastiske Hanne Brogaard, der hjælper os med alt det praktiske omkring sådan nogle ting. Så det kan da godt være, det er derfor, vi har så meget styr på det. For det tænker jeg simpelthen skal ligge i afdelingen. I må kræve, at I har en, der hjælper jer i jeres afdeling, for at I har fuldstændig styr på det. Ellers vil jeg sige, at vi har også haft indstik i LABORANTEN, hvor delegeretmødet er beskrevet, hvordan og hvorledes I skal gøre. Ja, det var det."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Giver det anledning til yderligere? Ja, der kommer en der."

Delegeret nummer 61, Pia Groth Thomsen: "Jeg synes jo også, det er fint vi har sådan en som Hanne Brogaard, der står forrest, når der skal hives medlemmer ind til diverse generalforsamlinger og kongresser og sådan noget. Men det er jo desværre ikke alle, der er lige så heldige som os. Så derfor mener jeg også, det må være i DL-Fs interesse at få så mange laboranter som over hovedet muligt aktiveret. Netop i de forskellige HK-afdelingens generalforsamlinger og kongresser. Så jeg synes bestemt også, det er noget, I skal gøre et større arbejde for."

Delegeret nummer 7, Pia Møller Hansen, bestyrelsen: "Jeg prøver lige at præcisere det. Det, vi ikke så godt kan lide i DL-F, er fordi der står "og lignende". Fordi det er sådan en udtømmelig liste af ting, vi så skal gøre. Hvad menes der med "og lignende"? Det er jo alt. Så vi vil gerne have præciseret, at det ligesom er delegeretmødet i DL-F. For ellers, er det så hele HK, vi skal gøre det for? Er det alle afdelingernes? Vi vil meget gerne have det præciseret, så der ikke står "og lignende"."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Giver det anledning til yderligere. Det er sådan, at nu er der to forslag i spil, så vi skal holde tungen lige i munden. Det er sådan, at vi stemmer om det oprindelige forslag først. Hvis I stemmer for det, bortfalder det andet forslag fra bestyrelsen. Stemmer I det første ned, stemmer vi om det næste. Så stemmer vi for det rigtige forslag fire fra DL-F Midtvest. Hvem stemmer for? Og imod? Forslaget er forkastet. Så går vi videre til ændringsforslaget fra bestyrelsen. Hvem stemmer for? Og imod? Det er vedtaget. Så er det sådan, at vi har besluttet, at I får lov til at få en kaffepause på et kvarter."

Forslag 5

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så går vi rask videre. Vi er kommet til forslag nummer fem. Kunne vi nøjes med, at der er en, der taler af gangen? For nu skal vi holde tungen lige i munden igen. For der er tre forslag. Der er et oprindeligt forslag og to ændringsforslag. Der er et oprindeligt forslag fra DL-F Hovedstaden: "DL-F skal arbejde for at "Laborant" bliver en beskyttet titel – eller i det mindste for, at bioanalytikerstuderende ikke får et "Laborant"-skilt på under deres praktik på hospitalerne." Så er der et ændringsforslag fra DL-F Østjylland, hvor der står: "DL-F skal arbejde for at få samarbejde i gang med de danske bioanalytikere – dbio – hvor brugen af "Laborant" som titel til dbio-studerende diskuteres og stoppes fremadrettet." Og så er der det her ændringsforslag fra bestyrelsen, hvor DL-F skal arbejde for at få et samarbejde i gang med de danske bioanalytikere – dbio – hvor brugen af "Laborant" som titel til dbio-studerende afdækkes og drøftes med dbio. Så jeg skal høre DL-F Hovedstaden. Opretter I jeres forslag? Nej, så er det trukket. Og hvad siger Østjylland? Tenna kommer der."

Delegeret nummer 114, Tenna Skinnerup: "Ja, Vi ændrede lidt på den, så vi prøvede at få noget samarbejde i gang med dbio. Motivationen er næsten fuldstændig magen til Hovedstadens, så den vil jeg ikke gå nærmere ind i. Når man sidder og finder på sådan noget, kan man godt blive helt sådan ivrig. Gå meget op i det, og så snakker man pludselig højt. Men vi synes måske også, at det med, at det skal stoppes fremadrettet. Altså det er jo det, vi vil. Men det kunne godt være, vi skulle gå ind i en dialog omkring det. Og ikke komme med et ultimativt krav til at starte med. Så vi trækker faktisk vores forslag til fordel for det, som bestyrelsen har lavet."

Delegeret nummer 44, June Smith Birch: "Jeg har lidt hurtigt i pausen lavet en lille ændring, der hedder, at vi godt kunne tænke os, at DL-F skal undersøge muligheden for at, at laborantuddannelsen kan blive en autoriseret uddannelse og dermed en beskyttet titel. Det er stadigvæk den samme motivation i bund og grund."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Jeg skal spørge, om det så er en tilføjelse til bestyrelsens forslag? Altså en forlængelse af det? Eller skal vi stemme om det selvstændigt. Du skal beslutte dig nu? Er det en forlængelse af bestyrelsens forslag? Jeg tænker, det er det, du mener. Ja. Jeg læser det samlede forslag op, som er i spil, som June har stillet: "DL-F skal arbejde for at få samarbejde i gang med de danske bioanalytikere – dbio – hvor brugen af "Laborant" som titel til dbiostuderende skal afdækkes og drøftes med dbio. DL-F skal undersøge muligheden for, at laborantuddannelsen kan blive autoriseret og dermed en beskyttet titel." Så lige nu er der to forslag."

Delegeret nummer to, Henriette Lerche, næstformand: "I bestyrelsens optik er der lidt begrebsforvirring. Beskyttet titel er noget, der hører under uddannelsesbekendtgørelsen. Og det er primært noget, man bruger inden for den akademiske verden. Autorisationer hører under autorisationsloven og er igen noget helt andet. Så igen. Man kan sige, forslaget giver ikke helt mening rent bekendtgørelsesmæssigt. Jeg ved ikke, om I vil ændre det. Men i hvert fald, som det ser ud nu, vil bestyrelsen forkaste det og fastholde vores eget."

Delegeret nummer et, Susanne Bahne Hansen, formand: "Det er en formands gode ret til at gå på talerstolen og give en kontraordre. For rent faktisk, så er det June siger, er at vi skal undersøge mulighederne. Og er der noget, vi er gode til som laboranter er det at undersøge tingene. Så bestyrelsen vil gerne støtte op om det ændringsforslag, der er til bestyrelsens ændringsforslag. Må jeg ikke få lov til at læse det op engang. Det, bestyrelsen gerne vil gå med til og indstille til vedtagelse er det ændringsforslag, der er tilbage, fordi de to andre er trukket: "DL-F skal arbejde for at få et samarbejde i gang med de danske bioanalytikere – dbio – hvor brugen af "Laborant" som titel til dbiostuderende skal afdækkes og drøftes med dbio. DL-F skal undersøge muligheden for, at laborantuddannelsen kan blive autori...(ja, det der med a) og dermed en beskyttet titel." Bestyrelsen indstiller det her her ændringsforslag til vedtagelse. Tak for ordet. Og trækker dermed bestyrelsens ændringsforslag."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Er alle nu med på, hvor vi er henne. Nu har vi kun det forslag tilbage. Og det er det, der var ændringsforslag til ændringsforslag til forslag nummer fem. Hvem kan stemme for? Og imod? Forslaget er vedtaget.

Forslag 6

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så går vi til forslag nummer seks - forslag fra bestyrelsen: DL-F skal arbejde for at afdække mulighederne for en ny titel til laborantuddannelsen, såfremt uddannelsen løftes til et professionsbachelorniveau. Og der har jeg fået et ændringsforslag. Jeg kan ikke lige se, hvem det er? Hvem vil vedkende sig det?"

Delegeret nummer 20, Anette Holst: DL-F Hovedstaden havde oprindeligt stillet det forslag, at vi ville godt bede DL-F arbejde for, at vi skifter navn fra laborant til laboratorietekniker. Det gør vi af den årsag – jeg har været inde og google lidt – at en tekniker, udover det så hedder vi jo, vi er mange der arbejder i internationale firmaer og har internationale ledere og arbejdsgivere, og når vi møder vores arbejdsgivere, skal vi sige vores titel, og så hedder vi en "laboratory technician". Fordi der er ikke noget andet, vi kan oversætte laborant med. Derfor syntes vi, det ville være oplagt at få en international titel. Der er lavet en fin pjece af en englænder, der kalder os for laboratory technician. Udover det har jeg været inde og tjekke: En tekniker er en person, der beskæftiger sig med at betjene, udnytte eller vedligeholde maskiner eller teknisk udstyr. Det gør en laborant altså også. Selv om vi ikke kan lide ordet tekniker. Jeg har nemlig lidt svært ved, at bestyrelsen vil forkaste det og synes, vi skal hedde teknologer. En teknolog er ikke et ord, vi umiddelbart kan oversætte til engelsk. Vi kan godt oversætte en teknologi, fordi en teknolog beskæftiger sig med teknologi, men hvad er teknologi? Teknologi er det område, som anvender videnskab til at løse problemer med industrielt eller kommercielt mål for øje. Jeg bryder mig ikke om det. Så har bestyrelsen kommet med et forslag. Til det forslag er jeg kommet med et ændringsforslag. Men jeg vil godt lige læse op. Det forslag, som bestyrelsen er kommet med, er det, Vibeke læste op, at de skal afdække mulighederne for en ny titel for laborantuddannelsen, såfremt uddannelsen løftes til professionsbachelorniveau. Jeg kan ikke lide ordet såfremt. Jeg er også lidt nervøs for, om vi nogensinde får lov til at være en bachelor, for en bachelor er jo en halv akademiker, og jeg mener ikke, vi er halve akademikere endnu. Så jeg kommer med et ændringsforslag. Mit ændringsforslag går på at DL-F skal afdække mulighederne for en ny international og mere sigende titel til laboranterne."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Lige nu er det sådan, at vi har tre forslag. Vi har det oprindelige forslag fra DL-F Hovedstaden, der hedder, at DL-F skal arbejde for, at vi skifter navn fra laborant til laboratorietekniker. Og så har vi ændringsforslaget fra bestyrelsen, som jeg læste op før. Og så har vi ændringsforslaget her fra Anette Holst: DL-F skal arbejde for at afdække mulighederne for en ny international og mere sigende titel til laboranter."

Delegeret nummer 7, Pia Møller Hansen: "Jeg tænker bare, at nu bliver vi helt rundforvirret. Vil vi blive ved med at vedholde vores første forslag til fordel for Anettes. Vil I vedholde det? Okay, det vil vi fastholde. Vi stemmer om alle forslag, så er det det, vi gør."

Delegeret nummer 2, Henriette Lerche, bestyrelsen: "Nu håber jeg ikke, jeg farer alt for meget vild. Det, jeg vil er, at det oprindelige forslag seks om at vi skal skifte navn til laboratorietekniker. Der finder bestyrelsen det problematisk at tage en titel, der refererer til en tidligere uddannelse. Der er jo nogen, der hedder laboratorietekniker rundt omkring. De kan være, de måske ikke synes, det er så rart, at vi tager deres titel. Det er så i forståelse for, at vi måske har brug for en ny titel, at vi har fremsat vores. Men det her var kun for at tale imod forslag seks, som bestyrelsen indstiller til forkastelse."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så skal vi til at stemme. Vi stemmer først om det oprindelige forslag. Stemmer I det igennem, bortfalder de andre to. Stemmer I det ned, går vi til bestyrelsens ændringsforslag. Stemmer I for det, bortfalder det nye ændringsforslag. Hvis I stemmer det ned, stemmer vi for det nye ændringsforslag. Er alle med på det? Godt, så stemmer vi om det oprindeligt forslag: DL-F skal arbejde for at vi skifter titel fra laborant til laboratorietekniker. Hvem kan stemme for? Og imod? Forslaget er forkastet.

Så stemmer vi for bestyrelsens ændringsforslag: DL-F skal arbejde for at afdække mulighederne for en ny titel for laborantuddannelsen, såfremt uddannelsen løftes til et professionsbachelorniveau. Hvem kan stemme for? Og imod? Forslaget er forkastet.

Så stemmer vi om det sidste forslag: DL-F skal arbejde for at afdække mulighederne for en ny international og mere sigende titel til laboranter. Hvem kan stemme for? Og imod? Forslaget er vedtaget."

Forslag 7

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så går vi videre til forslag nummer syv – stillet af DL-F Hovedstaden: DL-F skal arbejde for, at programmering af robotter, udstyr og computerprogrammer bliver en del af laborantuddannelsen og efter- og videreuddannelserne."

Delegeret nummer 54, Louise Düring Sabroe: "Jeg synes, vi skal tage det kære ambitiøse slogan op: Fremtiden er dig. Så vi skal kigge på, hvad der kommer i fremtiden. Som vi hørte Tue Isaksen sige i går, så kommer robotterne, og vi skal være klar til dem. Ja, de kommer, og de indtager vores laboratorier. Jeg håber, at både vi som nuværende laboranter og de kommende laboranter kan blive klædt på med det her forslag, så jeg håber, I vil stemme for."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Ønsker flere ordet? Vil bestyrelsen supplere?"

Delegeret nummer 10, Charlotte Elisabeth Persson, bestyrelsen: Bestyrelsen finder forslaget spændende og fremsynet, så vi indstiller forslaget til vedtagelse. Idet vi mener, det er vigtigt, at laboranter følger med i udviklingen også på IT-automatikområdet. DL-F ønsker det som et selvstændigt emne, når der afholdes møder med skolelederne og vil videregive forslaget til de lokale uddannelsesudvalg."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så går vi rask over til afstemning. Hvem kan stemme for? Og imod? Det er vedtaget."

Forslag 8

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så går vi til forslag nummer otte – stillet af DL-F Hovedstaden: DL-F skal arbejde for, at de studerende allerede fra studietiden bliver bevidste om ergonomi. Ved at gøre dem mere bevidste om arbejdsgange, kropsholdning og hjælpemidler, herunder kendskab til hvordan man finder alternative produkter. Samt at give de studerende viden om nogle håndgribelige og lette øvelser for nakke og skuldre."

Delegeret nummer 54, Louise Düring Sabroe: "Det ambitiøse slogan "Fremtiden er dig" skal vi have fokus på igen. Det med at det er dig skal vi have fokus på, så vi alle sammen får en god og lang arbejdskarriere. Især dem, der bliver laboranter i fremtiden. Så jeg håber, I vil stemme for."

Delegeret nummer 5, Irene Toft Hjorth, bestyrelsen: "Vi kan kun støtte op om forslaget, som er fremsagt. De gode hensigter og holdninger kan ikke læres for tidligt i laborantfaget. Og vi vil gerne have, at alle sammen kan holde

længere. Lige nu ved vi ikke, hvornår vi kan gå på pension. Så vi skal have et godt og sundt arbejdsmiljø, så vi opfordrer til vedtagelse.”

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Så skal jeg høre, hvem kan stemme for? Og imod? Forslaget er vedtaget.”

Forslag 9

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Så går vi videre til forslag ni – stillet af DL-F Midtvest: Bestyrelsen skal arbejde på at øge kendskabet til DL-F og brancheklubberne på landets laborantskoler. Jeg kan se, Tina er på vej.”

Delegeret nummer 103, Tina Kjeldal: ”Vi vil gerne i MidtVest anerkende, at vi kan se ud af diverse beretninger, at der selvfølgelig er blevet gjort et stykke arbejde i at øge kendskabet på diverse laborantskoler for at DL-F eksisterer. Men vi har alligevel opdaget at mange af dem, der kommer ud – i hvert fald på min arbejdsplads – de stiller store spørgsmålstejn ved; hvad er det for noget, du hænger op på den opslagstavle derovre? Så er jeg nødt til at starte med at forklare, hvordan det hele hænger sammen omkring DL-F, og hvordan det er en del af HK, og hvordan de også er en del af DL-F. Jeg tænkte, det var noget, vi måske kunne lave en lille happening ud af omkring de her skoler, så vi brænder os lidt mere fast i deres bevidsthed, fordi jeg tvivler ikke på, at de har hørt det, samtidig med at de har hørt alt muligt andet og måske er blevet blæst lidt bagud af dansen. Så hvis vi kunne lave et eller andet, eller bestyrelsen kunne komme i tanke om et eller andet, så vi kunne brænde os lidt fast på deres nethinde, så kunne vi godt tænke os, at der blev arbejdet lidt på det.”

Delegeret nummer 79, Christa Persson: ”Vi snakkede også om det og kunne tænke os til, at jeg ved der findes Studietræf, så man ved Studietræffet kunne gøre noget mere for at promovere brancheklubberne. Bare en tilkendegivelse til bestyrelsen.”

Delegeret nummer 7, Pia Møller Hansen, bestyrelsen: ”Modtaget. DL-F tager allerede ud på skolebesøg. Det er lidt forskelligt fra landsdel til landsdel, hvordan man gør det. DL-F Hovedstaden tager som regel ud på 1. og 3. semester. Så fortæller jeg, hvordan det er at være laborant. Jeg har LABORANTEN med, og jeg har den her pjece med, vi har, der er lavet over brancheklubber og fortæller lidt om, hvad der er af arrangementer i brancheklubben i Hovedstaden. Det fungerer – uden at lyde selvfølgelig, siger jeg med min beskedne jydebaggrund - altså supergodt, og det kunne være en måde at gøre det på. Helle besøger også skolerne. Problemet er bare, at på nogle skoler, er timerne frivillige, og så dukker de ikke op. Så er det derfor, de rent faktisk ikke ved noget. På andre skoler gør de noget ud af at sige, I skal komme, og så ved de lidt. Men vi vil gerne indstille til vedtagelse.”

Delegeret nummer 54, Louise Düring Sabroe: ”Jeg tænkte på Christas udmelding. Jeg tænker, at de 30, der kommer til studietræf, de er i forvejen meget engagerede. Ofte er det dem, der ikke er med, som vi gerne vil have få gjort aktive. Så jeg synes, det er smart at godkende det her forslag.”

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Hvem kan stemme for? Og imod? Forslaget er vedtaget.”

Forslag 10

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så kommer vi til forslag 10 – stillet af DL-F Østjylland: Vi stiller forslag om, at der i den kommende periode er et øget fokus på efteruddannelse af laboranter med en ældre version af laborantuddannelsen. Værsgo, Tenna"

Delegeret nummer 114, Tenna Skinnerup: "Det er jo beskrevet ganske kort, og jeg vil ikke uddybe det meget mere, end det er. Det, vi har tænkt på, er i fritiden og gå hjem måneder. Så det vi mener er noget a la hvordan teknisk engelsk-kurserne er opbygget. Sådan noget med et kursusforløb på 5-8 onsdage eller noget i den stil. Og så er det tavlekurser. Ren teori. Ikke noget praktisk. Vi diskuterede også ganske kort, hvornår har man en ældre version. Det vil vi lade være op til folk selv at vurdere."

Delegeret nummer 6, Jorna Bennetsen, bestyrelsen: "Nu skal I se en ældre version. Vi vil altid gerne i bestyrelsen være med til at medlemmerne skal få en større viden. Vi er allerede i gang – som Susanne sagde i sin beretning - med onlinekurser og kompetenceafklaring. Selvfølgelig skal I stemme for. Vi er her endnu."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Hvem kan stemme for forslaget? Og imod? Det er vedtaget."

Forslag 12

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Nu bliver det lidt vanskeligt, for jeg er blevet anmodet om at bytte om på nummer elleve og tolv. Jeg håber ikke, det bliver alt for forvirrende for jer sådan en søndag formiddag. Men vi starter med forslag 12, og bagefter går vi tilbage til nummer 11. DL-F Østjylland har stillet forslag om, at DL-F i samarbejde med eksempelvis HKs A-kasse laver en pjece/1-pager, hvor den ledige laborants rettigheder omkring efter- og videreuddannelse bliver opridset på en overskuelig måde."

Delegeret nummer 113, Susanne Jespersen: "Jeg troede også, det hed en I-pager, når der nu står det, men det hedder en one-pager. Forslaget er stillet ud fra den erkendelse, at det er en stresset situation at stå på jobcenteret og ikke kende alle ens rettigheder. Samtidig med at det ikke altid føles som om, at jobkonsulenterne er en medspiller. Derfor synes vi, det kunne være en rigtig god idé, at man have sådan et håndfast bevis på: Det her har jeg ret til. Det behøver vi slet ikke at diskutere. Og det er vores motivation."

Delegeret nummer 10, Charlotte Elisabeth Petersson, bestyrelsen: "Undertegnet står i den situation, hvor jeg er ledig og har fået præcis samme meddelelse fra både jobcenter og HK, at der ikke er efteruddannelsesmuligheder. Så vi anerkender behovet for en lille folder omkring området og vil arbejde for det i næste periode eller snarest muligt. Vi indstiller til vedtagelse, selvfølgelig."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Hvem kan stemme for? Og imod? Forslaget er vedtaget."

Forslag 11

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Så er det nu, vi skal bladre baglæns til nummer 11. Det er stillet af DL-F Østjylland. At DL-F arbejder for at oprette kurser, der genopfrisker diverse områder af laborantuddannelsen, især med henblik på ledige laboranter. Jeg kan se, der kommer en ilende for at motivere."

Delegeret nummer 104, Annalisa Lall Tønnesen: "Vi havde jo snakket om brush up kurser for ledige, fordi vi netop ikke har den mulighed for efter- og videreuddannelse. Det er ting, vi har været oppe til eksamen i, så vi behøver ikke en ny eksamen. Vi har bare brug for, at når man kan se en bestemt tendens på arbejdsmarkedet, og de lige mangler nogen, der kan HPLC og man så ser det tre gange. Men for mig er det 10 år siden, jeg har været på

laborantskolen, og det er 10 år siden, jeg har stået med det. Det kunne være rart nok at få et par kurser, hvor man lige står med det igen og tænker aha, det var sådan, det var. Så føler man sig mere motiveret til at søge de job, hvor man ikke er så kvalificeret, som andre kan være.”

Delegeret nummer 8, Stine Geelbak Lundholm: ”Bestyrelsen forstår medlemmernes ønske om genopfriskning af viden, der er erhvervet på laborantuddannelsen. Derfor stemmer bestyrelsen for vedtagelse, men vil dog påpege, at der allerede foreligger muligheder via VEU og enkeltfag på nogle skoler, men vi vil gerne støtte synliggørelsen af muligheder.”

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Giver det anledning til yderligere? Så skal jeg se, hvem der kan stemme for? Og imod. Forslaget er vedtaget.”

Forslag 13

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Så går vi rask videre til nummer 13, der er stillet af DL-F Hovedstaden. DL-F skal arbejde for, at brochuren ”De 9 jobprofiler” oversættes til engelsk, evt. i en forkortet eller sammenkøgt udgave. Jeg regner med, der kommer en fra Hovedstaden og vil sige lidt mere.”

Delegeret nummer 39, Helle Dyhrfjeld Jensen: ”Vi vil gerne stille det forslag, at den her fine brochure vi har fået lavet, bliver oversat til engelsk. På den baggrund at der er rigtig mange arbejdsgivere, som er udlændinge, på både de offentlige og private arbejdspladser, og de ved simpelthen ikke, hvad det er, vi kan. Og det vi oplever, det er, at mange af vores jobs bliver taget, eller hvad kan man sige, givet Ph.d. studerende eller laboratorieassistenter eller andre. Så vi synes, det er rigtig vigtigt at få en synliggørelse i denne globaliserede verden, hvad er det, vi kan, og hvad er det, man får, når man ansætter en laborant. Og hvorfor er det, at vi er vigtige i laboratorierne.”

Delegeret nummer 9, Thomas Schønning, bestyrelsen: ”Der er generelt et behov i HK for engelsksproget materiale, og DL-F vil gerne i samarbejde med HK tjekke den op.”

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Hvem kan stemme for det forslag? Og imod? Forslaget er vedtaget.”

12. Forslag til HK-kongresser

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Nu er det sådan, at vi er kommet igennem dagsordenspunkterne punkt 5a og b, og så kommer vi til punkt c. De her kongresser, der er oplistet. Men der er ikke indkommet nogen forslag, så det er meget hurtigt overstået. Vi har fået fremskyndet frokosten, så vi har frokost her fra 11.45, så vi mødes herinde 12.45. Velbekomme alle sammen.”

13. Valg

Dirigent Kim Jung Olsen: ”Så går vi i gang igen. Lige lidt praktisk information først. I forhold til afregning og kørsel, står der- i det, I har fået tilsendt - at I får kørselsgodtgørelse på 1,25 per kilometer. Det er en fejl. I skal have 1,93 per kilometer. Det bliver udsendt til jer i morgen. Så langt så godt. En anden ting er, at som det sikkert er gået op

for jer, så er vi lidt før tid – i hvert fald ind til videre - og det har vi også taget højde for i forhold til bussen. Vi har ringet til buschaufføren og sagt, han skal holde sig klar lidt før tid. Inden vi går over til punktet valg, vil jeg lige give ordet til Chris, for har vi tre quizzer, vi skal have afgjort nu.”

Delegeret nummer 4, Chris Palbjørn Søgaard: ”Jeg vil starte med at sige, at i AMIU-quizen vil AMIU gerne selv overrække præmien. DL-Fs skattejagt – den her med de her klistermærker - har vi fundet en vinder af. Hun hedder Laila Rossen. Du skal komme herop. Tillykke. Jeg har fået at vide, jeg skulle give kindkys også og sådan noget.

Redaktionsudvalget har haft en lille korrekturquiz, og der er fire, som er godt deroppe af. Jeg vil godt lige starte med at nævne deres navne, for jeg synes måske, I skulle tage at overveje at melde jer til redaktionsudvalget, for de har godt styr på det med korrektur. Pia Maribo Sørensen, Johanne Teilmann, Kirsten Ravn Larsen og så er der hende, der har én rigtig mere end de andre. Hun hedder Dorte Brix. Værsgo”

Herefter blev de korrekte svar på korrekturquizen læst op.

Delegeret nummer 48, Line Groth-Andersen: ”Vi vil sige fra AMIU, at det var rart, at der var 60-70 stykker, der har besvaret på vores quiz. Det var vi rigtig glade for. Så var vi sådan lidt i tvivl om, hvordan vi skulle rette det. Hvis der nu var nogle, der havde vist sig helt fra den humoristiske side og besvaret dem som arbejdsmiljøet i Uganda, og jeg forstår ikke spørgsmålet og alle de her. Så havde vi lidt tænkt, at vi så havde en nødgave. Men der har ikke vist sig at være nogen, der var humoristiske. Det var de meget farverige og lidt kedelige laboranter, der havde svaret. Så vi har fået en uvildig til at trække quizvinderen. Det blev delegeret nummer 81, Eva Hedegaard Juul.”

13.1. Valg af formand

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Så vil jeg sige tak til de tre vindere. Det er jo dejligt med lidt afbræk, når vi er midt i noget formelt. Nu er det sådan, at vi går over til det mere alvorlige. Vi skal til dagsordenens punkt seks. Vi skal have valgt en formand. Jeg har hørt, at der i hvert fald er en kandidat. Jeg tror, hun hedder Susanne Bahne Hansen. Er det korrekt? Og så tror jeg måske, Pia vil sige noget.”

Delegeret nummer 7, Pia Møller Hansen, bestyrelsen: ”Jeg vil gerne anbefale Susanne Bahne Hansen som formand. Fordi Susanne er en kvinde, som er en arbejdsom, hun er vedholdende og ikke mindst frisk på at stille op igen som DL-Fs formand. Jeg tror roligt, man kan sige, at Susanne er en person, som ser muligheder, hvor nok mange andre vil se udfordringer. Eller som jeg nok vil sige, at Susanne er rigtig god til at have ja-hatten på i forhold til udfordringer. Susanne kan se DL-Fs vision og har været godt til at få bestyrelsen til at arbejde for fremtiden. Susanne vil til hver en tid få min bedste anbefaling, da Susanne har gjort et godt stykke arbejde for DL-F. Hun har været med til at gøre DL-F mere synlig ved at deltage i relevante debatter. Især i forhold til læserbreve og sociale medier. Susanne har flair for det politiske spil. Hun er energisk og handlekraftig, når der er brug for at DL-Fs synspunkter kommer til udtryk. Derfor vil jeg give Susanne min bedste anbefaling.”

Dirigent Vibeke Ansbjerg: ”Jeg skal vi lige for god ordens skyld spørge Susanne, om hun ønsker at modtage valg. (*Man hører Susanne svare JA*). Så skal jeg høre, om der er andre, der ønsker at stille op? Det ser ikke ud til at være tilfældet. Så er Susanne valgt. Tillykke med det Susanne.”

13.2. Valg af næstformand

Dirigent Vibeke Ansbjerg: " Så går vi videre til næste punkt. Det er jo her, vi skal have valgt næstformand. Nu skal jeg høre, om der er nogen kandidater i salen? Det ser ikke ud til, at I springer op. Så er det jo sådan, at vi skal gå videre til det ændringsforslag, vi vedtog. Ændringsforslag til §6, stk. 2. Det er sådan, at vi så kan vælge i stedet for at stille otte bestyrelsesmedlemmer op, og så har bestyrelsen mulighed for at konstituere sig i perioden."

13.3. Valg af bestyrelsesmedlemmer

Dirigent Vibeke Ansbjerg: " Så vi springer videre til punkt otte. Der er så den rettelse, at i stedet for de seks, der står, skal vi have valgt otte bestyrelsesmedlemmer. Som den kvikke læser kan se, så er der ind til videre ni, der har ønsket at stille op. Jeg læser dem op i rækkefølge. Og så må I stille jer op, jer der måske vil komme op og sige noget om dem:

- Thomas Schønning, Thomas sidder derhenne, for han sidder i bestyrelsen nu.
- Jorna, sidder også i bestyrelsen og sidder også heroppe på podiet.
- Så er der Gitte Fynbo Biller, der er fuldmagt fra Gitte, at hun gerne vil stille op.
- Det samme gælder Helle Kamp. De har begge to været forhindret i at deltage.
- Så har Alberte Sofie Rasmussen ønsket at stille op.
- Betina V. Nielsen.
- Gitte Lysegaard.
- June Smith Birch.
- Susanne Andersen.

Jeg synes alle dem, der er her, skal vi i hvert fald have lov at se. Og så kan det være, der er nogle, der skal op og sige noget om deres kandidater. Hvem starter?"

Delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen, formand: "Allerførst, tak for valget. På bestyrelsens og ikke mindst egne vegne anbefaler jeg Thomas Schønning som bestyrelsesmedlem. Thomas har især det sidste år gjort sig bemærket ved at påtage sig opgaven som ansvarshavende redaktør med stort engagement. En opgave, jeg personligt håber, at Thomas også de næste tre år vil påtage sig. Derudover er Thomas aktiv i brancheklubben DL-F Midtvest og har dermed bidraget med et lokalt kendskab, da han også er fast taler på dimissionsfesterne på laborantskolen i Holstebro. Og så er Thomas kendt for i bestyrelsen for at kunne tage helikopter-perspektivet på, når der er brug for at løfte sig op på højere politisk niveau, når vi som eksempel har drøftet uddannelsespolitiske emner i bestyrelsen. Den slags egenskaber er guld værd for en bestyrelse som DL-F, og derfor kan jeg kun anbefale Thomas til bestyrelsen. Tak for ordet."

Delegeret nummer 5, Irene Toft Hjorth, bestyrelsen: "Vi vil meget gerne motivere Jorna. Hun er fra Nordjylland og vil rigtig gerne fortsætte. Det er altid rart at kunne repræsentere Nordjylland. Hun er en god og arbejdsom bestyrelseskammerat med gode indspark, så jeg vil gerne anbefale, at hun fortsætter."

Delegeret nummer 114, Tenna Skinnerup: "Jeg vil gerne anbefale Gitte Fynbo Biller. Nummer tre på listen deroppe og den eneste statsansatte ind til videre, der stiller op. Det er hende, I har på papiret med billede på. Egentlig var det Bertha, som skulle stå her og anbefale hende. For hun kender hende, og jeg kender hende sådan set ikke rigtigt. Men jeg er sikker på, hun er en dygtig laborant og rigtig gerne vil lægge et stort stykke arbejde i det. Det er i hvert fald det, hun skriver. Som I kan se, er hun en af de laboranter, der har taget diplomuddannelsen, og de sidste fire år har hun også været tillidsrepræsentant. Og hun er klar på at tage noget mere ansvar og være aktiv i bestyrelsen. Så stem hende ind også."

Delegeret nummer 39, Helle Dyhrfeld Jensen: "Jeg vil også gerne anbefale Gitte. Ud fra den betragtning, at jeg synes, det er rigtig vigtigt, at hun repræsenterer stat, og at hun repræsenterer universiteterne, hvor vi har rigtig mange laboranter. Så hun skal have min anbefaling."

Delegeret nummer 36, Elisabeth Christensen: "Jeg vil anbefale Gitte Lysegaard. Jeg kender Gitte Lysegaard også fra Novo Nordisk, hvor hun er ansat i en stor laborantafdeling. Jeg kender hende som en engageret laborant, som – den afdeling hun er i, er en rigtig stor laborantafdeling og en af de afdelinger på Novo Nordisk, hvor der er flest forskellige analysemetoder, så Gitte har i hvert fald et bredt kendskab til, hvad man skal kunne som laborant. I hvert fald engageret."

Delegeret nummer 7, Pia Møller Hansen, bestyrelsen: "Jeg vil gerne anbefale June Smith Birch. Jeg kender June som en god kollega, fordi jeg har arbejdet sammen med hende i ti år. Hun har desværre forladt mig og arbejder nu på Teknologisk Institut. June er rigtig god til at sige sin mening og har altid en holdning. Hun er arbejdsom, og så er hun altid villig til at hjælpe. June vil helt sikkert være med til at gøre et godt stykke arbejde i DL-Fs bestyrelse. Og June sidder også med i DL-F Hovedstadens bestyrelse. Derfor har June min varmeste anbefaling."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Er der flere, der ønsker ordet? Så vil jeg gerne bede alle kandidaterne om at komme herop, så alle kan se jer. Så de ved, hvad de går ind til."

Bestyrelseskandidaterne stiller sig op og præsenterer sig. Én vælger at trække sig.

Delegeret nummer 30, Betina Nielsen: "Jeg vil gerne have lov til at trække mit kandidatur. Jeg synes, det er nogle supergode kandidater, der er her. Men jeg vil gerne stille op som suppleant."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Nu har I i hvert fald set dem alle sammen. Så vil jeg lige høre, om du fastholder, at du trækker dig? Ja, så er der otte på listen, og så flytter vi dig over til suppleantlisten. Så må vi konstatere, at de otte er valgt. Tillykke med valget."

13.4. Valg af suppleanter

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Som det ser ud lige nu, mens Helle lige ordner teknikken, så er det sådan, at der er to kandidater til suppleanter. Så det vil jo være rigtig fint, hvis I lige benytter chancen til at tænke over, om det ikke lige var noget for jer, så der var lidt flere suppleanter. Det tror jeg, bestyrelsen og især formanden vil sætte pris på."

- Delegeret nummer 11, Christina Richard Johannsen ønsker at stille op som suppleant.

- Delegeret nummer 22, Anja Lagoni vil også stille op som suppleant. Du står allerede på listen.
- Vi har fået et navn mere. Delegeret nummer 16, Gitte Thøgersen, som er her i stedet for Tina Kunz.
- Der er endnu en kandidat. Delegeret nummer 15, Marianne Murray Stevenson.

Skulle vi finde en til, hvordan ser det ud med det? Gitte Thøgersen, vi skal lige høre, hvilken sektor er du fra? Privat.

Nu læser jeg lige navnene op, og så er det ved at være det. Så må vi jo nøjes med fem.

- Det er Anja Lagoni. Du modtager valg. *Ja.*
- Betina Nielsen modtager valg. *Ja.*
- Christina Johansen. *Ja.*
- Gitte Thøgersen. *Ja.*
- Og Marianne Stevenson. *Ja.*
- Det ser ud til, at vi har fået et navn til. Louise Düring Sabroe, delegeret nummer 54. Ønsker du at stille op. *Ja.*

Så skal jeg lige høre forsamlingen, om vi kan betragte dem som værende valgt i den rækkefølge, de står på skærmen. Eller om I ønsker, at vi skal stemme om dem? (*Susanne Bahne Hansen bryder ind og siger, der skal stemmes om det*). Det skal du ikke bestemme. Det skal forsamlingen bestemme. Jeg spørger, kan vi betragte dem som valgt i den rækkefølge, de står her. Eller skal vi stemme om det. Tag jeres røde kort. (*En fra salen spørger: Kan de ikke selv bestemme rækkefølgen?, og der opstår diskussion i salen*) Rolig. Nu tager vi det heroppe fra dirigenten. Der er to muligheder. Enten accepterer vi, at det er sådan, de står der, og så er det den rækkefølge fra nummer 1 til 6. Eller vi laver en skriftlig afstemning. Hvis vi laver en skriftlig afstemning, så er det sådan, at vi samler stemmesedlerne ind, og de bliver talt op i morgen hjemme på kontoret, låst inde og alt muligt, og så bliver rækkefølgen offentliggjort. Så vi behøver ikke at vente på optælling her. Ja, der er forskel på at være nummer 1 og nummer 2 faktisk. (*Må jeg svare på det, spørger Susanne Bahne Hansen*). Så skal du aflevere en seddel. Ok, kom så Susanne.”

Delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen, formand: ”Der er forskel på, hvilket nummer man har i rækkefølgen. Det er sådan set sådan, at vores førstesuppleant kommer til at deltage i bestyrelsesmøderne. Og det er også derfor, jeg sidder og råber heroppe. For jeg synes faktisk, vi skal stemme rækkefølgen hjem her i salen, så det er jer, der træffer det her valg af hvem, der reelt set kommer til at deltage i bestyrelsen og kommer til at deltage i bestyrelsesmøderne. Vi er jo ikke under tidspres, Vibeke Ansbjerg. Jeg synes også, det der stemmeudvalg skal da også have lov til at prøve at få en oplevelse. Eller rettere sagt, det jeg kan sige er, at jeg vil anbefale, at vi tager en afstemning på det. Men man bruger formodentlig den model, at så bliver de talt op i morgen i sekretariatet under kyndig overvågning af vores stemmeudvalgsformand Hanne Brogaard.”

Delegeret nummer 114, Tenna Skinnerup: ”Jeg synes bare, at når vi skal stemme om det, forhåbentlig om lidt, hvis vi følger Susannes anbefaling, så synes jeg, at Marianne Stevenson, som kommer fra Stat, skulle være førstesuppleant.”

Delegeret nummer 54, Louise Düring Sabroe: ”Jeg stiller op som 6. suppleant, og det håber jeg egentlig kan lade sig gøre. Min årsag til at jeg vil være 6. suppleant er, at jeg lige pt sidder i en vikariatstilling, så jeg har ikke mulighed for, synes jeg, at varetage en førstesuppleants rolle.”

Delegeret nummer 13, Laila Rossen: "Så vil jeg gerne på Mariannes vegne sige, at I ikke må sætte hende øverst på listen. Det kan godt være, hun arbejder i staten lige nu, men faktisk så er det sådan, at hun fra på mandag bliver overflyttet, fordi hun har fået arbejde i Foulum. Det er stadig selvfølgelig stat. Men hun har lige fået nyt job. Så gør hende lige den tjeneste at lade være med at stemme på hende som førstesuppleant i hvert fald."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Nu har dirigenterne jo hørt, hvad der er blevet sagt her fra salen. Og nu er konklusionen, at vi er nødt til at stemme. Så I er nødt til at finde den stemmeseddel, der hedder nummer fire. Dirigenterne har ud fra de faldne bemærkninger valgt, at vi nødt til at gøre det af hensyn til den demokratiske proces. Nu har I jo også fået lov til at stemme rigtig mange gange i dag, og nu får I jo lov igen."

Delegeret nummer 35, Dorte Brix: "Nu kom der jo nogle forbehold fra nogen af dem, der stiller op, som gør, at jeg ikke synes, vi bare kan stemme om det. Fordi hvad nu hvis vi sidder dernede og siger, at vi gerne vil have Marianne fra stat, og så ender det med, at hun bliver nummer ét, stiller vi hende i en dårlig position. Så jeg vil foreslå, at vi stemmer om det, vi oprindeligt skulle stemme om. Nemlig om vi skal stemme eller ej. Det vil være mest fair. Også når Louise siger, hun ikke kan komme for højt op. Det vil være mest fair over for dem, der stiller op."

Dirigent Kim Jung Olsen: "Det, der gør det her lidt kritisk, er denne her førstesuppleant. Det er jo rigtigt nok, hvad der bliver sagt henedefra. At Marianne ikke vil være førstesuppleant, så har vi en udfordring her. Så kan vi sende det til afstemning med den risiko, der ligger i det her, at hun kan blive valgt som nummer et. Så hvis vi skal udenfor det her, skal vi nærmest have en tilkendegivelse fra de suppleanter, der er til stede her, hvem der egentlig gerne vil stille op som nummer ét. Det er en måde, vi kan gøre det på."

Der råbes anerkendende fra salen.

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Okay, så prøver vi en gang til. Vi har lige nu seks navne i spil, og vi har hørt, at der er to, som ikke ønsker at være førstesuppleant. Det er Marianne og Louise. Så skal jeg høre de fire andre. Christina og Gitte vil heller ikke være førstesuppleant. Så er der sådan set kun Anja og Betina. Hvad siger du Betina? Hvis vi kører med det, der står heroppe, bliver du førstesuppleant."

Delegeret nummer 22, Anja Lagoni: "Jeg vil gerne lade Bettina om at være førstesuppleant, hvis det står til mig."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Hvad siger du, Betina?"

Delegeret nummer 30, Betina Nielsen: "Jeg vil gerne være førstesuppleant."

Dirigent Vibeke Ansbjerg: "Nu er det sådan, at det vi skal forholde os til, er om den her rækkefølge, vi betragter dem som valgt i.

1. Det vil sige, at Betina V. E. Nielsen er førstesuppleant.
2. Anja Lagoni er andensuppleant.
3. Christina Johannsen er tredjesuppleant.
4. Gitte Thøgersen er fjerdesuppleant.
5. Marianne Stevenson er femtesuppleant.
6. Og Louise D. Sabroe er sjettesuppleant.

Hvem kan stemme for at de er valgt i den rækkefølge, de er valgt? Hvem stemmer imod? Så er de seks valgt som suppleanter i den rækkefølge, de er listet her. Så nærmer vi os afslutningen. Har I styr på det med quizzen?"

Delegeret nummer 4, Chris Palbjørn-Søgaard: "Vi er nu kom til Wordsearchfeudquizzen. Der er en, der har vundet. Hun hedder Susanne Leest og har nummer 116. Vil du komme herop engang?"

14. Afslutning

Dirigent Kim Jung Olsen: "Så er vi nået til dagsordenens sidste punkt. Punkt 10, og jeg giver Susanne ordet."

Delegeret nummer 1, Susanne Bahne Hansen, formand: "Det bliver lidt formelt nu her, når man står her – færdige halvanden time før programsat. Det må man sige. Det er i hvert fald også en del af fremtiden – det der med at være effektive. Det hører vi jo rigtig meget om. Det er virkelig blevet leanet, det her delegeretmøde. Nå, kære delegerede. Tak for et godt delegeretmøde. Tak for debatterne og de beslutninger, vi har truffet her i dag i forhold til alle de her gode almindelige forslag. Og så fik vi sørme også valgt en bestyrelse. Næsten med kampvalg. I går tror jeg måske, der var nogle her i salen, der troede, at der ville blive mere kamp om at få valgt en bestyrelse. Så det er jeg rigtig glad for og stolt over. At vi har kunnet komme hertil i forhold til de otte bestyrelsesmedlemmer og seks suppleanter. En af de første opgaver for den nyvalgte bestyrelse er selvfølgelig at evaluere dette delegeretmøde. Meget gerne sammen med jer. Der er flere af jeres brancheklubber, der har tradition for at evaluere ved nogle medlemsmøder, hvor man sætter sig ned og lige tager en snak om, hvad var godt, hvad var skidt. Og sådan nogle evalueringer modtager vi rigtig gerne.

Jeg kan ikke fortælle jer stedet for næste delegeretmøde. Der tager vi altid en drøftelse i bestyrelsen af, hvor det skal finde sted. Jeg forestiller mig dog, det bliver inden for Danmarks grænser, vil jeg skynde mig at sige, inden vi får forslag til det ind fra evalueringsmøderne. Men vi har fundet frem til at den 20.-21. marts 2021 – mange 2'ere og 1'ere. Jeg ser det faktisk først nu, man får helt ro i sindet, når det er sat op sådan 2021 2021. Det burde være til at huske for de fleste - bliver datoen for næste delegeretmøde. Så navigerer vi uden om både påskeferie og sommertid.

Så har vi jo fået et flot valg af en ny bestyrelse, men der er også nogle, der er gået ud. Der er Henriette, Annelise, Chris, Pia, Stine, Irene og Charlotte. Jeg vil ikke stå og sige en hel masse til de her afgangende bestyrelsesmedlemmer, for vi har i DL-F-bestyrelsen den tradition, at vi vælger at invitere de afgangende bestyrelsesmedlemmer til et mere privat arrangement. Og her siger vi tak for indsatsen og tak for samarbejdet og på gensyn i landsforeningen en anden gang.

Så har vi vores sekretariat, Sara, Jeanna og Helle. Sara, der er vores kontorelev. Jeanna, der er vores ekspert i forberedelse til delegeretmøde. Og Helle, vores faglige konsulent. I tre har de sidste par måneder ydet en kæmpe indsats for at få DL-F gjort klar til delegeretmøde. Og I har i de sidste to dage sørget for, at bestyrelsen har kunnet koncentrere sig om podiet her og den politiske afdeling af delegeretmødet.

Og så er der den nye bestyrelse. Dem vil vi gerne se jer heroppe ved podiet, efter at jeg har givet ordet tilbage til vores to kyndige dirigenter, der som traditionen byder, afslutter delegeretmødet. Hvorefter vi, også som

traditionen byder, synger Laborant-sangen. Og der er endda plads til, at vi kan synge den to gange, eller i kanon og sådan noget, hvis der er stemning for det. Vi har jo vores DL-F-kor.

Så også en personlig tak for tilliden og for et genvalg som formand. Jeg vil også gerne sige tak til jer 110 delegerede, som også har hjulpet mig med at holde styr på, hvad det egentlig var, jeg skulle stemme og hvornår. Så jeg vil først og fremmest sammen med den nyvalgte bestyrelse og resten af DL-F glæde mig til at løse de mange opgaver, vi har besluttet os for.

Så når vi til dirigenterne. Nu siger jeg det, Kim, som det er. Kim er sådan set ikke rigtig dirigent her. Han er egentlig vikar. Vi har ikke fået ham via vikarbureau, dog. Rent faktisk, så var det – som nogle af jer måske har været klar over på forhånd - Britta Andersen, der er HK Stat Midt formand herovre på Fyn, som skulle have været dirigent sammen med Vibeke. Fordi Britta er også laborant, og det er Kim altså ikke. Men Britta blev syg, så derfor var vi nødt til at tænke hurtigt. Og som jeg har sagt til Kim, du var den allerførste, jeg havde i tankerne.

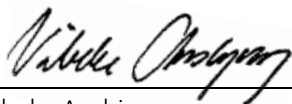
Vibeke og Kim, tusind tak for jeres indsats. Det kan være sin sag. Det er en stor indsats, man nogle gange skal yde for at styre sådan et delegeretmøde her i DL-F, og derfor har vi tradition for at sætte folk på, der kender laborantfaget indefra. Det gør Vibeke i hvert fald. Og Kim, du har i hvert fald systematikken til at kunne være laborant. Så tak for jeres kompetente ledelse af delegeretmødet. Der er lidt til jer som tak for indsatsen.

Med de ord vil jeg bare sige tak til alle jer delegerede. Tak for jeres beslutninger og tak for jeres valg. Giv jer selv en stor hånd lige om lidt. Og med de ord vil jeg lade dirigenterne afslutte delegeretmødet. Og blot sige: Kom godt hjem!”

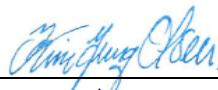
Salen bad om at få lov til at klappe af de afdgående bestyrelsesmedlemmer for deres indsats gennem de seneste tre år.

Dirigent Kim Jung Olsen: ”Så vil jeg som vikar og på Vibekes vegne også takke forsamlingen for at I har gjort det rimelig nemt for os at styre igennem de her to dage. Det, jeg tænkte faktisk, Susanne, da jeg fik at vide, jeg skulle være vikar. Hvis jeg kan få lov til sidst – det sagde jeg også til Vibeke nu – jeg vil simpelthen have lov til at kalde laborantkoret op nu og sige at som den sidste ting her nu, at vi skal synge Laborantsangen. Så jeg vil godt se laborantkoret heroppe.”

Dirigenter, dato: 14. juni 2018

Vibeke Ansbjerg

Kim Jung Olsen